

شالاو عهلی عهسکه ری: هه لهی ریکه وتننامه ی ستراتیجی نه وه بو که له نیوان یه کیته و پارتی دا نیه، به لکو له نیوان مام جه لال و کاک مه سعوده

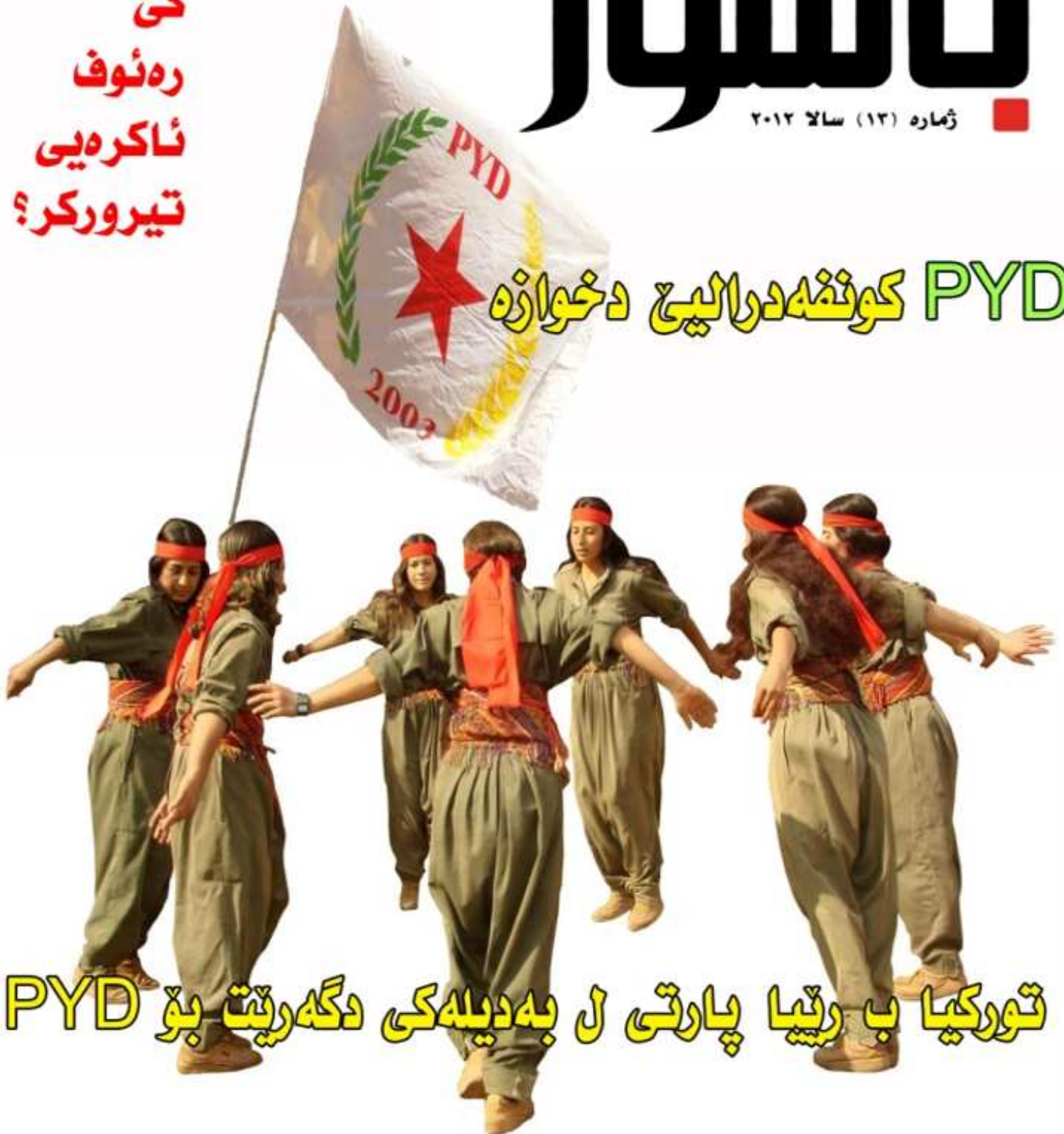

باشور

ژماره (۱۳) سال ۲۰۱۲

کی
ره نوف
ناکره یی
تیرورکر؟

PYD کونفه درالیی دخواره

تورکیا ب رییا پارتی ل به دیله کی دگه ریته بو PYD

به رپرسی مه لیه ندی نیکه تی ل بادینان:

نه و گفاشتنا ل نیکه تی هاتیه کرن ل بادینان ل یه کگرتووی نه هاتیه کرن

:: شيروان شيرواني

رهوشا چهقی یا هه ریمى

دناقبه را دهسه لاتى وخه لکى دا

نه سروشتى بوون و په قینا دوخن دقان دوو فورمادا هه ر چه ابیت رهنگدانه فا رهوشا نه سروشتى یا هه ریمما کوردستانن بوو ب ئمیتاز، له ورا نه ز دوى باوه ریدامه چهوا ئه ف رهوشه یا نه سروشتیه وه سا په قینه کا نه سروشتى ژى چاهه رى مه دکه تن.

خو دهاوکیشا سایکولوجى ژیدا هه وه سابوویه، تو ریکن نه ده په که سه کی ب ناخفیت و نه لغیت و نازادین وی لى زهفت بکى تقیا چاهه رى ژى بکى کو روژه ک بهیت ئو که س تولن ل ته بکه ته هه.

دهسه لات خونیشاندانان دورپیچ بکته و لیدانا روژنامه فانان ب چه رزات برانیت و گوهم خو ژبو خه لکن هه ژار شل نه کته و هه ر مژیلی دزینا سامانن گشتى بیت و سازیبین خو بین ته ناهمین بکته شه به ل سهر ملله تى و ئوپوزسیون، ئیدی چاهه رى چیبیدی دکه تن؟!

له ورا ئه ف رهوشه روژ ب روژ پرترس ونه خوه زایى تر دبیت، ئه فه ژى ب ره خ وئى به کى کو هم گازندین خه لکى زورترن و هه مى دهسه لاتى ژى پرسا چاکسازین یا خه ساندی. ئه گه ر بقى شتوازی بیت دئى فن رهوشن چ نه خشه ک دجه ندکدا مینیت، و دئى هه ر د زینا دهسه لاتیدا بیت و تیتته چاهه رى کرن ب نه سروشتى به قیت وه کی چهوا ب نه سروشتى دهسه لات بوویه ئه ف دیوه، جاره کى ب ترس و نانبرینى و جاره کى ب برابراندنا چه ند یاسایه کین پولیسى و و جاره کا دن ب دزینا سامانن ملله تى.

روویدانین فن هه پاما رابردوو ژى سه لمینه را فن دوخا نه سروشتى بوون، تابیته ئو روویدانین ل فورما هه ر ئیک ل باژئیرین زاخو و هه ولئیریدا ده رکه فتن، ئه فه ل پال ئو سیناریوینن ده رکه هینن ئه منى وسیخورى، لى هه ر چه ابیت خو توره بوونا خه لکى و په تکرنه فا فن فورما حوکمرانین تیدابوویه.

پشتى قویناغبریا (17) ئى شوباتا خویناوى، نه قه بارى گنده لى بچیکتربوو، ونه پروسیسا چاکسازین چوو پیستره کا بلندتر، رهوش ب هه لاویستی مافه ل پال مه زنبوونا ئه نجامین نه دادپه روه رى و بیزاربوونا خه لکیدا.

زور که س پرسیاردکه ن کا ئه رى بووچى خه لک نا پزیننه سهر جادى لدور پرسین نه دادپه روه ریا بودجه و دامه زراندنا جفانا ته ناهمین و ... هتدا! ب دیتنا من راستیا وئى ئه فه نینه کو خه لک دترسیت، ئى خو ئه گه ر که یسه که ترس با، خه لک به رى 17 ئى شوباتى و خونیشاندانین سه رایا نازادى ژى ترسیابان. لى ب نه رینا من قه ناعه ته ک یا هه مى ئه م هه مى ل سهر هه فده نگین، هه م دهسه لات و هه م جه ماوه ر ژى، یا پیکهاتیه ژقن به کى نه سوزین چاکسازین شیان هه ریمما کوردستانن به ره ف باشین بیه ن و نه ئوپوزسیونى ژى باوه رى ب پاکجین سلمى مایه و نه خه لکى ژى باوه رى ب خونیشاندانانین ناشتین مایه.

باشور

گوفاره کا سیاسی ھیقانہ ٻہ
ژماره (13)
سالا دوین - مھا سیزده

موله تا ژماره (475) ھہ ٻہ
ژ سھندیکا رۆژنامه قانین کوردستانی

خودی ئیعتیاز و سھرنقیسکار
شیروان شیروانی

کارگیری
موحه مھد عھزیز

سھرپھرشتی بھھدینان
دلۆقان رھمھزان

نقیسینگھ

زاخو: نھفراز کورکی
ئاگرئ: شیروان رھمھزان
قھندیل: دانا رھزگھیی
دھوک: سیوف محمد

دیزاینر
ھاوار خۆشناو

Mob: 0750 720 00 75

facebook: bashurpress

E_mail: bashurpress@yahoo.com

پرائیا باھتین باشور ل مالپھرئ:
www.malame.info

بخوینھ

بھا (1500) دینار

گوفارا باشور بھرھفھ بو بھلافکرنا ھھی
ریکلایمئین بازارگانئ

بھرپرسی مھلبھندی ۴ یھکیٹی لھ بادینان:

پلانھکھ ی لھ بادینان ئاشکھرا دھکات بو باشور

شالو عھلی عھسکھری، خھلکی کھرکوکھ وئیسنا بھرپرسیارھتی مھلبھندی چواری یھکیٹی لھ بادینان، لھ دیداریکی تاییھتدا لھگھل گوفاری باشور نھوھ ئاشکھرا دھکات کھ ریکھ وئفننامھ ستراتیجی لھ نئوان پارٹی و یھکیٹی نھبوو بھلکو لھلایھن شھخسی مام جھلال وکاک مھسعود ھوھ مورکراون و بھتھنیا نھوان نھنئیکھکی دھزانن. شالو لھ نھگھری مردنی مام جھلالیشدا نھوھ دھدرکئیت کھ لھ گھل نھمانئ مام جھلال ریکھ وئفننامھ کھش نامئینئ وھلدھوھ شیتھوھ و دھلئیت "کات ھاتووھ بھندھکانئ نھو ریکھ وئفننامھ یھ ئاشکرا بکریئ بو خھلک".

ناوبراو پئیش ئیسنا ھردوو پوستئ، وھزیری کشتوکالی وئھندام پھرلھمانتاری برپووھ، لھ برگھ یھکی تری دیدارھکھدا ھۆکارھکانئ لاوازیوونئ یھکیٹی لھ بادینان شروفھ دھکات و دیدارھکات کھ ھۆکاری ھھرھ سھرھکی نھو بو کھ زۆرھ یھ کادرو قیادھکانئ یھکیٹی لھ شھری ناوخوا کورژان لھگھل پارٹی. ودان بھوودا دھنئیت کھ ئیسنا لھ بادینان یھکگرتوو لھ پئیشیانھوھ یھ، بھلام نھوھ رھد دھکاتھوھ کھ یھکگرتوو بھقھد یھکیٹی فئشارئ لھ سھر بوبئ، ولھم بارھ یھوھ دھلئیت "نھو گۆشارانھ ی لھ یھکیٹی ھاتونھکردن لھ یھکگرتوو نھھاتونھتھ کردن".

بھرپرسی مھلبھندی بادینانئ یھکیٹی لھ دھوک پلانی خۆئ ئاشکرا دھکات بو دھقھری بادینان و دھلئیت "یھکیٹی وھھمیکی ھھ یھ لھ بادینان، من ھاتووم کۆتایی بھو وھھمھ بئتم".

لھ ولامئ پساریکدا سھبارھت مھلملانی لھگھل پارٹی، عھسکھری خویا دھکات یئ و اھھ یھ لھ غموزئ پارٹی دھترسئیت دھلئیت پارٹی ھھر مھلملانیئ یھکی بکات بھ شئوھ ی ئاشکرایئ ناکات بھلکو بھ زۆر بھ زۆر دھیکات و تا ئیسنا ئاشکرایئ نھمبئیوھ بیکات". نھوھش دھلئ کھ نھگھر یھکیٹی مھلملانی نھیکردایھ لھ گھل پارٹی دھبوایھ ببوانھ یھک حزب، یان دھبوایھ پارٹی ببوانھ یھکیٹی یان بھ پئچھوانھوھ.

شالو عھلی عھسکھری، بو باشور نھوھش دھدرکئیت کھ لھوھتھ ی بوئھ بھرپرسی مھلبھندی بادینان لھ دھوک، ھیچ حزبیک نھھاتووھ بھخیرھاتنی بکات و لھ ریکگای گوفای باشوریشھوھ ھوشداری دھدات کھ با کھس سھرھدانی نھکات دوائ نھم قسھ یھ و بیانوی بومان بئینئتھوھ، لھم بارھ یھوھ دھلئیت "من گھلی لھ کھس ناکھم چونکھ من ھاتووم کاری خوم بھکم وچ حزبیک ب چ قارھ یھک ھاتبئتھوھ پئشھوھ ئیمھش نھوھندھ دھچئھ پئشھوھ".

سھبارھت بھ نامھ ی مام جھلالیش بو خانھوادھ ی بھشار نھسھدیش، دھلئیت "من نازانم مام جھلال نامھ ی ناردووھ یان نھ، بھلام بھ رای شھخسی خوم، من پیمخوشھ نھگھر مام جھلال وایکردبئیت، چونکھ بوچی باشیھکانئ دوستانمان لھ بیرمان بچئ.. راستھ مالی نھسھد لھ گھل کوردانی سوریا دوژمنن، بھلام لھ کاتی بھرھنگاریوونھوھ ی رژیئی سھددام، نھوان ھاوکاری یھکیٹی وپارتیان کردووھ.. .... ل (۴)

PYD كونه درالیی دخوازه

توركيا ب رښا پارتی ل به دپيله کی دگهریت

راپورتا شروفه کاری | شیروان شیروانی

زی وئ چه دئ به لاف دکه کۆ په یه دئ ریکه فتنه ک نهیئی دگه ل به شار نه سدی هه په، له و ده فترین کوردخو چه بیی شهر هاتن رزگار کرن، لی په یه ده وئ ب توندی شیدانه دکهت ولسیدان ل ناف ویانگییا خو دزانیت.

ژیو فن گریمه ئی زی، دکتور کامهران مهنتک، ماموستاین زانینگه ها سه لاحتین ل هه لئری، ل سهر تورا جفاکیا فه یسیووکا خو نفیسایه رژیما سوریا، وه که لیدانا زلله یا خو ژ توریکیان، به ناوایه کن نه راسته خو کوردستانا روژنافا ژبو هه فچه پهرین خو به رامبه ر توریکیا جهدهئلیت، نهغه بوی واتاین دهئیت چولکرنا روژنافا بو په یه دئ مینا توله په کن بو ژتورکیا، ژبه رکو توریکیا نها دزی رژیما سوریا په وهه فکارییا سوپاین شازاد دکه ژبوی مه ره ما خو.

چه پهری دویمان زی، دخوازه په یه ده رښه راتیا گه لی کورد بکه ت ل روژنافا، نه خاسه کو په که که وکه چه که لسه را هه میا فی ئیکن دخوازن، ژبه رکو هه فتنیزیکه ک دنه رینا سیاسی وئایدولجی دنافه را فاند هه په، نهغه زی لیه چه ند سه ده مه کا، راگه هاندنا هه ریمه کا شازاد وژیوی گه هشتن ب دهوله تا کوردی، دوو؛ توله ژ رژیما توریکیان ل هه مبه ر نه و ده ستریزین ل توریکیادا هه ی به رامبه ر گه لی کورد ل باکور، وسپیه م؛ ژبوی

دگه ل رژیما نه سدی نه و باژترین کوردان شازاد کرن یان په یه ده وه که هیزه کا خوه زایا گه ل سه ره لدا و مینا فریاد سه ک ژبوی کوردین سوریا ده رکه ت هولن؟! نهغه گوتنن دوو چه پهر ل به رامبه ر هه ف دروست کرینه، چه پهره ک دخوازه ل هه یه نه تا په یه دئ بده ت ژبو فی په کن

که یسا گه لی کورد ل سوریاين". سالج موسلم، هه فسه روکی پارتیا ئیکه تیبیا ده موکرات ل روژنافاين کوردستان رادگه هینه کۆ که یسا هه رفینا رژیما به شاری ب داوی هاتیه تهنن ده م مایه. نها نه و پروپاکندا گه رم ده میداننده نه وه کو؛ ب هیزین چه کدارین په یه دئ ب ریکه فتن

وهک دپه یه وئ حزبا "پارتیا ئیکه تی ده موکراتیک" دیار دبه کۆ نارمانجا پارتا وان راهاتنا ریبازا خو نه دگه ل کونفه دراله تا ده موکراتیک بو کوردستانه کا شازاد ل ژیر پروسه سا نا فاکرنا وهلات، وبو فی په کی زی په یه ده دبیزه "کونفه درایه تا ده موکرات، باشترین چاره یا روژه فی په ژبوی ته ناهیبیا

دروستكرنا دهوله ته كا علمانی و دویر ژ هه ژمونا ئیسلامی.

توركییا و خهونا نهپراتوریه تین ل روژه لاتا ناغین

ئهوا نها ل رژیمنا توركین ده تیتته بهرچا فکرن، شه گه راندنا خه لافه تا ئوسمانی به ب قورمه کئ نوی، نه خاصه پشتی داروخانا یلوکی شیعی ئیرانی ونه مانا خومه ینی وه که ره بهرئ خیلافه تا ئیسلامی، نها ده سهه لاتدارین توركین بهرکئیشیا ئا که پئ وئوردوگانی، دخوازه مینا فریاد ره سه کئ سونه مه زه به گه را ژ ولاتین روژه لاتا ناغین خودی ده ره که شه.

ژی سوی ئی به کئ، ئا که په ب سهرکه فتنا ته فگه را ئیخوان موسلمین و یاسکین ئیسلامی پر دلخوهش دبه و ئالیکارین ژیرا دکه ت، و توركیا مینا دایک ژفان ته فگه رین ئیسلامی خوه نیشاندده. ل سوریا یی ژئ ئه ف ئالی کاره ب ئاشکه رای دروست کر و نه نقره کره مینه بهر بو لیکجقیان و خورتکرنا ئوپوزسیون سورین نه خاصه ته فگه را ئیخوانی و جقاتا نشیما نییا سوری.

نها ئا که په روله کی سه ره کی هه به دده ستیوه رانا هه رئیک ل فان ولاتان وب تاییه ت هه ریمنا کوردستان ژئ وه که مه یدانه کا ئالیگر ژبوی توركیا ته ماشه دکه، ئه فه ژئ پشتی کو تیگوتن ریکه فتنه کا نه یئین دنا فبه را مه سعود بارزانی و حکومه تا توركین دروست بوویه.

توركیا نها ل به دیله کئ ده گه ریت بو په په دئ ب رینا پارٹی و هه ریمنا کوردستان، له و جار ب هیرش کرن بو سه ره په په دئ و په که کئ خوه مژیل دکه ت و جار ب سه ره دان بو هه ریمنا کوردستانی وجقین دگه ل هیزین ئوپوزسیون سوریا، جارنا ب خورتکرنا تیکلیتین خو دگه ل نه یارین په په دئ و په که کئ.

سالح موسلم، سه روکئ په په دئ ل دور سه ره دانا وه زیرئ ده رفه بین توركین (داوود ئوغلو) دبیزه بلا ئه و به ییت دگه ل مه بجقیت نه ک ب ریه کا نه راسته وخو دژایه تیبیا گه لئ کورد بکه ت ل هه ریمن.

پارٹی دده ستیوه رانا سورین ده

ژی بهر ئه و لیکئیزیکیا دنا فبه را حزبا پارٹی دیموکراتی و کوردستان و حکومه تا توركین دا دروست بوونیی، ب روونی هه ست ب هه ژمونا توركیا ل هه ریمنا کوردستانا باشورده تیکرن، ژبلی هه فئیزیکیا ئابوری، نها هه فئیزیکیه کا سیاسی یا هه ری مه زن هه به دنا فبه را فان دوو ئالیان.

له و ئه و توركیا خواستبیت ل هه ریمنا کوردستانن هاتیه بجهانین، مینا ئالیکاریا حزبا پارٹی دیموکراتی کورد ل سوریا یی کو تیتته گوتن پارته کا دروستکریه ژئالین مه سعود بارزانیفه، له و دداوییا داخویانیا خودا، به شار عه بدولحه کیمن سه روکئ فن پارٹی د روزنامه کا نئیزیک ژ پارتیدا، ب توندی هیرش کره سه ره په په دئ ب ده ستئ رژیمنا ئه سه دی دا ناسکرن.

هه م ژئالیه کئ دیتره شه عه بدولباست سه یدا، سه رکئ جقاتا نشیما نییا سورین ب ئاشکه را ل توركیا ئه و راگه هاند کو په په ده ریکه فتنه ک هه به دگه ل رژیمنا ئه سه دی ژبوی فن داخویانین ژئ هاته یلند نرخان د ژئالین دهوله تا توركین شه.

دکتور کامه ران مه نتک ل دور فن دده ستیوه رانی دبیزه "باله کئ هه ری مه زن ژ هیزین روزئافا ژ ئالین پارٹی شه هاتینه کونترولکرن و نها

بوویه و په یوه ندیبین ب کومان و مه ترسیدا دگه ل هه نه کو جهن سه دان پسپاریت مه ترسیدارن. فریدریک مالم، ئه ندام په رله مانی سویدی لسه ر شاشا نه ورز تیقی مه ترسیا مه زه به یی ب ئافا بوون دزانیت و دبیزه سه ره که فتنا کوردین روزئافا ل سوریا، وئ نه رینا مه زه به یی دهلقینه یا کو ئیران و توكیا خه ونئ پیدفه دبینن.

چاقدترین سیاسی خویا دکن کو نا فچوونا رژیمنا ئه سه دی ل سوریا دبیته برینا خه تا شیعی دنا فبه را لوینان و عراق و ئیرانیده، وئفه ژئ دبیته نه گه رئ لاوازیوونا هه ژمونا ئیرانی و سه ره لدانا نا فخوییی ل ویده رئ.

مه نتک، ژبو فن په کئ دبیزه

رزگا بوونا روزئافاین کوردستان، ده رازینه کا به رفه هتر ل به رده م گه شه کرنا و پیئشه چوونا دوزا کورد شه دکه، کو دبه هه ریمنا کوردستانا باشور پوله کئ پوزه تیف تیدا بگئیریت، وه ئن نها به روقاژئ په، پولس هه ریمن ب تاییه ت پولس پارٹی دیموکراتی کوردستان، کو ژ ئالین جوگرافی را نئیزیکتر و کاریگه رتیره ژ ره وشا سورین، پوله کئ ب ترس و ده له، ژبه رکو ئه و ب ته مامی ته سلیمی توركیا

به پرسی مه لبه ندى ۴ نيکه تي ل بادينان:

ريکه فتنا ستراتي جي دناقهه را مام جه لال وکاک مه سعودی دايه نهک دناقهه را نيکه تي وپارتي

هه قبه يشين | دلوقان ردههزان

شالو عدلی عهسکهری، خه لکن که رکوکي یه ونها بوویه به پرسی مه لبه ندى چارئ نيکه تي ل به هدينان، دديدارهکا تايبه تدا بو باشور ناشکرا دکه ت کو ريکه فتنا ستراتي جي بتنی دناقهه را مام جه لالی وکاک مه سعودیدا هاتيه مورکرن و هر نهو بتنی نهينين وئ دزانن نهک دناقهه را نيکه تي وپارتي دا يه. شالو، دنه گهرئ نه مانا مام جه لالی دا ژي دده ته خويا کرن کو نهو ريکه فتنامه ژي نامينيت و دئ هيتته هه لوه شاندن و دبيزيت دم ين هاتي کو به نديت وئ ريکه فتنا ستراتي جي بو خه لکی ژي بهينه روونقه کرن.

ناقبري دبهري نها دار هه ردوو پوستين وهزيرئ چاندنی و نه ندام په رله مانه تي برينه، دبرگه کيندن ين ديدارندا سه دهمين لاوازيبونا نيکه تي شروقه دکه ت ودياردکته ت کو نه گهرئ هه ره سه رکي نهو بوو کو پرائييا کادر وقياديبن باديني هاتينه کوشتن دشهرين نافخوذا دناقهه را وان وپارتي دا . ودان بوي چهندي ژي دده ت کو نها يه کگرتوو ل پيش نيکه تي يه ل به هدينان، لن وئ چهندي رده دکه ت کو يه کگرتوو هندي نيکه تي گشاشتن لسه ر بيت و دبيزيت نهو گشاشتييت ل نيکه تي هاتينه کرن ل به هدينان ل يه کگرتوو نه هاتينه کرن.

به پرسی مه لبه ندى به هدينان پلانا خو بو دهقه را به هدينان ناشکرا دکه ت و دبيزيت نيکه تي ودهمه کا هه ل به هدينان، ونه ز ين هاتييم وئ ودهم نه هينم.

باشور: نیکهتی ل به هدینان چند موچه خور هه نه؟

شالوو عالی عهسکهری: ئەم ب موچه خور نزانین، لئ ئەم وهکو که وادریت ئیکهتیی و پێشمه رگیت دیرینیت ئیکهتیی ل بادینان چیدبیتن ژ 2 تا 3 هزار کەسا تێنه پەرن کو موچه هه بیت.

باشور: بوچی د هه لبرارتنیت چوین دا نه شیبا دنگیت پیتشی بینن؟

شالوو عالی عهسکهری: دوان هه لبرارتنا دا ئەم یوینه حیزبا سین و جیاوازیه کا کیم دگه ل حیزبا دوویسی بین ل بادینان کو یه کگرتوویه و حیزبا پارسی یا ئیکتی یه ل فیره و دهسه لاتناره و د شوره شان دا پارسی لیره دهسه لاتناره بویه و ئەم ژێ ژ ئەنجامی شهرئ نافخو و کوشتنا کادریت مه ل به هدینان ئەم لاواز بین، لهو نوکه یه کگرتوو هاتیه پیش و ئەو گفاشتنا ل ئیکهتیی هاتیه کرن ل بادینان ل یه کگرتووین نه هاتیه کرن و بو ئەگه وئ چەندئ کو ئیکهتی پاش هه بمینیت و ئەم نابیزین تنی ئەه به لکو خه تاییت مه ژێ تیدا هه بین، یه عنی ئسلوبی کارکرنا مه و کارئ مه زور بین باش نه بویه.

باشور: بوچی ئیکهتیی مملانی دبیاتی مه عریفی نه کره ل بادینان ژ جاتی مملانا سیاسی؟

شالوو عالی عهسکهری: دا ئەز حه قیقه ته کنی بیژمه ته ئەه هه یه که ئەز هاتیمه فیره ئەز ئسلوبی مملانی ل فیره نزانم، وهکی (زاهیری) پارسی هه مملانه یه کا بکت ب ناشکرایی ناکهت ژ بنغه بنغه دکهت ویا کهفتیه سه ر ملیت مه ژێ، بین هه ی ژ غموزا پارسی د ترسیت و بین هه ی ناترسیت تا ئەفرو من نه دیتیه پارسی فشاره کن بکهت دگه ل مه راسته وخو، یه عنی من نه دیتیه زهخت ل ئەندامه کنی ئیکهتیی بهیته کرن و ب وی ته رزی و ئەگه ر بکهت ژێ بنغه بنه دکهت ئەگه ر

هه بیت به لئ ب راستی هه تا ئی کافئ من چ زهخت نه دیتیه . باشور: پاشور بوچی یهکتی مملانی ناکهت؟

ئەم دکهین چاوا ناکهین، مه دگه ل پارسی صیراع و ئتحداد یا هه ی مه ئتحداد یا هه ی بو هندهک باهتا کو په یوهندی ب مللهتی هه بیت ب وئ ریکهفتنا دناقههرا مام جه لالی و کاک مه سعودی دا هه ی، به لئ مه سیراع ژێ یا هه ی ئەگه ر مه مملانی نه با دگه ل پارسی دابینه ئیک حیزب یان دا ئەو بنه ئیکهتی یان ئەم دا بینه پارسی ژبه ر وئ چەندئ نه خیر مه ئتحداد ژێ یا هه و و سراع ژێ یا هه ی.

باشور: بوچی د دهه کنی کیمدا وه سی به رپرس ل بادینان گوهارتن؟

شالوو عالی عهسکهری: حه قیقهت دهه سی کاک سعودی ئەحمه د پیره هاتی دقایا ئەز هاتبام و پشتی هنگی کاک هه لو موهقهت هاته لیره ئەوژی من توش کرئ ئەوژی ژ به ر هندهک ئەگه ریت شه خسی بیته من کو ئەز بین پیتغه مه شغول بیه و مه نه دقایا فیره یا بن به رپرس بیت و کاک سعودی نهقل کره هه ولیرئ و ئەز ژێ ژ مه کته با ریکهختنی هاتمه فیره.

باشور: هه ر چهنده کو ئیکهتی ژ میژه و مه ر ل بادینان لئ تو نابینی خه لکنی بادینان هند ته هه بلا ئیکهتیی نینه؟

شالوو عالی عهسکهری: تو دزانی ئەفی بابتهی هه کولینین زور پئ دقین ئەف پرسیاره هه ر ئەو نینه تو بیژی بادینان ته هه بلا ئیکهتی ناکهت به روفازئ، شوره شا تازه یا ئیکهتیی ل بادینان درست بی، ئیکه م شه هید ئیکهتیی هه ی ل بادینان بوویه و ئیکه م مه فزه را ئیکهتیی هاتیه چییای شه هید ئبراهیم عه زو ببیه و ئیکهتی ب وئ چەندئ یا مه شه وره کو ئەکسه ریا قیادییت وئ شه هید بوین ئیکهتی بوینه و ل بادینان بوینه.

ژبه ر ئی شه و چەند نینه بادینان ئیکهتی قه بیل نه بیت، ته عاملا مه و هندهک سو دقا وه ل مه کره کو ل بادینان زه عیف بین و وه لئ هاتیه ل ده ستپیکتی چەند رویدا نهک فیره ل شهرئ نافخو وه ل مه کر کو ته قریبه ن شو بهه ساخ ببیه ته بو پارسی و سوران شبهه ساخ ببیت بو یه کتیی، هه تا 1991 و فه گه ریا نا مه هنگی شه ره کن نافخو درست بی ئەوژی عهینی پبه ک درست بی به لئ نوکه شه رت نینه یا کهفتیه سه ر ئسلوبی کارکرنا مه مه بخو ل بادینان، ترسه کا وهه می ل بادینان هه ی ئەز ب شیانیت خو بین هاتیم وئ وهه می ته هتلم و نابیت ئەو وهه م مه هه بیت و به روفازئ من قه ناعه تا هه ی ئەگه ر مه سه واین کادریت بادینان بلندتر نه بیت ژ بیته سوران کیمتر نینه، چ ئاریشه نینه ئەز بخو دقان کونفرانسا دا و مناقشا دا و بوچون و ره ئییت براده را دبینه مه سه واین وان ئەگه ر زنده تر نه بیت کیمتر نینه ژ به ر ئی چەندئ خه تا مه و یا بادینان ژێ یا تیدا.

باشور: ئەه ق ترسا تو دبیزئین (وهه م) وه به رامبه ر کئ هه ی؟

شالوو عالی عهسکهری: مه به رامبه ری چ که سا نه بویه تنی عوقده کا نه فسی بی به رامبه ری بادینان ئەوژی ئه ری ئیکهتی ل بادینان سه ر ناکه قیته ب داخه شه و ئەندامیت سه ر کردایه تیی هه ی به هرا پتر ئیکهتی بین به ر وئ چەندئ دائیمه ن هه ول دایه سورانیه کی بینه به هدینان هه ر چەنده ئەو بابته ئینه چونکی زور بادینان ل سوران سه رکه فتی بین و زور سوران ل بادینان سه رکه فتی بین به لئ سه ر کردیت بادینا زوریه یا وان شه هید بین ب وئ قوه تا هه ی یا ئیکهتی ل بادینان ل ده سپیکتی هاتیه تیک شکانان و نوکه هیدی هیدی ئەو قوهت یا درست دیتیه ته.

باشور: ئەو سه ر کرده کهنگی شه هید بین؟

ل سال 1976 د شهرئ نافخو دگه ل پارسی شه هید بین، جهی داخی یه ئەو کوردیت د شهرئ نافخو دا هاتینه کوشتن دشیم بیژم 60% کوردا بخو ئیک و دوو کوشتینه نهک ئەو کو دگه ل دوژمنا هاتینه کوشتن هه روه سا ل سالا 1964 ژێ ئینشای الله ئەو روز بچیت و نه هیته ته.

باشور: راگه هاندنا وه ل بادینان یا په رتو به لاهیه نه گه ری وئ چیه؟

شالوو عالی عهسکهری: ئەز تشتیت فه نی نزانم، به لئ ئەه ژێ دیتنا منه و حه قه وئ پرسیارئ ل کاک خالد دوسکی بکه ی چونکی ئەو راگه هاندکاره و ئەز کارئ راگه هاندنئ ناکه م ، ئیکه م تشت ئەم ب ریکو پیک نینه و دی ئومیدئ د دهینه تشته کی دی ته سه وری کیه ین کو کاره ک ل هه یقا 9 دا جن به جن ببیت د بیژین هه یقا 7 دی جن به جن بیت یه عنی کورد مبالغه کا سه یه ر دکه ن ئەه سه به بین بن ریکو پیکیا مه یه چ تشتیت دی نینه زه مینه یا هه ی و ئیمکانیات بیته هه ی و کادریت هه ی و سه ته لایهت یا فه کری تنی ئەگه ر ئەمین.

باشور: په یوه ندیت وه ل فیره دی دگه ل گوپان چاوا نن؟

شالوو عالی عهسکهری: بو ناگه هداریا ته په یوه ندیت مه دگه ل هه می حیزبان وه کی ئیکن ئەز ئی گوتنن دیژم ئەز حه ز دکه م نه هیته دهف مه هه تا نوکه ئەز هاتیمه مه له بندا دهوکن ئیک حیزب نه هاتیه فیره هه ر ئیکن پشتی ئی گوتنن بهیت ئەز حیسابن بو ناکه م چونکی ئەگه ر ئەه خاند وه کی گازنده بخو بخینیت و ئەز گازندا ژ که سن ناکه م ئەزئ هاتیم کارئ خو بکه م چ حیزبه ک چەند هاته پیش ئەز ژێ دی هند چه پیش ژ به ر ئی چەندئ دگه ل گوپان و هه ر چ حیزبه کا دی عیلاقهت دی ب وی

حاجمی بن وهختی ئەو دهینه پیش و هیقیدارم ئەگەر ئەف بابه هاته بهلافکرن چ حیزیهک هزرههکات و بهیته سهردانا مه بکهت .

باشور: ئەف ناریشا دناقبهرا هه رێما کوردستانێ یان ژێ بیژین دناقبهرا مسعود بارزانی ...؟

نه دا ئەز بو ته ئێ پرسیارێ راست بکهم حهقیقهت مه دوو تشته بیته ههین دوو کهساتیته بهرنیاس مه بیته هه ل هه رێما کوردستانێ نێک جلال تاله بانی کو سکرته رێ نێکه ته نشتیما نی کوردستانه و یی دی کاک مه مسعوده سه روکێ پارته دیموکراتی کوردستانه و ئەف دوو

چونکی مه جموعه کا تشته تێ ئه ساسی هه یین موباتله پێ دهیته کرن ل وێرێ مه مادی 140 راسته په یوهندی تنی ب کوردان فه نینه به لێ به شه کن زورێ مه زن ل کوردستانێ ستاند ب جوکمی ته غه برا جوغرافی یا پارێزگه ها مادی 140 دقیا با هاتبا جێ به جێ کرن ئەفه دوو سن فه تره یه جێ به جێ نه کره هه تا نوکه مه سه لا یاسایی ژێ یاسا نه فته و غازی هه تا نوکه جێ به جی نه کره پێشمه رگه هی ئەفه هه می ب دیماهیك نه هاتینه . ئەف ناریشه پشتی درست بونا

پارتی هه ر مملانه یه کا بکهت ب ناسکرای نی که ت ژ بنقه بنقه دکهت

تازه یا عیرا قنی ل سالا 2003 وه ره هه تا نوکه نه هاتینه چاره سه رکر ن ئەز نابیزم ئەمژی محمد مه دی نه و مه چ خه له تی نینه به لێ هنده ک تشته مه بیته هه یین مه بیته سه ر وانا و هنده ک تشته وانا بیته ل سه ر مه . لێ هنده ک تشته تێ ساسی بیته هه یین به لێ وان جێ به جی نه کره و ته با وه ری هه بیته کو نه به س نێکه تی یان پارته تنی به لکو هه می حیزبیته کوردستانێ هه می ل سه ر شان ره ئیان نێک هه لویستن .

باشور: تو نابینی جێ به جیتوونا مادی 140 خه تا کوردا ژێ یا تیدا؟

شالوو علی عه سه که ری: شالوو علی عه سه که ری: دقیت ده سپێکن ئەم بزانی مه چه ند زه ره ر کره ل که رکوکنی کو ئەز خه لکنی که رکوکنی

مه مه چه مه مال کفری که لار تو زخورماتو ئەفه هه ر نێک بیته نێخستینه سه ر پارێزگه هه کن باشه ئەفه هه می بیته ژ که رکوکنی جودا کری و نفوسا کوردا ژ پارێزگه ها ئه ساسی یا جودا کری به لێ نه ب تنی ئەفه به لکو نه چه ف و که ره لا و به غازی ئەف ناریشه یا هه ی ژ به ر ئی چه ندێ زوره یا پارێزگه هیته سونه یا بیته مه زن کری ژ نه تیجا ئی چه ندێ پارێزگه هیته کوردی نوکه سلیمانی (چه مه مه مال که لار کفری) بیته چوینه سه ر ب سلیمانین فه کو هه می سه ر ب که رکوکنی فه یین نوکه سلیمانی هوسا یا مه زن بوی پشتی ئی چه ندی .

بابه ته دقیت کورده شیعه و سنه هه می رێک بکه فن سه ر مادی 140 و سه روکنی حکومه تی کو نوکه نوری مالکی به دقیت سه ر رازی بیته ژ به ر ئی چه ندێ ژێ ئەف شه ره ب مالکی فروتن چونکی ئەو به رپه سه ژ جێ به جی کرنا ئی مادی .

باشور: دقنی ناریشن دا هنک وهکی نیکه تی و پارته نێک هه لویست یین؟

شالوو علی عه سه که ری: شه رت نینه ئەم نێک هه لویست یین ئەم دوو حیزبیته جیاوازی و دوو بو جو نیته جیاوازی و وانه یه ل مه بده و و عومه یاتا ئەم نێک هه لویست یین به لێ ل وانه یه ئسلوبی ته رحی نێک هه لویست نه بیته به لێ ل هه ده فی نێک هه لویست یین وه کی چاوا ئەز و تو بچینه هه ولێرێ تو د نا کرێ را بچی و ئەز د به رده ره ش را بچم دبیت ئەز ببیتم ریکا به رده ره ش خوشتره و باشتره ئەز وێرێ را بچم به عنی هه ده ف نێکه به عنی د ئه ساس دا نێک هه لویستن .

باشور: مام جلالی نامه یا سه ره خوشین بو خویشکا نه سه دی هنارت تو نابینی تابه ته دقنی وهختی دا ئەف چه نده نه یا د جهی خودایه؟

شالوو علی عه سه که ری: ئەز دێ پرسیارێ که م بوچی ئەفه ره ئیا منه نه ک یا نێکه تی نه ز نزانم مام

جلالی نامه نفیسه یان نه به لێ ئەفه ره ئیا شالویه ب شه خسی ئەگه ر نامه نفیسه ئەز وه ک شالوو من پێخوشه ، باشه بوچی ئەم وه ک کورده خرابیته دژمنیته مه ل ببرا مه دجن، به س باشیته دوستیته مه ل ببرا مه نامین راسته مالا حافظ ئه سه دی نزیه ته کوردیته سوریا یی دژمنن ئەز دره وئێ دگه ل ته ناکه م به لێ روزه کنی ژ روزان نێکه تی و پارتین و هه نا حه ده کی سوشیا لستی ژێ ده من مه شورده ش دکری دژی رژیما به غدا وان هاریکاریا مه دکر، و پشتی هنگی ژێ جلال تاله بانی ب شه خسن خو تیکه لیا دگه ل مالا وان هه ی و ب شه خسی خویشکا وی دنیا سیت به لێ ئەگه ر تو پرسیارێ ل جلال تاله بانی بکه ی ل سه ر ئی چه ندا دهیته کرن دبیت ره ئیه کا دی هه بیته به لێ علاقاتیته شه خسی تشته کن دینه من پێ خوش بی کو قه زافی ب وی ره نگی چوی به لێ ئەو چه ند ژێ نینه کو بو من یی باش بی و بو ملله تن خو یی خراب بی ئەفه دوو تشته ت جیاوازی دقیت تو قراری ل سه ر به شن خو بده ی بکه ل سه ر عامی ئەفه مه سه له کا ئینسانی به به لێ چ په یوهندی ب وئێ چه ندێ نینه کو حافظ ئه سه د نوژمنی کوردا یه حافظ ئه سه دی روزه کنی ژ روزان هاریکاریا نیکه تی و پارته یا کری دقیت ئەو ل ببرا نه جیت .

باشور: تو نابینی نیتافیا ستراتیجی نیکه تی و خه لکی ژێ زه ره را ئی دیتی چونکی نیکه تی بو دوو به ش کو گوران ئی جودایی و ده سه لاته یا توشی گه نده یین بوی و خه لک یی بها ئی چه ندی دده ت؟

شالوو علی عه سه که ری: پرسیارته چه ند به شه کن یا نێکن جودا بونا گوران چ په یوهندی ب مه سه لیت چاکسازیا و مشکیلافه نه بو ئەو مشکیلیته شه خسی یین دناف به که تی نه دا دناقبه را برا ده ریت مه دا بی سه را وئێ چه ندی

جودابین له وانه په پارټی ډی بیژیت مه ژی زهره را کړی ب قه ناعه تا من نه و اتفاقا هه می کو دناقبه را مام جلالی و کاک مه سعودی دا اتفاقا ستراتیجی باشی یا هه می و خرابی ژی یا هه می وهک هه می نشتی ل دنیاین چ تشت متعلق سلبی نینه و نیجایی ژی نینه نه وژی هه ر هوسا هه ر نیک ب دیتنا خو سه حدکه ته تشتان ب دیتنا من کوردا مفا یا لی کی و نه گه ر نه و اتفاقا چوبا خارتر ل وان هه ر دوو که سان چوبا خارتر و خارتر و خه لکن دی ژی تیدا بایه و سه رکدیته دی ژی تیدا بانه دا کورد پتر مفایی ژی وه رگرن به لن سلبیاتیته خو ژی بیته هه یین.

باشور: نیجاییاتیته وی و سلبیاتیته وی چنه؟

شالوو عالی عه سکه ری: بو زوره یا پرسان نه م نیک دهنگین و سلبیاتیته وی نه نداهه کن نیکه تین و پارټین نزانن و هه ر نه سلنه وجودا وی نینه یا غموزه بو خه لکی ب ره نیا من وهختی هاتی بیژنه خه لکی نه ف اتفاقیه چیه .

باشور: بوچی نه ف اتفاقیه دناقبه را مام جلالی و مه سعود بارزانی دا په یته؟

شالوو عالی عه سکه ری: شاشین ریکه فتنا ستراتیجی نه وه کو دناقبه را حیزیا نیکه تی و حیزیا پارټی دا نینه، اتفاقه که دناقبه را شخسی مام جلالی و کاک مه سعودی دا نه ف نیک ژ خه لته تیت وی اتفاقین.

نوکه ژی ل بادینان و هه می جهان عه قلین مه نیکه تی و پارټی یین هه بیتر بوی نه م بیته عاقل تر بین دایژمه ته نه کو عمومه ن چ تشتهک دناقبه را مه و واندا نینه په عنی نه و اتفاقیا مه وان وجود نینه ل بن کاک مه سعودی و مام جلالی دا نه و اتفاقا نینه و ل مه کته ب سیاسی ژی تنن بو مجاملن یا مه وجوده به لن ل بنیتر نینه و خه لک نزانیت و جارا هوسا هه یه ب جیاواز جیاواز

هه تا نوکه نه ز هاتیمه مه لبه ندا دهوکی نیک حیزب نه هاتیه قیره هه ر نیکی پشتی قی گوتنی بهیته نه ز حیسابی بو ناکه م چونکی نه گه ر نه ف هه خاند وهکی گازنده بخو بخینیت

بهره مشکلا دجن به لن مام جلال و کاک مه سعود ژی 100% ل سر هه می تشتا ته فاهم نینه لی سه دتی 75% ته فاهمن، ل سر هه می ناریشان لی ل خار مه کته ب سیاسی هه ر نینه.

و چ اتفاق نینه تو هه می بنودیت وی که شف بکه می به لن نه م دشین چاوا د شفاف بین دگل مله تی خو بلا خه لک ژی بزانیته اتفاق چیه، دبیت من دبیتیت به لن نه کسه ریا خه لکن نیکه تی نزانن نه و اتفاق چیه تنن دبیزن اتفاقه که دناقبه را مام جلالی و کاک مه سعودی دا هه می.

باشور: نه گه ر نیک ژ فان نه ما دی هنگی چ ل وی اتفاقیه هیته؟

شالوو عالی عه سکه ری: ب قه ناعه تا من اتفاقا نامینیت، به لن دی مینیت ل سر مه کانی نه م چنه عاقل بوینه مه چنه مفا ژ ناریشیت به ری وه رگریته هنگی دبیت ب عه قلیته که دی کار بکه یین.

باشور: نه گه ر نه ما تو نایینی دیسا کوردستان به رده شری ناهخوهه بچیت؟

شینشاء الله نه، مه هند عه قل ژ ناریشه و مشاکلیته خو وه رگریته کو نه شین وه بکه ینه ف به لن نه ز دبیزم نه ف اتفاقیا نوکه هه می نامینیت چونکی یا دناقبه را دوان دا هه می دی ل کیری مینیت.

باشور: تو دینی پشتی مام جلالی دی نیکه تین پیچ بیت یان دی نیکه تی و گوران دیسا نیک گر نه ف هه؟

شالوو عالی عه سکه ری: قه ناعه تا من تازه نیکه تی و گوران قه د نیک ناگرن، جهن داخن په من پیته خوشه کو نیک ناگرن، کورد عمومه ن عه قلین دیموکراتیه تی نینه نه م په روه رده نه بیته ب عه قله کن دیموکراتی ل به ر قی چنه دی تو تیبینین بکه ل 66 پارټی نشقاق کر و نه تیجه بیه شهر و چ تهره ف هکی تهره ف هک قه بیله نه دکر. پشتی هنگی نه کسا 74 هه ر

نیک بو مالا خو چو و نیکه تین شوره ش ده ست پین کره ف هه و ویری ژی که سن که س قه بیله نه می پارټی ژی قیادا مونه قه ت درست کر.

بو زانین نه قیته ل قیری براده ریت قیرا هه بون نه م و گوران نه م و سوشیالست دوه می مه نان دگل نیک دخار روزا پاشتر مه شهر دگل نیک دکر نه ف ده لیلی تینه که هشتا عه قلیته تا دیموکراتی په دنسف کوردا دا حه تا کو سیاسی مونه فیقین عیلاقیته شخسی و عالی ژی مه بیته هه یین به لن دوه می مه سیاسی عیلاقیته نه مان خلاص عیلاقیته شخسی و خیزانی ژی مه نامینن نه ف ده لیلی چه لن په نه ک عه قلی.

من نیمان یا هه می کو نه م نه گه هشتینه وی عه قلیته تا دیموکراتی دگل نیک کاریکه یین ژ به ر وی چنه دی نوکه مه و پارټی عیلاقیته شخسی بیته هه یین و نیکو دوو دنیاسین به لن نه و روزا عیلاقیته سیاسی نه مان عیلاقیته شخسی ژی نامینن مه دگل گوران عیلاقیته عالی ژی هه یین به لن نه و روزا نه م نیک هه یین عیلاقیته عالی ژی نه مان و نه ف ژی تشته کن خرابه ژ به ر قی نه خیز نه م و گوران نیک ناگرن.

ده رباری پشکا دی یا پرسپارا ته ب سه راحت بیژمه ته جلال تاله بانی تشتهک لی بیت نیکه تی دی زور لاواز بیت چونکی نه فیت هه می وهکی بلاجکتورا نه به لن روناها قی بلاجکتوری وهکی روناها روژی نابیت به لن نوکه نیکه تی به ر هه قی وی چنه دی بکه یین به ر هه قی حیزیه کا مونه سه ساتی به یین و مه خه لکن عاقل و زیره ک یین هه می و ب دیتنا من نه ف عه قله نیکو دوو بگرن دی نیکه تی به ر هه قی ناسویه کن دی به ن چونکی نیکه تی نیک سیفه تی باشن هه می نه وژی د ناریشا دا عه قلی وی پاشتر کار دکته وهکی د ته ناهین دا.

جاش پەرورین دوهی

باشور توپا کهڤنه جاش و مست

روخای یا عێراقی سەدام حسین ڤە ب مەدالیائێن قارهمانی و شانازیین هاتینه خەلات کرن.

گەلەک ژ وان ژێ ژ لاین حکومەتا هەرێمێ و هەردوو پارتیێن دەستەلانداری ڤە بوینە خۆدان پوست و بودجەکی تایبەت بو کوچک و دیوێخانیت وان تەرخانکریه و هەرئێکی ژێ پتر ل بیست هەتا پینجی مروفیت خۆ وەکی زێرهمانیێن کوچکی دامەزراندینه و موچی خۆ هەنە و گەلەک ژ وان "قارهمانا" دەست د ئەنقالیێن 1988ی دا ژێ هەبوون بیێن کۆ پتر ژ 182 هەزار کەس دەر به دەر و شههید بوین.

پەرتوکا (قارهمانیێن بەهیدیان) ژ لاین عزت بریفکائی ڤە هاتیه چاپکرن ل 1988ی و ژمارا سپاردنی (1353) ژ پەرتوکخانا نیشتمانی یا بەغدا وەرگریه، گوڤارا باشور دئ ب زنجیر ناڤیت وان مستەشار و جاشان بێن دەستکاری بە لافکەت و هەر ئێک ژوان ژێ ناڤیت چەندێن شەرکەرێن خۆ ئینایه و هەر ئێکی ژێ دروشمەک گوتیه و کریه مانشیت و مە ژێ ئەو دروشم ئێخستینه دناڤ بەرا دوو کەڤانادا وەک خۆ و ئەم بتنی دئ دیڤچوونێ ل سەر پوستیێن نا بیێن وان کەین.

نڤیسەری بو دروستکرننا ئێن پەرتوکێ سەرەدانا هەمی راویژکارێن سەدام حسین ل دەڤەرا بەهیدیان کریه.

نڤیسەر د پێشەکیی دا دبیژیت ل هەمی دیوانا و هەمی دەما مللەت دئ شانازی ب ڤان قارهمانا کەت.

پشتی سەرهلدانا 1991ی ئەڤ پەرتوک ل پێرانییا پەرتوکخانا و ناڤەندێن رەوشەنیری هەتا ل مالا ژێ هاتە کومکرن و ژ ناڤبۆرن

د گەرما شەری عیراق-ئیرانی ل 1980-1988 ب دەهان سەرۆک عەشیر و کەسایەتیێن کوردیێن دەڤەرا بەهیدیان سەرکێشیا بە روکێن شەری دکرێ دژی شورشێن کوردی، ملیملێ رژیما بەعس، پشکداربوون دەهوا ئەنقالیدا دکرێ و دڤلدسیه ژیدا پەز و پاره دیاری بو رژیمن د بەخشین، و نا ژێ پشکەک ژوان هەر ناڤا و میریێت بەرێ نە ول پلانێکی دەهێن ل ریز و حورمەتیێن ل جەم سەرکردایەتیا هەردوو حزبیێن دەسەلانداری.

پشتی رایەریێن، ل سالا 1991 بەرێ کوردستانی کۆ پێک هاتبوو ل تەڤایا پارتیێن کوردی ل باشور، بریارا لێبۆرینا گشتی دەرکەر بو وان مستەشار و جاشان کۆ ڤەگەرێنەڤ باوەشی هەرێمێ، لئ پشتی هەرفینا رژیما بەعس، دادگەها بلندا تاوانیێن بەغدا ناڤی پتر ژ 250 کەڤنه جاش و مستەشاریێن رژیما بەعس بو حکومەتا هەرێمێ هەناردینه بەرەما دەستە سەرکرنێ، لئ ئەوا حێبەتی تا ئەو خۆ ئێک ژوان رادەستی دادگەهێ نەکریه و پێرانییا وان و کورێن وان ژێ پوستدارن.

عەلی بەندی، سەرۆکی سەنتەرێ ئەنڤالان ل دهوکێ، دەڤەڤە یەقینەکا تایبەتدا بو باشور، گوتیوو "هەندەک سەرۆک جاش نا ل هەرێمێ نە وگەڤا ژمە دکن".

"قارهمانیێن بەهیدیان" یان قارهمانیێن شەری قادسیه ئەو کەسەن بیێن کۆ پێرانییا وان نا (حاشانی ژ قارهمانەتیا خوه دکن و نا شورەشگێر و نە شورەشگێر ب جاش و خوه فروش ل قەلەم ددن).

"قارهمانیێن بەهیدیان" ئەو کەسێ بیێن ژ لاین سەرۆکی رژیما

زێدەباری 10 گوندیێن شەبەکا. باین وی محی الدین ناڤا ل سالا 1961 هەتا کۆ سالا 1970 سەرۆکی فرسانا بوو. لئ کورێ وی ل سالا 1947 ل گوندی بەردەرەشی هاتیه دنیایی، ول سالا 1983 فرمان ژ سەدامی وەرگریه بو چیکرنا بەتالیونا خۆ. سەعید ناڤا ئەو دزیاندا نەمایه و براین وی ئەحمەد ناڤا سەرپەرشتیا کارێ عەشیرەتا زەنگەنە دکەت و ناها ل قەزا بەردەرەش ئاکنجی بە دگەل هەمی کەسی و عەشیرەتا خۆ بەردەرەشا بچیک پیک ئینایه، و ئالین سیاسی بیێ وی ژێ دگەل پارتی یه.

نڤیسەر ل کوچکا وی باسی میترخاسیا سەعیدە ناڤای دکەت و دبیژیت "دەمی مە قەستا وی

ژ لاین قارهماناڤه! گوڤارا باشور دانەکا وئ پەرتوکێ یا بدەست خوهڤه ئینای و دئ ب زەنجیره بەلاف کەتن، داکۆ ئەو پەرتوک جارەکا دی روناھین بیینت.

گوڤارا باشور، دیڤچوونەک بو ڤان کەڤنه مستەشارا کر دەکەت کۆ هەندەک ژوان نەمایه ژوان لئ هەر ئێک ژڤانە کور و نەڤی هەنە و هەنەک ژ وان ژێ پوستیێن حکومی و حزبی ل حکومەتا پارتی وەرگریه.

1- سەعید محی الدین ناڤا بەردەرەشی: مستەشارێ بەتالیونا (30) یا فرسانا بوویه، سەرۆکی عەشیرەتا زەنگەنە یه ل دەڤەرا گورائەتی و بەردەرەشی، کۆ پێک هاتیه ژ 30 گوندا دناڤهرا قەزا ئاگرێ و موصل و بەردەش دا، و

وکورد په روهرین نهو

شارین به هدینان به لاقه دکهت

کری ل دیوه خانای وی، هیزه کا توند کره سر خومهینی و رژیمای نیران ودرنده داناسکر، ومل بعلی هیزین رژیمین شهر کریه دژی دوژمنی، وهکی شهرین (چوارته وماوهت وگردهمهند) و هندهک ژ شهرکه رین وی ب خهلاتی زیره کین هاتینه خهلات کرن وهکی: (غان ئیبراهیم، سعید محمد، علی عمر محمد، عبدالکریم صالح، مولود مستهفا، عبدالله موحهمد، مشیر حسین، اسماعیل موحهمد، عادل عهبدولله، نه زهر قاسم، شکر حمو، هشیار عبدالله)

2- جاسم موحهمد زبیری، خه لکن زبیره، راویژکاری به تالیونا (..) کول سالآ 1987 به تالیونا وی هاتیه دانا، نهال ناحیا دیناره سر ب قهزا ناکرین تاکنجیه، ل

خه لیل عه بدوللا ناغایی
شهره فانی. مسته شاری
به تالیونا (۱۰۹) بوو،
نهال ژئی خلیل ناغا وبراين
خو قهرجان ناغا هه ر ل
گوندی مریبا و دهقرا
قه سروک ناغایه و
بلند دستتی وی دهقری
یه وچه ندین کارگه
وبه نزنه خانه وکارین
بازرگانی ددهستی دانه.

سالا 1947 هه ر ل دینارتن ل دایک بوویه .

بابین وی وی موحهمد فارس ناغایی زبیری سروکن جاشا بوو ل ساللیت 1961 بو 1970 . ویاپیری ویش وهختن خودا به شداری دشری دگل ئنگلیزیدا کریه و حاکمی ئینگلیزی ل دهقرا خو بدهستین خو کوشتی.

جاسم زبیری دفی په رتوکیدا سوژی دده ته سه دامی و دبیزیت سوز وپه یمانا ددهمه سروکن قوماندار کو همی دهما سه ریازیت دلسوزین بو پاراستفا ناخا ولاتی .

ونه قه ژئی شهرکه رین وینه (عوسمان نهحمه، لهتیف رحمان، قدر پیرو، موفق تحسین، موحهمد عومه، حسن لیلو، کریم اسعد، تتو عبدالله، ابراهیم حسو، شکری رحمان، اوراهسا، محمد سلیم، فیروز عبدالرحمان، رهمه زان مکائیل، ابراهیم پاپیر، اسکندر یونس، سعید مستهفا، جمال سعید، یونس دهرویش، باپیر فقی، زید علی، حسو دینو، سدیق نامو، خاجه نسر، دینو دهرویش، علی موحهمد، شکری کادانی، سادق علی، عزیز حهسن، زبیر عومه، سعید مهلا ... هتد)

3- خه لیل عه بدوللا ناغایی شهره فانی. مسته شاری به تالیونا (109) بوو، وچبگری وی قه خری توفیقه، نهو ل سالآ 1949 ل گوندی مریبا ل نئزیک ناحیا قه سروکن ل دایک بوویه .

نهال ژئی خلیل ناغا وبراين خو قهرجان ناغا هه ر ل گوندی مریبا و دهقرا قه سروک ناغایه و بلند دستتی وی دهقری یه وچه ندین کارگه وپه نزنه خانه وکارین بازرگانی ددهستی دانه .

نقیسه ر ل دور وی دبیزیت کو وی و عه شیره تا خو سوزدایه کو دگل قوماندار سه دام حسینی بن کو هه رگاف دگل شورشی بن و چکی دژی دوژمنی هه لگرن .

ل دیف په رتوکا - قاره مانین به هدینان - خه لیل ناغایی شهره فانی شهرئ دقادیسه دا کری دژی کوردان و نهو دبیزیت "بن عراق دقیت دی به ره فانی ژئی کهت وهکی مالا خو و بین نه قیت نهو به ره فانی ژ مالا خو ژئی ناکهت" .

سروف کوژیت وی ژئی پئک دهین ژفانا کو هندهک ژوان خهلاتی میرخاسین وهرگریه : (نهوره حاجی، عاشور میکائیل، فارس رشید، مشیر عبدالله، یونس سلیمان، مهحمود موحهمد، کمال ئیسماعیل، ئیسماعیل موحهمد، خورشید عبدالله قهرحان، موحهمد تاهر، موحهمد رشید، تیار علی، رشید شهره فانی، حسین عبدالله) .

4- ره شهید ساج نه تروشی، مسته شاری به تالیونا (127)، وچبگری وی دوو کهس بوون بناقیت (سلیمان موحهمد وحامد حهسن نه تروشی) لئ نهال دژیاندا نه مایه وپشتی سه ره لدانن نه مری خودی کریه .

نهو ل سالآ 1932 ل ناحیا نه تروشن کو عه شیره تا مزوریا لئ هه نه، ل دایک بوویه ول سالآ 1987 نه مری وهرگریه بو دروستکرنا به تالیونا 127 یا جاشا دگل مروقیه خو .

ره شهید نه تروشی دشری گردهمهند و چه ندین شهرین دبتر پشکار بوویه وههروه سا ژماره کا سوپاسی ورئزگرتنا وهرگریته و ژ شهرکه رین وی کو خهلاتی میرخاسین وهرگریته نه هه نه (حامد حسن، سلاحه دین رشید، عمر عبدالله، عادل بانی، عومه بانکی، سلیمان مهحمه، نه کرهم عه زیز، ونوری کوچهر، عبدالوهاب علی، ئیسلام رهمه زان، وهجید مستهفا، یونس مامزینی، محمد سدیق شینو، وهیسی عثمان، .. هتد)

وهزيرى بهرى يى ژينگهه ل عراقى :

فلمى ۲۰۱۲ به حسا قيامهتى نه دگر، به لكو هه وار هك بى دهستى شورشا پيشه سازيدا دكا فلكرنا ژينگهه ل دا

ديشدا چوون | شىروان شىروانى

هه وايهك بيت دئ ناخى دگه ل خو
راكهت ويته تور
2- كيمبوونا ريژا داريت
قهسپن، كو بهرى شهري 2003
چل مليون دارقهسپ هه بوون نها
8 مليون ژئ مائه، ژنه گهري

دياردئ، نه گهري وى خالبه ند كرن
بئى رهنگن خورائ:
1- نه گهري ريژا بارائى ل
100 ملم كيمتر بيت نا چيبيت
عهرد بيته كيلان، چونكى وى
دهمن كو جوتيارا عهرد كيلا، هه

عبدالرحمان سديق،
وهزيرى بهرى يى ژينگهه ل
حكومهتا عارقيدا، دلئدوانهكا
تايبهتدا بو باشور لسهرفى
دياردئ دناخفيت ونيك ژ نه گهري
سههركى هه دگهريبيت بو زوريبا
شهرا دقان چه ند ساليه بوريدا،
و ديبيژيت پشتى شهري جيهانين
دوووين، نهف چه ند ساليه بورى
پرتريه شهري ليهاينه نه نجام دان،
و بتنى ل سالا 2011 نيزيكي
20 شهري تيئا دروست بووينه
وكارتيكرنهكا مهزن ژ رهوشا
ژينگهه ل كرينه، ژيههركارئينانا
چهكئ گران مينا دهبايه وتوپخانه
و موده رهعه و .. هندا، كو ژيلى
كافل كرسن، نهف چهكئ گران
شهپوليت دهنگى دروستكرن كو
كارتيكرن ژ چينين عهردى كرن."
وهزيرى بهرى يى ژينگهه ل،
سهدهمينتر ژى روهنهفكرن ژوان
ژى پئنهري كيلا نا زهفين بو كارئ
جوتيارى كو ناچيبيت زهفى بهيه
كيلان كو باران كيمتر بيت ژ 130
ملمتران.
هه ندرين نه شرفه، سه روكن
ريكخراوا كهسكا (سهروپى -
كوردستانى)، هه لسهرفى

توزيارين، نيك ژ ناريشين
ههري سههركينه ل جيهانا
تهكتهلوجيا وگلوباليزمى راستهوخو
بوويه گهفك لسهري ژيارا مروفي
وروژ بو روژى ژى مهترسيا وئ پتر
دبيت وچاره سهركرنا وى ژى گراتتر
دبيت.

توزيارين ژنه نجامى بيابانبونى
دروست دبيت وژ نه نجامى نيزيكي
180 دهولهتان، 150 دهولهتا
هه رهشا بيابان بوونى يال سه ل
دويف هه كولينا (فاد) و دهريژدا
ژى و دماوى 15 ساليه رابهوريدا
7% ريژا بيابان بوونى زيده كريبه
و 130 مليون دوئم زهفى هه گرتيه،
ل دويف ناماريت ريقه بهرييا پشكا
بيابان بوون ل ولاتين هه فگرتي.

چه ند گازا دووانه نوكسيد
كاربوون ل نه سممانى زيده تر
بيت ژنه نجامى گهورينين كهشى،
هند پلا گه رمى زيده تر دبيت و
راستهوخو ژى كارتيكرنا ل گازا
نوكسجين وپلا دهريايى وزهفين
دكهت وهشكاتى دروست دبيت،
هه ل دويف ناماريت ريقه بهرييا
نافبرى نها قه دهرا 10 مليار
تهنين گازا دووانه نوكسيد كاربوون
ل نه سممانى هه نه.

برینن (ژئرسا خو شهشاردنا تیرورستان دناڤدا) تایبته تی بین دناڤهرا به غذا و به سرا.

3- کارئینانا چه کی گران دشهرا دا، کو کارئیکرئ ب دهنگئ خو ل چینیت عهردی دکهت، بتایبته دههردوو شهزیت کوئتن وعراقیدا، نهخاسمه ل وان جهین کو بنگههین لهشکری و چه کی گران لئ هه ی.

4- نه مانا نه هوارا ل باشوری عراقن، کو دبهزیدا دزوربوون ونها نه مایه.

به پرسی ریکخراوا فهراشین بو پاراستنا ژینگه هه ی، یونس نهحمه د، ل زاخو بو باشور ناشکرا دکهت کو دبهزیدا نهف دیارده یا کیمبوو، وگوت بهری نها دسالیته بوریدا ریژا باران بارینی ولاقا و بهفرئ گهلهک ژ نها پتر بوو، بیرا من دهیت ل زاخو بو ده می دهه روژا باران نهراوه ستایه وله می دروست بوویه و گهلهک گه رهک چوول بوینه بهر ئاڤا خابیری، ول چیا ی ژئ بهفرا زستانا پار هه ر دما

150 دهولهتا

هه رهشا بیابان بوونی

یال سه ر ل دویدا

قه کولینا (فاد) و

دقه ریژدا ژئ و دماوئ

15 سالیته رابهوریدا

7% ریژا بیابان

بوونی زنده کریه

و 130 ملیون دونم

زهشی قه گرتیه

هه تاکو بهفرا زستانا نئی بههردا دهات، نهفه هه می ریک ل دیاردا ههشکاتین وتوزبارینی دگرت.

یونس نهحمه د، نهگه ری توزبارینی بو ههشکاتین دزفرینیت ودبیژیت نهف دیارده ژههشکاتین پهیدا دبیت تایبته ل عراقن ژ نهجامن کیم بارینی کو دبیت نهگه را رووئ عهردی توز پهیدا ببیت.

عهبدولره حمان سدیق، چاره سهه رکرنا وئ ب قئیرکنا بیابان ب نهفتا رهش ب شاش دزانیته ودبیژیت پیداکرنا نهفتا رهش دبیا بانادا، چاره سهه رکرنا ئاریشه کن یه ب دروستکرنا ئاریشه کا دیترا، چونکی نهفتا رهش ژیلی کو ریئا هاتن وچونی دگرتیت، گه رما تین بهه رمم دئینیت.

ناڤبری دروستکرنا که مه را که سک (دارچاندن ل دوریت باژیرا ب که مه ری ویا زنه یی) ب ئیک ژ چاره یان دزانیته ودبیژیت بو ریک گرتن ژئی دیاردئ ددیزاینا هه ر باژیره کی پئدقیه که مه را که سک بو بهینه دروستکرن ژمه ترسییا توزبارینا ئاسویی، دقئیت ل عراقن نهو ریژا که سکا تیا مه هه ی کو 6.5% دوجار هنده لئیهیت داکو بگهینه شیوه یه کی ستاندهر.

ل سال 1992 کونگرا (ریو) هاته بهستن بو ژینگه پاریزی لئ نهف کونگره ب بهرده وامی نه ما وشورشا پئشه سازی ژئ دمه زنا تین دا یه کو کاری هه ره شه کا مه زنه بو سه ر ژینگه هه ی، هه ر ژ دوکئلا ئوتومبیل وشه مه نده فرا و دهنگ و بهرما ییکئین کارگه هان ودهنگی فروکا وشه رین ب چه کی و هه ت. ل دور هه ره شا شورشا پئشه سازی، عهبدولره حمان سه دیقی گوت ئن فلمن 2012 بهحسا قیامه تن نه دکر، به لکو هه واره ک بی ددهستن شورشا پئشه سازی دا کافلکرنا ژینگه هه ی عهردیدا.

هه ریوویه ناڤبری پئشتیار دکهت، کو دقئیت جیهانی نهف کئشه

بهینه چاره سهه رکرن وکور وکونگره بو بهینه بهستان وپیروبوئین نیڤدهوله تی بو بهینه دانان، تایبته ل روژا 17 حوزه یرانن کو روژا ژینگه هه ی ل جیهانن.

وه زیری بهری بین ژینگه هه ی، کاریگه ریا توزبارینی ب چه ندین ریکا دیار دکهت و ب زه ره ره کا مه زن دده ته نیاسین، ژوان ژئ :

1- توز بارین دبیت نهگه ری کئیمینین وپئکدادانا ئوتومبیل وهه می فا کته رین هاتن وچوونئ.

2- دبیت نهگه رین نهفرینا فروکه یان، کو راسته خو کارئیکرنا ل سه ر ژیار خه لکن ریڤینگ هه ی ونه گه ره که بو کارنه کرنا هه می نهو لایه نئین ب فروکه هانئیه گرتی دا ونه فه ژئ کاریگه ریه کا نه رینی ل ئابوریا ولاتی ددهت.

3- کارئیکرن لسه ر ره وشا ساخله میا مروئی و سه نهنگین و نه خوشئین دیترا.

4- زنده سهه رفکرنا ئافئ ل سالان ژ نهجامن حه وشه وئوتومبیل شوشتنئ.

5- راوه ستانا که رتی که شت وگوزاری ب نهگه ری پیسبوونا جهین که شتی.

6- راوه ستانا کاری ل ده زگه هئین میری، کو نئته خه ملاندن ئنن ل عراقی ئیک روژ دهوام بهینه راگرتن 15 ملیار دینارا دئ زه ره ر کهت.

7- پیسبوون ونه هاتنا بهر بومئین گیایی و شیناتی و ته ره واتئ.

8- دهر نه که تنه ئاژه ل وگیانده ری و سه رفکرنا ئالیکن یه دهک و مه سه رفئین دیترا.

9- زنده بوونا تئچوونئین حکومه تن ب ته رخانکرنا خزه ته تگوزارینن ساخله مین.

10- ریگه گرتن ل ژیارا تاکه که سی ونه چوونا سهه ر کاری و داویختنا کاروباران.

کي رهئوف ئاکرهی، تیروورکر؟

باشور؛ کهیسا تیروورکرنا رهئوف ئاکرهی و ژناقبرنا

ریکخراوا تیکوشان ل بههدینان بهلاقدکته

قادر نادر، "پشتی ۱۹ سال ل تیروورکرنا وی، نه دوسیا وی ل دادگههی ههیه و نه بکوژیت وی ژی دزیندانی دانه".

تایبتهت بو گوشارا باشور

نیکم تیرورا سیاسی پستی سه ره لدانی

شهید رهئوف ئاکرهیی دهرانیا نه زمونین ژيانا خويا سياسيدا نیکمی بدهسغه ئینایه؛ نیکم شهیدتی دهستی دهسه لاتی بوو پستی سه ره لدانی ل دهفرا به هدینان ونیکم کهسه پهرتوکهک لسهر نهفالی دروستکریه ونیکم کهسه خویشاندانه کا جهماوه ری دژی تیرورکرنا وی ل سال 1993 هاتیه نهجام دان، ونیکم کهسه دگل 12 کادرین (پکک) بونه زیندانیین سیاسی و نیکم تیرورا سیاسی کو تیرورکرناوی کو دهنگدان ورهنگدانه فکا مهزن دروستکری وریکخراوین مروف دوستین جیهانی لسهری بنفیسن. نهو ل سال 1951 ل قهزا ئاکری هاتیه سهر دونیایین، دسالیت نافهرا 1970 وهتا ئافا بوونا روحا وی ل سال 1993 سه رکیشیا رهوتا چهپ دکر ل به هدینان بوو فن مراهمی دژی ریکخراوا تیکوشان دامه زانندن وخودی هلوئستین سه ریخو بوو، دخبهاتا شاخ وشاری دژی به شداربوویه، وهم دناف پارتیدا و هم دناف نیکه تیدا نه زمونا سیاسی هیه، لن ل داویا دژی خو نه رینه کا سه ریخو وه رگرتیه، هر نهف دیدگه ها سیاسیا سه ریخو دژی بیه نه گه ری شهید بوونا وی ژتالین هیزین دهسه لاتارین به هدینان دنا فهدا باژیری دهوکن ل به رده رین مالاً خو گیانی خو به خشی و بیه سیمبولا شهیدین به هدینان. ول دو یغرا وپستی 5 روزا نه خشا تیرورین ل به هدینان دهست پیکر لسهر چالاکفانین مینا شهیدی وهر نیک ژ (فرانسیس یوسف شابق) په رله ماتار ل سهر لیستا ئاشوری ل 1-6-1993 ل باژیری دهوکن هاته تیرورکرنا و پستی دوو هفتین

دیترو ل بهرواری 14-6-1993 سیاسه تمه داره کنی حزبا شیوعی بناقن (نه بو نه سیر) هاته شهید کرن، ول بهرواری 29-7-1993 ولدیف وانرا هه فال ریناس ل حزبا زحمه تکیشان هاته تیرورکرنا، وپستی وی دژی نه زیر عومر یس به رنیاس ب (نارام) هه لسوراوی بزافا سوسیالیست وکرکاران هاته شهید کرن ل قهزا سیمیلن.

هه لوئستی وی دگل پارتی

شهید رهئوف ئاکرهیی ههتا سال 1974 نیک بووه ژ دهسته به بریقه به ریسا ریکخراوا نیکه تیا قوتابییین کوردستانی، کو سه رب پارتی

بوو، و سال 1973 دگل شهید نارام وهکی شاندی لان چوویه نه لمانیا. لن پستی 1974 دهست ژ قوتابیان به ردا و دور کهت ژ پارتی. هر ژیه ر فن چه ندی دژی وهکی سزایه ک پارتی نه هیلا ل به هدینان بمینیت و دهر به دهری پینجوبین و هه له بجه بوو. ههتا سال 1987 زفریه به هدینان و وهکی پیشمه رگه کن سه ریخو (دناف نیکه تی و پارتی) دهر که تیه، وهن جاران دناف باره گایی به کیتی قوتابیانین پارتی دنفست، لن نهو پلان لسهر وی ئاشکرا بوو کو پارتی لهر بوو بکوژن لسهنگه ریت شه ری دگل رژیم به عس کو دپشتر بکوژن، نهفه دژی ژتالینی پیشمه رگه کن خودان ویزدانغه دژیا تیته گوتن.

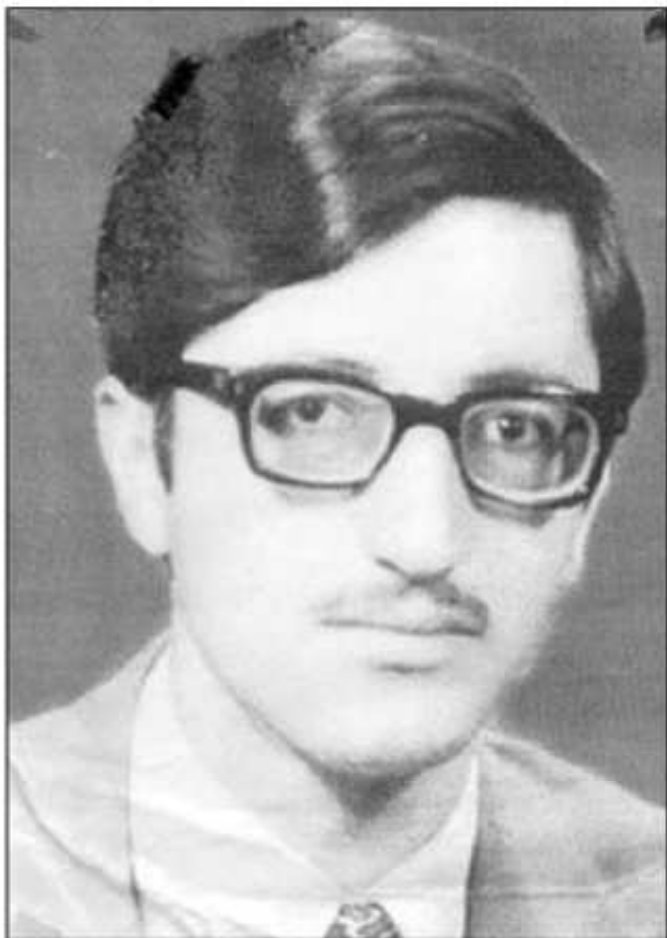
پستی شهید کرنا رهئوف ئاکرهیی دژی ل چلیا جونا سهر قهبران ل دهوکن دژی کو

مهراسیمه ک ژتالین هه فالیت وی هاتبوویه ریکخستن، شاندی کن پارتی و نیکه تیا قوتابیان دژی شاماده بوون وگوتاره ک پیشکش کر کو تیدا دیار کر ب چ ته رزه کی پستی سال 1974 نه ندامن وان نه بوویه.

هه لوئستی وی دگل نیکه تی

ل سال 1984 شهید رهئوف ئاکرهیی، سه ره رشتیا ریکخستنیت نیکه تی ب گشتی و کومه له ب تاییه تی کریه ل به هدینان، لن دانوستاندنا نیکه تی دگل رژیم هه لوئسته کی توند بوو وی دروست کر، لهو ههستا بناقن

ریکخستنین (هه ولیر وکرکوک وبادیسان) به یاننامه ک دژی دانوستاندنا نیکه تی دهر کر دگل رژیم به عس، لن پستی فن چه ندی هه فالین وی ل کرکوک وهه ولیر په شیما بوونه فه و نهو نه چار بوو بناقن ریکخراوا تیکوشان نهف به یاننامه به لافکر، نهفه دژی بیه نه گه ری ئاشکرا بوونا ریکخراوا تیکوشان نه خاسه پستی کو نه ندامه کی وان بناقن شغان ئاکرهیی (فه می) کو بیژهری نژیک نیکه تی بوو، دان ب هه می نه تیا دا بو سه رکر دایه تیا کومه له. لهو تووشی فه کولینی بوو دگل نیکه تی وتیته گوتن کو ژیلی فرهیدون عه بدولقادر ونازاد هه رامی وجه یار فه رمانی، هه می نه ندامن پولیتبیرویا

ل بهروای

26-5-1993

ل سیکا دهوکن کو

شه دگه ریاف مالا خو

ل تاخی گریباسی ل

به رچاقیت خه لکی،

مه فره زه کا چه کدارا (ناقیت

وان لجه م گو قارا باشور

دپاراستی نه) دهالدا

دئینه دهر و دکوژن

بمه رجه کن کۆ چوو به دگه ل
 ئیکه تی، لئ پشتی راگه هاندنا
 نه نجامین هه لباردنا چ کورسی
 نه دا نه شهید ره ئوف.

نه و پشتی کۆ گومانئ لسه ر
 ئیکه تی لادده ن لسه ر که یسی
 تیورکرنا شهید ره ئوف نا کره یی
 ل سالا 1993 نه و بوو کۆ ل
 گه رمییا شه ری نافخۆ دنا قه برا
 ئیکه تی وپارتسی، ئیکه تی ل
 ئیزگن مه رکه زی نافیت بکوژیت
 تیورکرنا شهید ره ئوف نا کره یی
 ناشکرا کرن و ئیخسته ملی
 پارتی.

شه هیدبوونا ره ئوف نا کره یی
 ل به روای 1993-5-26
 ل سیکا دهوکن کو هه دگه ریاف
 مالا خۆ ل تاخی گرتیاسن ل

هنده ک ژوان قه سنا پارتیزگه ها
 سه ماوه کرن ولوی ده ری مان.
 ل سالا 1984 هه تا کۆ
 1989 په یوه ندین وی دگه ل
 ئیکه تی ناریشه که تنن و هه تا
 کۆ سالا 89 دگه ل ئیکه تی
 ئاسایی بیه هه ودگه ل دوو گرپین
 چه پین ناف ئیکه تی و هنده ک
 هه قالین ده رفه زی مزلی
 دروستکرنا پارته کا مارکسی
 کوردستانی بوون، هه قده م دگه ل
 هه لکرنا شه ری پارتی زانی ل
 باشوری کوردستانی، لئ گرتنا
 ولاتی کویتن نه و خه ونا وان
 هه لوه شانده ل سالا 1992
 ریکه فتنه ک دنا قه برا ریکه خراوا
 تیکوشان وئیکه تی هاته ئیعا
 کرن، کو کورسیه کا په رله مانی
 بده نه شهید ره ئوف نا کره یی

پارتی نه هیلا ل به هدینان بمینیت و ده ربه ده ری پینجوین و هه له بجه بوو

ئیکه تی دگه ل هندئ بوون
 ل سیداره بده ن، وه لئ نه گه ر
 هه ره شا ده سته کیشانا به رپرسن
 ریکه سنا کۆمه له (فره یدون
 عه بدولقادر) نه بابه، نه و رزگار
 نه دیوو.

ل داویدا داخازی ژئ دکه ن
 کۆ بفرمی خۆ هه لوه سینن
 وبه یته دنا ف کۆمۆلیدئا، لئ
 شهید دبیزیت نه ز نکارم بتنن
 بریاری بده م ودقیت راویژا
 هه قالین خۆه زی بکه م، به کتیک
 شه. له و دگه ل هه قالین خۆ
 دانوستاندکریوو وشه هید دزی
 وی چه ندی یوو هه گه ریته ناف
 کۆمه لیدئا، وسه ره نه نجام بزافین
 خۆ راگرتن ژ ترسا کۆ ئیکه تی
 نافیت وان بده ته ده زگه هین
 نه منی کو بکوژن، له و بو ماوه کی

له گه ل کومه کا براده رین خۆ ل نا کرئ

بهرچاښت خه لکي، مفرزه کا چه کدارا (ناښت وان لجه م گوڤارا باشور دپاراستی نه) دمالدا دښته دهر ودکوژن.

نهو دریدا یوو بهر هف مالا خو دگه ل هه فاله کی خو بنانی (عارف بانی)، پستی کو ب گولا بهر دایه شه شوږولته کا پیکاب سور هات و بیورینداری گه هانده خه سته خانن، و وه نه کر که سهک ژه فال و مالباتا وی بیښت هه تا کو گیانی خو ژده ست دا.

پستی کوشتنا وی کومه کا سیاسه تمه دارین چالاک لدویف ښک تښته تیورورکر ل به هدینان. ل ده ست پیکاب تیورورکرنا ره نوف ښاکره یی، مالباتا وی سکالا تومارکر، و دادفانه کی ب ویزدان ل دهوکی، هه ولدان هه کولین و دیغد اچوونن لسهر که یسن وی بکه ت لی ژنالیین پارټیغه هاته که هه کرن کو ده ست ژفی که یسی به رده ت و په روه ندا وی هه گوهاس ته یف هه ولیرن.

ښک ژه فالین نژیکی شه هید ره نوف ښاکره یی بو باشور ښاکرا دکه ت کو تیورورکرنا وی ب ریکه فتنه ک بوویه دگه ل مینا تورکی، و 300 هزار دیناری سوپسری دیاری دایه بکوژین وی چونکی چونکی مینا تورک وه کی نه ندانه کی سهر کردایه تییا په که کی ل ره نوف ښاکره یی دنیرین.

قادر نادر، کو هه فاله کی وی بین هه ری نژیکی بو باشور دبیزیت پستی 19 سال ل تیورورکرنا شه هید ره نوف ښاکره یی، نه دوسییا وی ل دادگه یی هه یه و نه بکوژیت وی ژی دزندانن دانه.

پستی تیورورکرنا وی زنجیره کا کارین تیورورن هاتنه نه جامدا دژي نهو چالاکانین

سیاسیین ده شه ی پارتی، و ده ست پیکاب تیورورن ل به هدینان ده ست پیکر، وه کی تیورورکرنا هه رټیک ژ (نه زیر عومهر ژ رهوتی کومونست، نه بو نه سیر ژ رهوتی شیوعی، یوف توما شاپو ژ رهوتا ښاور، هه فال رټیناس ژ رهوتا زحمه تکښان. هند) و بقان کریاران ره وشا سیاسی ل به هدینان هاته گوهارتن بو ترس و تیورورن.

که سهک ژمالباتی وی تایبته بو باشور سه ده می کوشتنا وی هه دگیزیت و دبیزیت دوو روژ به ری به ښته شه هید کرن، ژنالیین سهروکی حکومتا وی سه رده می شه کو کوسره ت ره سول بو، (که پښتر چه ندین خه یات دگه ل ښک و دوو هه بوونه و هه فالین نژیکی په کتر بوونه) دناقه برا سه دان بهر پرسین دهوکی هاته ریزلینانندن. لن پستی دوو روژا هاته تیورورکرن؟! "

شه هید ره نوف ښاکره یی، خودانن سن په رتوکایه لسهر دوسیین سیاسی وهک (قلاية کوردستان الجنوبیه وفاق المستقبلیه، حمله علی بادینان و احوال الاجئین، مدخل فی اقتصاد السیاسیه) ل وی ده می په رتوکین وی بونه ښک ژ ژنده رین هه سه ره کی و گرنگ و پر خوینه رترین په رتوک ژی.

ل داویا ژین خو بین سیاسی دگه ل پارتی کرینکارین کوردستانن (په که کی) نژیکی بو، و نه هه ژی بیه ښک ژ نه گه رین کوشتنا وی، چونکی که سه کی کاریگر بوو نه خاصه دبیانی دروستکرنا ریکخستنن نه یینی و سیاسیدا.

ساده یی و رح سفکییا ره نوف ښاکره یی ل ناسته کی بن داوی بوویه و پستی کو ل هه ولیرن ژی نفیسینگه ها روژناما

هه ر نه ف دیدگه ها سیاسیا سه ربه خو ژی بیه نه گه ری شه هید بوونا وی ژنالیی هیزین ده سهه لاتدارین به هدینان دناقه ندا بازیرن دهوکی ل به رده ری مالا خو گیانی خو به خشی و بیه سیمبولا شه هیدین به هدینان.

ریگی ره نجه ران هه دکن و ل خونیشاندانا 1992-8-21 بو مای شش مه ها تښته زیندانی کرن و پستی نازاد بوونا وی ژی ب نستیرا چه پا هاته ناسکرن و به رده وام خه لکی و رهوشه نیبرین هه فلیری قه ستا نفیسینگه ها وی دکرن .

پستی تیورورکرنا وی بو ښکه م چار ل هه ولیری خو پښاندانه ک تښته سازکرن و هه می نالیین چه پ تیدا به شدار دبن، لن هه هدی خوشناو کو بهر پرسن لقا پارتی بوو ل وی ده می بانگی نوینه ری خو پښاندانن دکه ت کو بچپته سهر ته له فزیونی و رابگه هیښت کو خو پښاندان ناهیه ته کرن، لن نه ف هه وله سهر نه گرت و بو روژا پاشتر نژیکی 1500 که سان خو پښاندان سازدا دژي تیورورکرنا شه هید ره نوف ښاکره یی.

ل دهوکی ژی بیه شداریا 150 که سان چله یا شه هیدی هاته زیندی کرن، د ووتارا ریکخراوا ښکوشاندا نهو هاتبوو خواندن کو په رله مان و حکومت دبن دهنگ و هه لویستن لسهر که یسا تیورورکرنا شه هید ره نوف ښاکره یی، ل وی ده می قادر قاچاخ کو نوینه ری پارتی بوو هه ره شه وکه ف ژ هه فالین وی کرن لسهر ښیدانه کرنا په رله مانی و حکومتن بهرچاښت 150 که سان.

له سال 1992 ل هه ولیرن ده من کو کوشتارگه ها شه رناخن چن ببو، چه پین کوردستانی دشیمان خو پښاندانه کی بکن، لن ژنالیین هیزین پارتی و ښکه تی رویبری لیدان و گرتنی هاتن، وی ده می شه هید ره نوف ښاکره یی هه می نهو لیدان و ده ستریزین پارتی و ښکه تی کرنه نفیسین و به لگه ودانه ده ستی نه منستی نته رناشیونال.

قیسته قالا برایه تی و پیکه ژیان،

نحراجی بو زاخو دروستکر

تقیسه رهک:

پیکه ژیان

ل دهف مه ژ

چارچوو قه یه کی

به رته نگ و فیزیکی

دهرناکه فت نه و

ژی: نه کوژتن و

تالاننه کرنا

یی دی یه

نه قراز کورکی | زاخو

گوت کۆ مه ره ما فن چالاکین بو پتر
نیزیک کرنا ته خین جیاواژین ئولی
ونه ته وه بین یه، لی هن چا قدری
و چالاکشانان نه و قیسته قالا
ره خنه گرتن و به هانا هه بوونا کرژبیا
نه ته وه بی و ئولی ئنکار کرن.

روژنامه قان، جیهاد گولی کۆ
ئیک ژ راگه هاندکارین یه کگرتوو

ئیسلامی کوردستان، ل زاخو
تووشی شهوتاندن و تالان کرنی بیوون
و چه ندین بارین مه ی ژی هیش
دره شن و نه هاتینه ئافه دانکرته قه
وسه نته رین مه ساچن ژی هیش
قه دهغه نه پشتی سوتنا وان.

هر چه نده به رپرسی
راگه هاندنا قیسته قالی بو باشور

رێقه به رایه تیا ره وشه نبیری
وه ونه ری ل زاخو ل داوییا مه ها
حه فتا بوریدا قیسته قالا برایه تی
و پیکه ژیان ب دروشمن
(کوردستان لاندکا برایه تین) هاته
گیران.

نه ف قیسته قاله دهه بامه کیدا
بوو، کۆ هیش باره گابین یه کگرتوو

په ل زاخو، رهخني توند ل
هريمداريا زاخو دگيريت و
نيمارئي بوي نئكي ددهت كو دهم
فني فيسته فالي گه لك بين گيريوو
ودفيا ل ساليت بيستا وسنهاندا
هاتيايه گيزان، چونكي نها هرئما
كوردستاني چو كيشين نولي
ونه ته وپين نينه.

جيهاد، به هاني بو به رسفا خو
دثنيت و دبيزيت ل فني سرده مي
من نه بيهيستي به وهكو نول چ
به زيدي يا بسر چ كاكهي يا دا
گرتيبت و سهروهت و ساماني وان
تالانكربت ! ههروه سا من نه زانبيه
چ مهسيحي يا ملك و مالي چ
سابيئيا تالان كرپيت ههروه ها
من گولن نه بويه دنه فروكيا مه دا
چ پسلمانا فرمانا چ نولين دي
راكربيت !! ههروه سا ژ لاي گه ل
ونه ته وپي فنه دنه فروكيا مه دا چ
نوركومانا فرمانا بسر كوردان دا
نه نيناينه و چ كوردا تالان چ
نهرمنا نه بري به وناشوران ژي
فرمانا قه تل عاما كلدانا نه دايه "

عيسا تاها، نفيسه وچا دثريئ
سياسي، بو باشور ددهت خويا
كرون كو فاره نم ل تيگه من
پيگه ژياني بگه مين بهري نم
چالاكيا بناي فني تيگه هي بگه ين
و وي رهخنه دكت كو چفاكي مه
ب تاك ره هندي ل فني تيگه هي
دگه هيت و ژ چارچووه بين نه كوژتن
و تالاننه كرنا بين دي دهرناكهفت:

"بهك ژ تيگه هين نم بهردهوام
دجوون و فهدجوون، بين كو نم
د واتايا وي بگه من و بزائن كا ب
راست نم بهيرهو دكن يان نه يان
كا د ناف مه ده هه بينهك هه به يان
نه، تيگه هي: پيگه ژيانيه

د گوتارا سردهست و دهنگيلند
و حيرحريده، ژ چارچووه بين
نه كوژتن و تالاننه كرنا بين دي
دهرناكهفت. هه فوكا ژ بهر كربي
وگوه ل مه گيژكري، نه فنه:
كوردستان نمونه يا پيگه ژيانيه
د ناقه را هه موو پيگه هاته بين ويده.
بهري نم ل ناف خوه بگه پن كا

ب راستي مه تشتهك هه به ب
نافن پيگه ژيان، يا فاره نم فني
تيگه هي پون بكن

وهكي مه گوتي، پيگه ژيان ل
دهف مه ژ چارچووه به كني بهرتهنگ
دهرناكهفت نه و ژي: نه كوژتن و
تالاننه كرنا بين دي به (الآخر). ب
به يغهك دي، نه ف تيگه هه هاتييه
كورتكرن بو بهك ره هندي نه و ژي
ژيانا فيزيكي، هندي نم نيكودو
نه كوژتن و نيكودو تالان نه كن،
نانكو نم د رهوشه كن دانه نافي
وي پيگه ژيانه "

هوزانقان، نزار بيجان ژي
فيسته فالو زاخو رهخنه دگريت
و دبيزيت ل كوردستاني گه لك
كور و سمينار و فيسته فال تينه
گيزان، هه ر چنده بناف و نيشان
دمه زن لي دناف خودا ژي دفالا
نه. دكتور به درخان سندی ل
ويدهري ناماده بوو و ژرئغه بهرپيا
فيسته فالي را گوت كو پيگه ژيان
دزمانه كورديدا نينه."

بيجان، پيگه ژيانا سياسي
دگه ته پيغه را هه مي پيگه ژياني
ديتر و دبيزيت گرنه گه وه كو
مه پيگه ژيانه كا سياسي هه بيت
ژ بهر كو نه ف نيكدي قه بول نه كرنا
دناقه را نول ونه ته وادا هه به
سه ده ما ههري سه ره كي پيگه كرنا
سياسي به."

روژنامه فان، جيهاد گولي
رهخني ل ههردو حزبين دهسهلات
دگريت كو گياني پيگه ژيانا
سياسي ل جهم وان نينه و داخاز
دكت كو نه ف پيگه ژيانه دواي
سياسيدا بهيته وهرارئي نهك بيافين
ديتر كو چ كيشه نه بين، "نم
پنتفي پيگه ژيانه كا سياسي،
نانكو پارتی ديموكراتي كوردستان
بلا بشيت هه دارئي بكنشيت لسه ر
هه بونا به كگرتوو، بلا دانپيدائي
بهه بونا وي بگهت و بلا تالان وان
نه بهت و بلا ماليين وان نه سوژن و
قه تلن وان حلال نه كن، ههروه سا
بلا نيكه تي نيشتماني كوردستان
دانپيدائي بهه بونا حزبين غهيري

هوزانقان، نزار

بيجان

"گرنه گه وه كو مه

پيگه ژيانه كا سياسي

هه بيت ژ بهر كو

نه ف نيكدي قه بول

نه كرنا دناقه را

نول ونه ته وادا

هه به سه ده ما ههري

سه ره كي پيگه كرنا

سياسي به

خو بگهت نه ها نه فبه پيگه
ژيان."

عيسا تاها، داخاز دكت كو
گه ره كه نم پيئاسه به كا راست
ل سر پرهنسيپن مروفايه تين
ل تيگه هي پيگه ژيانا
بگه مين، و دبيزيت "نه فه سه ري
سه ده ها سالانه، نم و قه له و
نيزدي وه كي برا پيگه دژين و
چو چارا مه نيكودو نه كوژتبيه.
هه ر چنده ميژوو وه نابيزت و د
ناف خوده گه لك به پرين سور
هه ميژكرينه. هه كر نم د هزا
خوه د فني تيگه هشتنديه بكن، دي
بينن كو پيگه ژيان وه كه هه بين
د نرك و مافانده فنه ناگرت، تني
مافني ژيانا كو نه نيته كوژتن
تالانكرن ب خوه فه دگرت

ژ تاليهك ديفه، هه كر نم
كوير تر بچن و خوه ل زمان و
هه فوك و گوتارئي بكنه خوه دان،
نم دي بينن كو مه د ناف زماننده
ژي، نه و كه رب و كينه به رانبه ر
هه فو هه ميژكريه. بو نمونه:
ده من مه سيحيهك بمرت، كورد
نابيزن بين مري يان بين چويه
به ردلو فانييا خوه دي، بهلكو
دبيزن بين سه كتي. نه ف به يغه
ب خوه ژي بو گيانه وهران دنيته
ب كارئينان. ههروه سا ل گه لك
درا، ده من مروقهك كاره كن باش
بكت، دي بيژني: هه چكو ته نه فو
فه له به كن كوژتي. ژ خوه هه ستن
كوردئي بوسلمان هه بهر كوردئي
نيزدي، نيكجار تونده. نه و به ري
خوه دي كو مروقه كن نه جهسه،
بهلكو گه لك كه س هه نه هه ر
خوارنا وان ژي ناخون. نه ف چنده
هه موو تاليكاره كو هه ردهم چافني
مه ل ده ليفه به كن بت، نم نيكو
و دو تالان بكن، نيكودو بكوژن
و ديني و رهوشتان بكنه به هانه.
ب ديتنا من، فاره نم تيگه هي
پيگه ژيان، وه كو گه لك تيگه هين
دي، پيداچوونه كي لي بكن و
به رغه هتر بكن و ب پرنسيپن
مروفاني زهنگينتر بكن"

باشور بو روژناقا؛ ژ ترسا شهری نافخویی هایداردکهن

بهره‌فکرن | یه‌جی باشور پرنس ل تورا جشاکي یا فه‌یسبوکی

خوینهرین گوشارا باشور، په‌یجی باشور
بو هر جاردهکی ل گوشاری پرسه‌کا گهرم
دنازرنیت نسر که‌یسه‌کا روژه‌قی، وپاشی
دی وهرگیریت بو هر به‌رپهرین گوشاری
پرسا مه یا قی جاری ل هر هرنا
روژناقای کوردستانی یه:

پشتی نازادکرنا ده‌هرین کوردنشین ل
روژناقای کوردستانی (سوریا) پاشه روژا
وی هریمی به‌ره‌ف کیسه‌ دچیت؟ نایا دی
شهره‌کی نافخویی هر هه‌لده‌ت دناقه‌ه‌را
(کورد+کورد) یان (کورد+عه‌ره‌ب) یان
(کورد+تورکا)؟! یان دی هریمه‌کا نازاد
بوو کوردان هیته دامه‌زاندن مینا باشور؟
یان ژی کورد ب نیک پارچه‌ییا سوریا رازی
بن؟ یان ژی کوردین روژناقا دی تووشی
قه‌یرانین وه‌کی کوردستانا باشور بن؟؟
یان ژی دی سه‌ربه‌خوبوونا کوردستانی
ل وی دهری هیته راگه‌هاندن??

سه‌لام بالایی :

روژناقا ژی دی تووشی
گه‌له‌ک قه‌یرانین
سیاسی و نه‌قلیمی بیتن

که‌ریم چولی:

پرسا شهری دناق به‌را
کورد وعه‌ره‌ب یان کورد
و تورک گریمانه‌که
ونه‌گه‌را رویدانی هه‌یه

نژاد دیوانی: روژنامه‌شان، خه‌لکی حه‌سه‌ک:

ئه‌گه‌ر دوو فاکتهرین سه‌ره‌کی رولی خوه نه‌بینن، پرسا کوردا ل روژنای دئی هه‌ر دکفانن خه‌ونا دابت، یا ئیکێ : دامه‌زاندنا ده‌زگه‌هه‌کێ نشیمانی دیموکرات وهه‌فیشک دناقه‌را کوردا وپیکهاته‌یین کوردستانین دیتر.

دوو! بده‌ستفه ئینانا پشتگیریا ولاتین روژنای، مینا ئه‌مریکا و ولاتین ئه‌روپی ژبوی مله‌تی کورد.

سه‌لام بالاین: ئه‌یسه‌ر، ده‌وک

بنه‌رینا من پارچا روژنایا ژئی دئی توشی

گه‌له‌ک قه‌یرانین سیاسی و ئه‌قلیمی بیتن. جارێ هیشتا وه‌کی پێدئی ناف مالییا کوردی نه‌هاتیه ریکنێخستن، هه‌ر ئالییه‌ک بێ دن گه‌نه‌باردکه‌ت بو هه‌ر بزافه‌کێ.

یا دیتر ب چو ره‌نگه‌کی تورکیا رازی نابیت کو هه‌رێمه‌کا سه‌ره‌خۆ یا کوردی ل روژنایا دوست ببیت و به‌می بزافا دئی هه‌ول ده‌ت توشی ئاریشا که‌ت.

و هه‌ر رێمه‌کا دن وه‌تا یا ئه‌ره‌بی ژئی ناهیلن کورد هه‌رێمه‌کا سه‌ره‌خۆ ئاڤا بیتن. وه‌ز دبینم دئی گه‌له‌ک ته‌سفیاتین نافخۆبی بێن هیزین کوردی چێبین، دئی بنه‌ریک بو شه‌ره‌کی نافخۆبی وه‌قه‌ژی دئی ره‌وشا گه‌ل تیکده‌ت

وه‌کی چاوا ل باشور رویدای. لئ هیه‌قی خوازم کو ئه‌ف روژین ره‌ش بێنن دمێژویا کوردیدا، جاردن دووباره‌ نه‌بنه‌فه و ئه‌م بکارین مفاي ژفان ده‌لیفین مێژوویی وه‌رگه‌رین و بچاڤه‌کێ ولات پاریزی ته‌ماشای دوزا خۆ بکه‌ین، نه‌ک ژبوی به‌رزه‌وه‌ندیین خۆیین که‌سوکی وحزی و به‌یڤیا کوردستانا مه‌زن ب ئازادی و سه‌ره‌خۆبی.

که‌ریم چولی: روژنامه‌شان، زاخۆ

ب دیتنا من ئه‌گه‌ر مه‌ره‌ما ته‌ڤایا ئالین سیاسیین روژنایان کوردستان بده‌ست خستنا ماقین کوردان بیت، بئگومان شه‌ر دناڤ گه‌لن کورد بخۆدا رویناده‌ت، و پرسا شه‌ری دناڤ به‌را کورد و عه‌ره‌ب یان کورد و تورک گه‌رمانه‌که وه‌گه‌را رویدانی هه‌یه .

من دڤیت نمونه‌یین لسه‌ر جیهانی پاس بکم کو هیه‌قیدارم ژمه‌را ببیت په‌ند و عیبه‌رت، (میناهیم بئگین) کو ئیک بوو ل سه‌روکین بزافا جۆهییان، دبه‌ژیت "ده‌ما راگه‌هاندنا ده‌وله‌تا ئیسرائیلی، ولاتین ئه‌روپی و ئامریکایی دئی باوه‌ریدا بوون کۆ ژبه‌ر دوو سه‌ده‌مین سه‌ره‌کی ئه‌ف ده‌وله‌ته‌ خۆ راناگریت، ئیکه‌م: هزرا وان ئه‌و بو ژبه‌ر ده‌سه‌لات و کورسین دئی بیته شه‌ری نافخۆبی.

دویم: ئه‌و بو کو شه‌ری دناقه‌را جوهیان و عه‌ره‌بان دئی رویده‌ت چونکی عه‌ره‌ب دئی دژی بیکینانا ده‌وله‌تا ئیسرائیلی بێ، گوتنا ئیکێ ب جی نه‌هات وه‌م لسه‌ر کورسین و ده‌سه‌لاتین بشه‌ر نه‌هاتین له‌ورا ژئی ده‌می بویه شه‌ری مه‌ و عه‌ره‌بان ژئی، مه‌ کاری بسه‌ر واندای بسه‌ر بکه‌فین."

له‌و ئه‌ز دبه‌ژم ئه‌گه‌ر کورد یه‌ک ده‌نگ ویه‌کگرتی بێ، دئی دشه‌ری عه‌ره‌ب و تورکاندا ژئی سه‌ره‌که‌فتی بێ، لئ ئه‌گه‌ر کورد ل دویف په‌رو و به‌ریک و به‌رزه‌وه‌ندیین که‌سوکی بکه‌فین بئگومان دئی هه‌ر بێ ده‌ستی مینین.

وهیه‌قیدارین وه‌کی هه‌رێما کوردستانا باشور ئه‌و ژئی نه‌که‌فته دین شه‌ری برا کوژین، و هه‌ر وه‌ها ئه‌ز دئی باوه‌رین دا مه‌ ئه‌گه‌ر کورد ده‌ه‌فگرتی بێ و دوست و دوژمنین خۆ ژئی له‌ه‌ف جودا کێ و سه‌ره‌کیشین وان دزیره‌ک و لیزان بێ، نها ده‌می راگه‌هاندنا ده‌وله‌تا کوردستان بیه .

لئ پرسا هه‌ری گرنک ئه‌وه‌ کو گه‌لو ئه‌م دیاریا ئیڤده‌وله‌تیدا دزیره‌کین؟! ب نه‌رینا من نه‌خیر، ئه‌ف ژئی پرسگریکه‌کا هه‌ری مه‌زته .

روژنامه نووس؛ گوران دوکانی :

زۆر جار ئەمریکەکان بە ھەریمی کوردستان دەئین (ھەریمی پوژنامه کوژانی کوردستان!)

HUMAN RIGHTS WATCH

ئیتیک و ناپروڤیشنالانی ھیزب میژووێکی پەرلەسەرورەریان بۆ دروست کراوە و تەنانت کەسانیک ھەن شانازی بەو دەکەن رۆژانیک لەم میدیا ھیزبیاندا کاریان کردووە کە لە راستیدا کاری میدیاکەیان سەر دەمێکی دورودریژ بە شینەوێی جێتو تۆمەتی ئەخلاقێی بوو بەرامبەر نەیارە سیاسەکانیان! . میدیاکە ھەر لە سەر دەمی شاخووە تەنانت تاكو ئەمڕۆش

تەکنەلۆژیایە زیادی کرد بۆ تەلەفزیۆن و پاشان سەتەلاپت و دواتر دەیان پێگەی ئەلکترونی . بەبەروای مەن کێرڤی میدیای ھیزبێی لە سەر دەمی شاخووە مەلومە ئاراستەکە بە شینەوێی ژەھری ناپراستگۆییووە . ئیدی پێویست ناکات لە ئێستادا بێن پێناسە یەکی نوێی بۆ میدیای ھیزب دابشاین . لە ھەمووشی سەیرتر ئەو یە ئەم میدیا نا

دیكتاتۆری و شۆڤینی بەعسیزم . لێ ھەر ھەمان دەم یەكێتی و پارتی وەك دوو ھیزبە خاوەن دەسەلاتەكە ھەریم ھەمان كلتور و دابو نەریتی بەعسیزمیان دووبارە کردووە لە پێگە دوو رادیو دوو پوژنامە ئۆرگانێ ھیزبە کەیانووە بە پیاھەلدان و پوگەشکردنی ناشرینیەکانی ھیزب . ئیدی ئەم گەرا ژەھراویە پراگە یاندنی پارتی و یەكێتی و رە و رە لە پێگە

باشور: ئە ھەریمی کوردستان کێرڤی میدیای ھیزبێی چ ئاراستە یەکی وەرگرتوو بەرای جەنابت؟

گوران دوکانی: میدیای ھیزبێ ھەر لە سەر دەمی دروست بوونیەو ئاراستە ی پوگەش کردنی ناشرینیەکانی ھیزبێ وەرگرتوو . ئەگەر ئێمە زیاتر لەم بابەتە و رەبێنەو دەبێن ھەر لە سەر تەکانی ئازادبوونی ھەریمی کوردستان و پزگاریون لە كلتورێکی

كارى قسەى ناشىرىن و جويىن بەشىنەوە بويىت ئىدى من نازانم شانازى بەچپەوە بىكرىت؟! . ئوۋەى مېدىيى پارتى و يەكئىتى بەتەنھا لەشەپى ناوخۇدا بەپەكتىريان كرد نيوھىندە دوژمنەكانى سەردەمى دوئىنى شاخ و . ئەمروى شار پېيان نەكردون . تەنانت ئىستەش پۇژانە گوئىيىستى وشە گەلىكى نەشياو ناشارستانى و دوور لەھەر بەھايەكى ئەخلاقى دەبىنەوە كەلەو مېنەبەرە حېزىيانەوە بە ئۇپۇزسىيۇن و مېدىيى ئەھلى و(ھەندىكچار بەشەقامىش دەگوترىن) . ئىدى دەبىت مېدىيى حېزىى لەناشرىنى و ناپرۇفېشنالى زياتر چ ئاراستەپەكى دىكەى وەرگرتىت؟؟ .

باشون: رايەك ھەيە دەلىق " ئوپوزىيون مېدىيا نازادى گەشە كرد" واتە زادەى ئوپوزىيونە.. رات چپە؟

گۇران دوكانى: من لەگەل ئو وچونەدا نېم . دەكرىت بلىين (ھەندىكچار) ھاوخامبەك . يان لىك نزيك بونەوەبەك لەنىوان مېدىيى نازادو ئۇپۇزسىيۇندا بەدى دەكرىت بەلام ئەوە ناگاتە ئوۋەى كەبلىين ئۇپۇزسىيۇن مېدىيى نازادى گەشە كردوۋە . ياخود من سەد دەرسەد لەگەل ئەوۋەدام دواى دروست بونى ئۇپۇزسىيۇن و لەكاتى پوبەپوبونەوۋەى ھەپەشەو فشارى سىياسى بۇسەر مېدىياو مېدىياكارانى نازاد لەلاپەن دەسەلاتوۋە بېگومان ئۇپۇزسىيۇن پىشتىگرىكى باشى مېدىيى نازاد بوە ئەمە لەھەموو دىناشدا شتىكى واردة نەك بەتەنھا لەكوردستان . ئەم جۇرە پىشتىگرى كردەش بەو مانايە نايات وەك ئوۋەى دەسەلاتسى كوردى وا لەخەلگى دەگەپەنئىت گواپە ئەمە بەدەسىسەى ئۇپۇزسىيۇن كراوۋە . يان ئەم يابەتە دەستى دەركى لەپىشتە . يان ئەم بابەتە بۇ ناشىرىن كردنى ئەزمونى ھەرىمە . ئىدى قسەگەل و تۆمەتى لەمجۇرە دروست كراو . لەراستىدا يەكئىك

لەئەركە گرىنگەكانى ئۇپۇزسىيۇنى جىدىش لەولاتە لىبرال و ديموكراتەكانى جىھاندا ئوۋەى پىشتىگرىكى سەرسەختى مېدىيى نازادبىت لەكاتى دروستبونى فشارىكى سىياسى يان گەلە كۆمەى سىياسىدا كەروو بەپووى مېدىيەك يان دەزگاپەكى راگەپاندنى نازاد دەبىتەوۋە . تەنانت ئۇپۇزسىيۇن حەقى خۇيەتى لەھەلبۇزاردىنئىكىشدا ئو پىشتىگرىپەى كەبۇ مېدىيى نازاد ھەببەو . وەلاىى دەنگدانى

راگەپاندەوۋە بەلام ھەمىشە ئو ئەستەنگانەى بۇ مېدىيى ئەمىرىكى دروست دەبىت (ئەگەرچى زۇر كەم) بەلام لەلاپەن دەسەلاتوۋە دروست دەبىت . بۇنمىوونە گەورەترىن پۇژانە لەسەر ئاستى جىھان و ئەمىرىكاشدا نىيۇرك تايمزە بەلام ئەم پۇژانەپە لەھەلەتسى ھەلبۇزاردەكانى چوراسالى رابىردووى ئەمىرىكادا بەناشكرا پىشتىگرى ديموكراتەكان بەگىشتى وبەتايبەت پىشتىگرى

بۇچونە ھەلەپە . لەكوردستاندا مېدىيى نازاد (بەھەموو كەموكوپرەكانىبەوۋە) . تەنھا كۆمەلئىك خەلگى نازادى خوازو بوپر گەشەپان پېدا . كاتئىكپىش مېدىيى نازاد و جودى ھەبوو پەنجەى دەخستە سەربىرئەكان ئو ھەرىمە شتىك نەبوو بەناوى ئۇپۇزسىيۇنەوۋە . ئىدى ئەمە چ مەنتقىكە كەسانىك پېيان و ابىت مېدىيى نازاد زادەى ئۇپۇزسىيۇنە؟ .

ئوۋەى مېدىيى پارتى و يەكئىتى بەتەنھا لەشەپى ناوخۇدا بەيەكتىريان

كرد نيوھىندە دوژمنەكانى سەردەمى دوئىنى شاخ و ئەمروى شار پېيان

نەكردون . ئىدى دەبىت مېدىيى حېزىى لەناشرىنى و ناپرۇفېشنالى

زياتر چ ئاراستەپەكى دىكەى وەرگرتىت؟؟ .

باشون: ئەو راپورتە ئىوودولەتپانە لەسەر رەوشى روژنامەگەرى لە ھەرىمە ، چ كاردانەوۋەى لەسەر سومەىى حوكمرانانى ھەرىمە دروست كردوۋە ؟

گۇران دوكانى: ھەرىمەك لەو راپورتانە بە راپورتى نەتەوۋە يەكگرتوۋەكان و راپورتە گۇفېرمېنتىيەكان و بەتايبەتېش راپورتەكانى وەزارەتى دەرەوى ئەمىرىكاو راپورتەكانى پىكخراوۋە سەربەخۇكان بەگىشتى و راپورتى داكۇكىكردن لەمافى پۇژانەنوسان بە تايبەتى كاردانەوۋەى خۇى ھەبەو سومەىى سىياسى سەركردەكانى كوردىيان ناشىرىن كردوۋە . لىرە زۇرچار ئەمىرىكەكان بە ھەرىمى كوردستان دەلىن (ھەرىمى پۇژانەمەكوژاننى كوردستان!) . سەركردەكانى كورد پېيان واپە

پاراك ئۇبامايان كرد . بەلام لەم چوراسالەى حوكمرانئىكردنى ديموكراتەكان و ئۇبامى سەرىكدا . نىيۇرك تايمز بەسەدان راپورتىان بىلاوكردوۋە دۇى ئو ھەزەمە سىياسى و بەتايبەتېش ئو ھەزەمە ئىقتىسادپەى كە پۇژ لەدواى پۇژ پوبەپووى ئەمىرىكا دەبىتە . دواچار ھەموو ئەم بابەتانە بەقازانجى كۆمارىەكان و زىانى ديموكراتەكان كۇناى دىت . ئەوۋەتا لەئىستادا كەسەروپەندى ھەلبۇزاردەنە لەئەمىرىكادا كۆمارىەكان دروستبونى ئو قايرانە ئىقتىسادپەى ئەمىرىكايان قۇستوتەوۋە وەلاىى بۇھەلبۇزاردەكان پىن كۆدەكەنەوۋە . ئايا دەكرىت بلىين ئۇپۇزسىيۇنى ئەمىرىكا گەشەى كردوۋەبە مېدىيەكى ئەھلى وەك نىيۇرك تايمز؟ بۇپەبەرواى من ئو

پىن كۆيكاتەوۋە . ئىدى لە ولاتە ديموكراتەكاندا ئۇپۇزسىيۇن ھەربەدوۋ كارى لەم جۇرە سەرنجى جەماوۋە بەلاى خۇيدا رادەكئىشېت و دەستكەوتى سىياسى پەيدا دەكات . لەھەمان كاتدا حەقئىكى مەشروعى خۇشپەتى ئەوۋەبكات . وەلەھەموو دىناشدا ئوۋەى مېدىيى نازاد يان بەجۇرىكى دى بلىين مېدىيى ئەھلى بىلاوى دەكاتەوۋە بەقازانجى ئۇپۇزسىيۇن و زىانى دەسەلات تەواودەبىت . ھەرىبۇپەشە لەتەواوى كۆمەلگە جىياچىكانى جىھاندا زۇرىنەى ئو فشارو كارە ناياساياتەشى پوبەپووى مېدىيى نازادو ئەھلى دەبىتەوۋە لەلاپەن دەسەلاتوۋەبە نەك ئۇپۇزسىيۇن . تەنانت لىرە لە ولاتىكى گەورەى وەك ئەمىرىكادا . ولاتىكى پىشەنگ لەپووى نازادى

دوو موحامەلەى بزنسمانىكى ئەمىرىكى يان ئەوروپى، كەلەپپىناو دەستكەوتىكى مادىدا دوو موحامەلەى سياسيان لەولتاتانى ئەوروپا و ئەمىرىكا دا بۆدەكەن، يان دروستكردى خەلانكىكى وەھمى بۆ سەركرەپەكى كورد دروست دەكەن، ئىدى دەسلەتسى كوردى پىنيان وايە لەولتاتانى پوژشاوادا ناشىرپەكانيان دەشاردەپتەو، يان پوژشاوا چاويان كۆپزەپتە لەئاست راپورتسى ئەوھەموو پىكخراو نۆدەولەتپانە كەباس لەپىشپىلكارى ماقى مەووف دەكەن بەگشتى و بەرامبەر بەپوژنامەنوسان بەتايبەتى، پوژىك دىت دەسلەتدارانى ھەرىم زۆر خىراپ باجى ھەموو ئەو پىشپىلكارىانە بدن كەلەلاپەن پىكخراو نۆدەولەتپەكانەو لەسەريان بلاو دەكرىتەو.

من لىزەدا نموونەپەك دىنەوھە دووسال بەرلەتتست بەتەنھا لەبەر راپورتىكى پىكخراوى پەيامنێزانى بىسنور ئەردوگانى سەرۆك وەزىرانى توركىيا بەوھەموو دىكتاتورىەى خۆپەوھە دەستى لەو سكالاپە ھەلگرت كەلەسەر گرۇپى مېدياكانى دۇغانى توركىياى تۆماركردبوو بەتۆمەتى ناويزاندن، كەچى بەندە راپورتى پەيامنێزانى بىسنور و پىكخراوى نۆدەولەتى كۆمىتەى بەرگرىكردن لەپوژنامەنوسانى و فېدراسيۇنى پوژنامەنوسانى نۆدەولەتى لەپىگەى راپورتەكانى سەندىكاى پوژنامەنوسانى كوردستان و ھەردوو پىكخراوى بەناوبانگى نۆدەولەتى ئەمنىستى ئەنتەرناشنال و ھيومان رايىس ۆچ و ھەروھەا (يۇنامى) تىمى ئىدراوى نەتەوھە پەكگرتوھەكان بۆ عىراق كەبەگشتى باسيان لە پىشپىلكارى كوردبوو بەرامبەر پوژنامەنوسان، بەلام ھىشتا مەكتەب سياسىيەكەى خىزبەكەى سەرۆكى ھەرىم نامادەنەبوو دەست

كاتىك مېدياى نازاد وجودى ھەبوو پەنجەى دەخستە سەربىنەكان ئەو ھەرىمە شتىك نەبوو بەناوى ئۆپوزسيۇنەوھە

لەو سكالاپانە ھەلگرت كەلەسەر مېدياى ئەھلى تۆماریان كوردبوو، زۆرجار سەركرەكەنمان پىنيان وايە ئەو ديموكراسى و نازادىەى لەھەرىمى كوردستاندا ھەپە لەھىچ كونجىكى ئەم دوتىبايەدا نىە، ئىمە لىزەدا باسى ديموكراسىەنى پوژشاوا ناكەين تەنھا دەلئىن با سەرۆكى ھەرىم و بەرپرسانى كورد لە ولاتىكى دوزمىنى وەك توركىياوھە فېزى ديموكراسىين!

باشور: بوچى كە رىكخراوكانى پىيانى ئە بوارى مېدياىي كاردەكەن باس لە مېدياى جزىي ناكەن؟ نايا لە دەروھە شتىك نىە پەو ناوھە؟

گۆران دوكانى: زۆرجار پىكخراوھەكان ئەوھەندەى باس لەجۆرى پىشپىلكارىەكان و پوژنامەنوسەكان دەكەن ئەوھەندە بەلاپانەوھە گرنگ نىە باسى مېديا بەكەن، چونكە ئەوان سەلامەتى پوژنامەنوسەكەيان لاگرتگرە لەمېدياكەى، بەلام من ھىشتا ھەندىكجار ناوى ئەو پوژنامەنوسە خىزىبانەى ھەرىمىشم بەرچاو كەوتوھە كەلە مېدياىەكى پارتى يان بەكئىتيدا كارىان كوردوھە پوبەپروى پىشپىلكارى بونەتەوھە ناويان لەراپورتى پىكخراوھەكاندا ھاتوھە، بەتايبەتپىش رىكخراوى پەيامنێزانى بى سنور، بەلام

مەلومەو ھەموولاپەك دەزانين ژمارەى پىشپىلكارى بەرامبەر بەپوژنامەنوسانى خىزىي زۆر كەمە، يان لەھەندىك ناوچەدا بەتايبەتپىش ئەو ناوچانەى لەزىر ھەپەنەى پارتيدان دەتوانين بلئىن ھەرىمە، ھەرىمە باس نەكردى مېدياى خىزىي لەلاپەن پىكخراوھە نىوودەولەتپەكانەوھە بەشىكى دەگەرپتەوھە بۆ ئەو ھۆكارە، بەشىكىشى دەگەرپتەوھە بۆ ئەوھى لەگۆمەلگا ديموكراسەكاندا بەتايبەت لە ولاتانى پوژشاوادا شتىك نىە بەناوى مېدياى خىزىي، گەورەترين دوو خىزىي سەر ئەم زەمىنە ھەرىكە لە ديموكراتەكان و كۆمارىەكانى ئەمىرىكان، ئەم دوو خىزىي زەھزەھە ناكو ئىستە خاوەن تەلەفزيونىك يان رادىۆپەك يان پوژنامەو گۆفارىك نىن، تەنھا خاوەن بلاوكرەوھەپەكەن ئەوئىش كەس تاقەتى خۆئىندەوھى نىە، لەئىستادا نەپىت وادەى ھەلئىزاردنەكانى ئەمىرىكا نىك بۆتەوھە مەگەر خەلكى كارو پلانى داھاتويان بخۆئىتەوھە دەنا لەكاتى ئاسايدا ئەوھەندەى ئەمىرىكەپەك كاتى خۆى دەكوژىت بەخۆئىندەوھى گۆفارىكى وەك نىوس وىك، يان پوژنامەكانى نىورك تايەزو واشنتون پۆست و لۆس ئەنجلس تايەزوھە، نامادە نىە كاتى خۆى بەخۆئىندەوھى بلاوكرەوھەپەكى خىزىيەوھە بكوژىت، ئەو فەوزاى راگەياندىنى خىزىي و ئەو لەشكرە بەناو پوژنامەنوسەى كە پارتى و پەكئىتى دروستيان كردون لەراستيا لەم ولاتەدا ئەوجۆرە مەخلوقانە پىنيان دەگوترىت دەلالسى خىزىي ئەك پوژنامەنوس.

باشور: ئەو خەلاتەى رىكخراوى ھيومان رايىس وۆچ كە بەخشار بە تو لە سەر چ بنەماپەك بوو؟

گۆران دوكانى: ناوى ئەو خەلاتەى كەبەمن بەخشارا (ھىلمان & ھامپىنت)بوو، لەراستيا

ئەوھە ناوى پوژنامەنوسىك و نوسەرىكى مەسزەھى ئەمىرىكە كەلەسەرەناى ھەشتاكاندا لەلاپەن گرۇپە مافىياكانى ئەمىرىكاوھە لەكاتى ئەنجامدانى كارەكانيان تىرۆر كران، خەلاتەكە لەلاپەن پىكخراوى بەناوبانگى جىھانى بۆ مافەكانى مەووف، ھيومان رايىس ۆچەوھە سەرىپەرشتى دەكرىت، لەسالى (1986)وھە سالانە دەبەخشرىت بەو نوسەرو پوژنامەنوس و چادوئىرى سياسى و چالاكى كۆمەلنى مەدەنى و ھەلسوپاوى بوارى ژنان كەلەلاپەن دەسلەتدارانى ولاتەكەى خۆيانەوھە پوبەپروى فشارى سياسى بونەتەوھە ناچاركراون نىشتىمانى خۆيان بەجىبئىن، يان شارپەدەر كراون، ئەمسال ھيومان رايىس ۆچ بۆپەكەمىنچار وەك پوژنامەنوسىكى كورد ئەو خەلاتەى بەمن بەخشى لەگەل چەند كەسايەتپەكى دىگەدا، لەراستيا خەلاتكردى من دوو ھۆكاربوو:

پەكەم: بەھۆى ئەو دىكۆمىنت و برىارانەى دادگا كەلەبەردەستى پىكخراوھەكەبون ھەروھەا لەدوو راپورتى نەتەوھە پەكگرتوھەكان و نىكەى ھەشت راپورتى رىكخراوھە نۆدەولەتپەكاندا ناوم ھاتبوو كەلەماوھى تەنھا دوو سالدا (2007 - 2009) تۆ حالەتى پىشپىلكارىم بەرامبەر ئەنجام درابوو، فراندن و ھەولنى تىرۆركردن و برىارى سى مانگ زىندانى كردن و دووجار غرامەكردن و دەستگىركردنم بەپى برىارى دادگا و ھەروھەا دورخستەوھەم لە وەزىفەى حكومەت.

دووم: پشتگىرى كردنم بۆ وەرگرتنى ئەو خەلاتە لەلاپەن پانزە رىكخراوى نۆدەولەتى بوو، ديارترىنيان (بەشى مافى مەزۇنى نەتەوھە پەكگرتوھەكان لە جنىف، ئەمنىستى ئەنتەرناشنال، ھيومان رايىس ۆچ، پەيامنێزانى بى سنور، كۆمىتەى بەرگرىكردن

له پوڙنامه نووسان، خاچی سوری نیوده وله تی، په یمانگای پوڙنامه وانسی نیوده وله تی، فریونست لایسن دیغیندندرس، پینوسی نیونه ته وهی، سهنته ری پوڙنامه نوسانی نه وروپا، سهنته ری پوڙنامه نوسانی سه ربه خوی که نه دا) و چنه د ریکخراویکی دیکه.

شومیدی نه وهش ده که م سالی ثابنده سه روکی هه ریم یان به پرسستیکی بالای هه ریم خه لاتی توبلی ناشتی پیډیریت نه که پوڙنامه نوسستیکی دیکه روه پری فشاری سیاسی بیته وه و ناچار بکریت نیشتمانی خوی به جیبیللیت!، ده بیت دهسه لاتدارانی هه ریم باش له وراستیهش تیبگن شیدی سه رده می تاریکی و بیسه روشوین کردن له دونیادا به سه رچوه، سه رده م سه رده می دیموکراسیه، نه وانسی پوڙانیک له نیشتمانی خویاندا له سه ر نازادی راده برین روه پری فشاری سیاسی بونه ته وه نه مرق له لاین گه وره ترین ریکخراوی نیوده وله تیه وه خه لات ده کرین و پیزیان لئ ده نریت، هاوکات ناستی دیموکراسی و نازادی ولاته که شیان ده که ویتنه ژیر په خنه ی توندی ریکخراو چاودیرانی نیوده وله تیه وه.

باشور: تو نیسته له ولاتیک دهریت چ جیماوازیه که دهینی له نیوان جور هی نسوکه وتی بهرپرسانی نامریکا له گه ل روڙنامه نوسانی و چالاکوانان له گه ل هه ریمی خومان؟

گوران دوکانسی: له راستیدا نه و پرسپاره زور هه لده گریت، به و مانایه ی جیماوازی نیوان بهرپرسانی نه مریکا وه ریمی کوردستان له گه ل پوڙنامه نوسان و چالاکواناندا ناسمان و ریسمانه، (نه و دیموکراسیه عه یاره بیستو چواره ی که هه ندیک سیاسی کورد یاسی دهکات، من دلنیام خویان پینش هه رکه سیک بروایان پتی نیو و پیکه نینیان به نه فکاری خویان

دیت).

من نمونه په یک دهه پنه وه، لیره له ناوجه رگی نه مریکاوه پوڙنامه نوسستیکی نه مریکی به به لگه وه تاوانسی سه ریزه کانی نه مریکای له فلوچه و رومادی ده رهق به عیراقیه کان بلاو کرده وه، دواچار بابته نه و پوڙنامه نووسه دوشیای هه ژاند، نه وهی که بیدهنگ بوو له ناست پوڙنامه نووسه که و له ناست نه و تاوانه شدا خودی نه مریکیه کان بسون!، نه وه له هه ریمی کوردستان بوايه ده یان تو مته سی جاسوس و دژیه گه ل و به کریگراویان ده خسته پال نه و پوڙنامه نووسه، کاتیکیش له پوڙنامه نووسه که یان پرسسی تو به رگه ز نه مریکیت و له کاتی نه نجامدانی کاره که شت له عیراقدا هه ر نه مریکیه کان پاریزگاریان له تو کرده چون توانیت به و جوره قسه له سه ر دهسه لاتی ولاته که ی خوت بکیت؟، له وه لاما گوئی من پوڙنامه نووسم، مپه نه که م شهرف و نیتیک و ویزدانه، من پینشیلکاریم به رامبه ر به نینسانیه ت بینویه بویه ده بیت هه لوتیستم هه بیت، پیشه که م له نه مریکاوه هه موو جیهان خوشر ده ویت.

به هه رحال وهک پینشتر ناماژم پیکرد پیوسته دهسه لاتدارانی هه ریم سه رته تاله ولاتانی به رودراوستیه فیزی دیموکراسی و مامه له کردن له گه ل پوڙنامه نوسان و هه لسوراوان و چالاکوانانی کومه لگای مه ده نی بینه وه، جارئ زوریان ماوه وهک سیاسی که ی پوڙناوا بیریکه نه وه.

باشور: کورد چ رهقه میکی هه یه له ولایه ته په کگرتویه کانی نه مریکا له رووی پینگه وه؟

گوران دوکانسی: له راستیدا کورد خاوه نی هیچ ژماره په یک نیه له رووی پینگه وه، هه نا نه مرق په کیتی و پارتی نویته ریان هه یه له م ولاته دا، جگه له وهی حکومه تی هه ریم

نوسینگه ی تایبه تی خوی هه یه له واشنتون، که چی نه یانتوانیوه بوساتیکیش سه رنجی نه مریکیه کان به لای خویاندا رابکیشن، هه میسه سیاسی کانی کورد خویان و کوردیان کردوته پاشکوی نه مریکاوه خویان به دوستی نه مریکیه کان زانیوه به لام هه تا نه مرق نه یانتوانیوه ریکه وتنیکی سیاسی و تابوری له گه ل نه م ولاته زلهیزه دا واژو بکن، نیدی له وه زیاتر ده بیت کورد چی دهسته که وتنیکی سیاسی و تابوری به دهست هینابیت!؟.

نه م نه کان به چاره کی کورد نابن له م ولاته دا به لام چونکه خاوه نی سیاسی تیکی هه کیمانه ن نه م ولاته زلهیزه گوینیان لئ ده گریت، سه رکرده کانی کورد لیره ش دژی به کدی سیاست ده که ن، خاوه ن خیتابینیکی په کگرتو نین، هه میسه پارتی و په کیتی نیشیان گه رانیوه به دوا ی سیناتورو بزسمانه چا وچنۆکه کانی نه مریکاوا تا کو پاره ی نه و میلله ته ره شورپه یان بکن به گه روداو پیگه ی خویان وهک حیزب لای نه مریکیه کان جوان بکن، به لام بن ناگا له وهی نه م کاره ی سه رکرده کانی کورد لای نه مریکیه کان جینگه ی پیکه نینه، هاوکات جگه له به هه دهردانی سه روه ت و سامانی نیشتمان چیدیکه ی لئ سه وز نابیت، ته نانه ت سیاسی کانی کورد نه یانتوانیوه سود له ره وهندی کوردیش ببینن له م ولاته دا، لیره ش به هه مان شیوه ی کوردستان نه وه نده ی هاوخه می به حیزبیکردنی کورده کانس، نیو هینده خه می مه سه له نه ته وایه تیه کانیان نه بو، نزیکه ی (50) هه زار کورد له م ولاته دا هه یه، که س سه ر له سیاسی ته سیاسی کانی کورد ده رتاکات لیره پوڙیک کورد دوستی کوماریه کانه و دوزمنی دیموکراته کانه، پوڙیکیتیریش به پیچه وانه وه.

پروفایل

- له سالی (۱۹۸۱) له قه زای دوکان، سه ر به پاریزگای سلیمانی له دایک بو.
- له سالی (۲۰۰۳) بوه دهستی کرده به کاری راگه یاندن.
- له ماوه ی کارکردیندا له کوردستاندا، له پاریدی نه وه لو هه ردو پوڙنامه ی هاولاتی و ناویننه و گوفا ری لغیندا کاره پوڙنامه وانیه کانی بلاو کرده ته وه.
- له زوری می مالپه ره نه لیکترونیه کاند چهن دین وتارو چاوپیکه وتن و راپورتی بلاو کرده ته وه.
- نه نداسی ریکخراوی نیوده وله تی (نه منیستی نه نته رناشاله) له له نده ن.
- نه نداسی ریکخراوی ناوه ندی چاکه بۆ پرسسی جینۆساید.
- خو به خشانه له گه ل چهن د ریکخراویکی نیوده وله تیدا کار ده کات بۆ پرسه کانی ماغی مرقف.
- دوو خه لاتی پوڙنامه وانی له سه ر ناستی جیهاندا وه رگرتوه له لاین هه ردو ریکخراوی (هیومان رایتس فچ & سهنته ری پینوسی نه مریکی).
- له نیشتا شا دانیشجوی ویلایه ته په کگرتوه کانی نه مریکایه و خه ریکی دریزه دانه به یواری خویندن.

ريڻه بهري چاڪسازيا سنڀل وٺاڻه تان پاريزگه ها دهوڪي:

ٽيڪ ٽسه دهين سهرهڪي ڙٽاوانن ٺالين ٺابوريه ڪو ۸۰٪ سنڀله توش ديتي

ديشداچوون : سيوف محمد

فرمانبر رڙي همي ٺافره تان ب هيچ رنگهڪي چيٺايت زهلام ل وڙين بن، بس جهن داخن به خه لڪ ديڙن سجن، نه فو قوتاخانه يا ٺيسلاحي به، ل ڦيڙي محاولا هاتيه ڪرن يا خوكوشتنن بس مه رڙي يا ڪوتترول يال سهر ڪري چيٺه بويته .
باشور: نه فو ٺافره تان د ڦن گرتيخانن دا ڙج ته خهڪينه، خيڙايت دولهه نڌانه يان ڀين هڙارانه ؟

ٺسماعيل ٺيبراهيم : ٽيڪ ڙ جهريمن سهرهڪي ٺابوريه 80% ٺي ڪو سنڀله توش ديتي، ٺافره تان دولهه مند يا هاتيه ڦيڙي و يا فقير، يا باش، يا خراب رڙي جهن سهرهڪي ڀين ٺافره تان ڦيڙي به پترا يا خيشڪ ڪو دهڪيت مه سياري دهڙون نه گهر ٽيڪ دهعماند دن ڦه گهوڙانه ڦيڙي، بيت يان شهره دههڪي و گه لڪ ڙ وان تيگه هشتيه ڀين هاتيه گرتيخانن دا.

باشور: بوچي هندڪ لايه ن مايٽيڪرن دنارشادا دڪن بهري بگهه وه ؟

ٺسماعيل ٺيبراهيم : ب هزاره ها ٺاريشه ل دهڙگهين نه مني دهينه چاره سهر ڪرن بهري ڪو بگهه مه وب رڙيا عه شائيري ل گه ل درينه خارا، نه گهر دهڙگايين نه مني هاريڪار نه بن ههر رويدانهڪ و شڪايتتهڪ و. حاله تهڪ ل باڙيري چيٺيو ته حويلن ڦيڙي ڪرن پاشي چ تيڙا ناکه ت، نه م دست خوشي لن دههڪين ڪو گه لڪ ٺاريشا چاره سهر دڪن بهري

18 سالن زيده تر 12 روڙن ل سنڀله بو ماوي حهقت روڙا نه ڦين ڪو مه ترسي ل سهر ڙيانا وان ٺيچاره ڙ وان ناگريت.

د ڦن گرتيخانن دا دوو بهش هه نه، ڀين سنڀلا ل رڙي 16 سالي دا حهتا 22 سالي دا ل دهف مه د مينن ويهشن ٺافره تان همي ڙييا دا ل دهف مه هه نه، پرائيا وان موسولمانن ومهسيحي و ٺيڙدي زور زور ڪيئن وهڪ سجنن وان حهقن همي ماموستاين وي ديانه تان بو باخفن و همي پڙدا ويستي بو دهينه ڪرن ل ڙورا وان چ سه لاجه يان تهله فزون وتهختن ٺفستنن، چارچه ف و به ته ني.....هند.

ڪه سي دهينه فه ڪرن، روڙانه ڪا چ نه خوشي لن نه ، فائيل جفاڪي رڙي همي دياراسات حاله بو دهينه ڪرن ، فائيل ياساي ڪا چ جهريه ڪريه و همي پڙداويستت ته حقيقي ل گه ل مه ڪه من.

وهه رديسان خارنگه هه به، سڻ وه جيٺ خارنن بو دهينه پيشڪنن ڪرن، دڦن گرتيخانن دا دوو وه جيٺن جل و بهرگان بو دهينه دابين ڪرن وه رڙي هافينن وڙفستانن چ ٺافره تان چ سنڀله بيت. ٺيچاره وهڪ رسميات بو فان سجنان هه نه، پشتي چه ندين پڙابوونا كه فاهه ت ل ديف ياساين بو دهينه ڪرن حهتا ڪو بشين ٺيچارن بدنه تان ل سهر

ريڻه بهري گرتيگه ها چاڪسازيا سنڀله وٺاڻه تان ل پاريزگه ها دهوڪن رادگه هينيت ڪو هه شتن ل سه دن ٽسه دهين ٺاوانن ٺابوريه .

دديساره ڪا تايهت بو گوڦاراباشور، ٺسماعيل ٺيبراهيم، ريڻه بهري گرتيگه ها ٺافري خويا دڪه ت ڪو رهوشا ٺافره تان ل جه م وان پڙ باشه و گه لڪ رڙي دههڪه فتهيه ويته خاوهن بروانامه .. و وي پنياش نيه ٺافن چاڪسازيا ٺافره ت وسنڀلا ب سجن بيه وٺيماڙي بوئ بهڪن رڙي دڪه ت ڪو نه گهر لايه ٺين نه مني دهاريڪارنه بن، جهي همي ٺاوانبارا لجه م وان نايبت..

باشور: پنياسا ڦن گرتيگه هي بو مه بگه ؟

ٺسماعيل ٺيبراهيم : گرتيخانن ٺيٺيٺي يا ٺافره تان و سنڀلا ل پاريزگه ها دهوڪن ل بهرواري (28-2000-5) هاتيه دامه زرانن، ونها 196 فرمانبر هه نه ڙ چه ند پشڪا پيڪ هاتيه وهڪ (قوتاخانه ، بنگه ههڪن ساخه مي، فرمانگي داواڪاري گشتي له چاڪسازي نه وجوانان و ٺافره تان) وه ندين خولن ڦيڙيڪرن دناف گرتيخانن دا هه نه، وه رشا ته نهيلي رڙي هه به (ڪومپيٽري ، موزيقي، خه ياته ، حه لاقه ، مهڪه بي)، ويو هه ر گرتيگهڪي سڻ فائيل دهينه فه ڪرن، فائيل ساخه مين بو وي

بگهته مه .
باشور: وه چند جورين تاوانبارا هه نه ؟

ئسماعيل ئيبراهيم : مه گهلهك جورين تاوانبارا هه نه ود زورن . وهك : ئيرهاب ، مرور ، دزي ، رهخ نافرتهن نهصب و نحتيايهت هه نه . د نهف ساله دا شهش هه يقا حوكمن وئ مه بين هه ي حه تا ئيعدام و موئه بهد و د ژين 11 سالي دهست پيڊكهت حه تا 40 تا 50 سالي .

باشور: سه ره دريسا وه چاوايه دگهل نافرتهين دوو گيان د گرتيخاني دا ؟

ئسماعيل ئيبراهيم : مه نافرتهين دوو گيان هه نه و زاووك ژي ل دهف مه هه نه، ئهم هه مي پيڊاويستي بو دا بين دكهين حه تا نوژداران و 24 ده مزئيرا ل فئيرئ دهوام يا هه ي، چاقدانا ساخله مين كا چهوا ل دهرفه بو دهيته كرن وهك حكومهت ئهم بو دكهين، بهلئ حه تا دوو سالي دا چينا بيت زنده تر ل گرتيخاني دا بيت دئ ته تسليم ئيك ژ كس و كاريت وي زاووكي كهين وهك مواجهن حه فتهين دوو جارن دئ شين زاووكين خو بينن .

باشور: دهيته گوتن كو ب رينا نه شهري نافرته دوو گيان د بيت نهري نهف چه ندا هه نئ چيويه ؟

ئسماعيل ئيبراهيم : موسته حيله ئو ناخفتنبت كولانكي دروست نيين چونكي فئيرئ جهن ئيسلاحي به و گوهريين به، ئو كه سين فان ناخفتنا دييژن وان چ مه معلومات ل سه ر چاكسازي نيين، دببت بهري بهيته فئيرئ كچكه كه ته عداين لئ هات بيته كرن ، ئو ريژا ل نافرته تا فئيرئ دهيته كرن ل كه سن نا هيته كرن .

باشور: رتزيا تهوانا نافرتهن يا چاوايه ؟

ئسماعيل ئيبراهيم : ل سالا 2008 گرتي مه 25 هه بوون راگرتي 136 بونه و ل سالا 2009 گرتي مه 35 هه بوون راگرتي هه ر 136 بونه، ل سالا 2010 گرتي بين بويه 29 راگرتي 158 بون، ل سالا 2011 گرتي بو نه 23 ئ راگرتي بونه 91 . په عني كيم تر

دكهن كا هاتيه نه زهتدان ؟

ئسماعيل ئيبراهيم : مه وهك چاكسازي حه ق نينه بهس ب رينا جهه تين نه مني و بين قانوني ئو دئ ب كارئ خو رابن .

باشور: پتريا نهفان نافرتهن ل كيش پاريز گه نئ ؟

ئسماعيل ئيبراهيم : بين دهوكن نه و قهزا بهس ريژا وان يا كيم بوي .

باشور: نهف نافرتهين

كو شيكري زهلاميت وان دكارن بوينه دهف وان بو كيرارا سكسي ؟

ئسماعيل ئيبراهيم : ل دور قانونئ نهف تشته بين هه ي بهس ژبه ر نه بونا جهي ئهم ئيجازا دهين چنه مالن خو ئو حه قن وان .

باشور: نهف كه سين گرتيخاني دا چ نه خوشي لئ نه و چ جورئ نه خوشيا هه نه ؟

ئسماعيل ئيبراهيم : چ نه خوشين هوسا مه زن نينن تنئ ئه گه ر بين دهروني بن چونكي چاقدانه كا سعي بو دهيته كرن .

باشور: وهكي ته ناماژ پئ داي كو قوتابخانهك ژي يا هه ي نهري دهمن ژ گرتيخاني دمه ركهفن دئ جهين دي هينه و مرگرتن وهك په يمانگه و كولي و مه حه د يان نه و دئ چ ته نسير ل قوتابي بيت و دئ زانن كو نهف كه سه يئ ژ گرتيخانا قوتبخاني هاتي ؟

ئسماعيل ئيبراهيم : ل قوتابخانا فئيرئ چ ناقبت چاكسازي نينن چونكي مه نافه كن تاييهت بين هه ي وهكي هه ر قوتابخانه كا دي ئه ز نافئ نا بيژم چونكي دا چ ته نسير ل شه خسيه تا وي كهس نه بيت دهمن ژ فئيرئ دمه ركه فتهين و ئهم شه ادئ زي دده يئ و گه لهك ژ وان قوتابيين ژ گرتيخانا چاكسازيا نافرتهن دمه ركه تينه بين بويه موهه ندس ، سوده رس ، ل جهين ره وشه ئيبري بين چويه كوليا .

هه ريمئ ئيمزكري هه زماره كا زهلاما نازاد كرن ل دهف وه چند هاتنه نازاد كرن ؟

ئسماعيل ئيبراهيم : بهلئ ل دهف مه ژي هاتنه نازاد كرن ژمارا سنئله 37 بون و نافرته 9 بوون كو دمه ركه تن عهفو يا بهر دهوامه، حه تا چاره هه يقيت دي دئ يا بهر دهوام بيت ل فئيرئ ئه ز ب ريكا وه دئ بيژم نه فتهين كو سلحه هه بيت بو عهفو بين بلا بكن دناف بهرا خودا .

باشور: پشتي كو نافرته ژ گرتيخاني دمه ركه قيت كهس و كارتن وئ چ لئ ناكه ن وهك ته هديت، قوتان، كوشتن ... هه ند وه حه ق هه يه هين ما يئ خو تيبكه ن ؟

ئسماعيل ئيبراهيم : مه حه ق نينه وهك چاكسازي، دهمن بريار بهيت ژ لايئ حاكي فه نهف بهيته ته وقيف كرن ل دهف وه و بهيته پاراستن دهمن بريارا سادئ وي خلاس بو وي ئيك دهقه ماف نينه ب مينيت، ئهم نازاد دكهين كو بچيت بهلئ مه ته نسيق ل گه ل ريقه بهريا توندوو تيژي يا دزي نافرته هه يه كو نه فته مه ترسي ل سه ر ژيانا وان ب ريكا ياساين ئهم دئ بو كيتابه كن چي كه بين كو ته حويلي سه منته رئ نهوا بيت كو ناريشا وئ چاره سه ر بيت .

باشور: دهمن نافرته ژ گرتيخاني رزگار بوو هين ديشا چونئ ل سه ر

بوينه ژ سالتين بهري هينگن ل سالا 2012 حه تا 6 . 30 18 گرتي مه هه بوينه 96 راگرتي نهفه وهك نافرته .

باشور: نهف كه سين گرتيخاني دا وه هه مي تيبكه ل كرينه وهك تهوان يان وه ژ ئيك جودا كرينه ؟

ئسماعيل ئيبراهيم : مه ل فئيرئ لژنهك هه يه يا فهني كو پيك دهيت محامي ، وقه كوله رئ جفاكي ، قوه ت ئيجرائيه دهمن دهيت مه هولا پيشوازين هه به ئه گه ر بريارا حاكي تيدا بيت دئ هيته وه ر كرتن پشتي هينگن دئ سئ فانيل بو هينه فه كرن، يا ساخله ميبين كا قوتان هه به يان نه ، نافرته كاچ ئيش هه نه ياب دوو گيانه يان نه كچكه نه كچكه نهفه هه مي دئ دبراسانا تهوانا وي كه تن هه ر ئيك فانيل خو يا تاييهت دئ هه بيت و دئ لژنه دابه شكهت كه ت وهه ر ئيك دئ چيه جهن خو .

باشور: چ جياوازي دناقهه را گرتيخانا نافرته و زهلامادا هه يه ؟

ئسماعيل ئيبراهيم : يا زهلاما د ژين 18 سالي دا پتره ژ 18 كيمتر بو مه دهين نهفه فه رقيهك وته عاملا خارن و فه خارن، هاتن و چونئ وه رشانين فئيركرن و عه ده ت فه رقه ئه گه ر چ فه رقي يا هوسا نينه و تاوانا زهلامي پتره ژيا نافرتهن .
باشور: ئيبورينا گشتي نهوا سه روكن

دەربازبوون ژ ئاڤا پيشابوور سيزده سوارين به هدينان

زنجيرا دووين

عاشقين پيشابووري، عاشقين گهل و ئازاديي

نزار پيرو

لسەر رێچا ئازادبێس و سەرفەرازییا کوردستانی و بو بجهئێنانا پاشەپۆژەکا پر رۆناهی یۆ گەلێ کورد، کاروانێن خەباتێن هەر دێرەدەوامبویە و چەلەنگێن گەل و نیشتمانی بدلین شیرا و چافنەترس پێنگاڤێن خو هافتینە هەر رەخ و ئالەکی و بەرامبەری دلرەقی و درندایەتییا دوزمێنێن گەل و نیشتمانی و داگیرکەرەن هاتینە لێهەارا سالا 1984ئ قەفتەک ژپێشمەرگە و سەرکردێن پارتی گەلی دیموکراتی کوردستان خۆ دگەهینن ئاخا کوردستانا پۆژناڤا، ژێو هەنک کارێن تاییەتێن پارتی و زیدەتر ناشنابوون بئەزکێن بوون دەیتە راسپاردن و هەروەسا ژێو دەریازکەرنا چەک و بەلافوکێن

پارتی، بو ئاخا کوردستانا باشور. ئەف هەڤالە پێکهاستیوون ژ هەڤال فارس (عیزەت عبدالعزیز) کو بنانی مامن خو (ئەفسەری شەهید عزت عبدالعزیز) هاتیو ناکرن. فارس ئەندامێ کومیتا ناوەندی بو. ئیک بو ژ دامەزرێنەرێن پارتی گەلی دیموکراتی کوردستان. خێزانداربو ئو هەڤزینا خۆ یا سویدی و زاوین خو، ئاراسی دوو سالی لسوید هێلابوون و قەستا چیاپێن بلندی کوردستانی کر، ژێو درێژەدان بەخەبات و بەرخودانی. هەڤال جەنگۆ (یونس مستەفا شێخانی) ئەف قەهرمانە لدەسپیکا لاویناخۆ هەنا پۆژا داوییا ژیانناخو هەر پێشمەرگە بویە. دژیانناخودا چەند جارای پێهاتیە زیندانیکرن. لزیندانێن سافاک بین سەردەمی شامی ئیرانی یێ گوریەگور، ئەشکەنجە و ئیش و ئازارێن مەزن دیتینە. جەنگۆ شاعیرەکی شۆرەشگێر و نڤیسەرەکی زیڕەکبو، هەلبەست و هوزانێن خو ژێو کوردستانی و فەلەستین و هەمی ئازادبخاوازیین جیهانێ بین گوتین. هەتا وی دەمی هاتیە

ئێخسیرکرن ژلاین رژیما عێراقیڤە، بەرپرسی لقا ئیک یا پارتی گەلی دیموکراتی کوردستان بویە. هەڤال شەمۆ (شەمسەدین محمد حاجی) کورێ خێزانەکا زەحمەتکێش و هەزاربویە، ژێو ئازادبیا گەلی خو دەست ژ کارکەرین هێلابە و بویە پێشمەرگە، سەرکردەبەکن عەسکری یێن زیڕەک و چەلەنگ بوویە و دوو جارای ژبال هێزێن رەگسبەرستێن تورکیا بین هاتیە گرتن. خێزانناخۆ ئو کچەکا سافا بجهیلابە و بپێشمەرگە ناکرێ

لسەر نانی گوڤارا پارتی گەل. هەڤال رزگار (جەمال مەحمەد شینو) ئەف قەهرمانە ژ دەسپیکا لاوینا خۆ پەبویەندی بشورەشا ئەیلولێ کرێ و کادەرەکی سیاسی و عەسکەرییێن کارا بویە و خێزانەک و چوار زاو لیدیڤ خو هێلابە. هەڤال مەمۆ (مسکین برو علی) قی قەهرمانی دەست ژ ماموستایەتین بەردایە و بویە پێشمەرگە. مەمۆ، وەکو کادەرەکی سیاسی لدەڤەرا شێخان کارکریە. خێزانەک و دوو زاو لیدیڤ خو هێلابە. مەمۆ، سونبلا مروقی شۆرەشگێر و هشیار و چەلەنگ بویە.

هەڤال هەکار (ئەنوەر محمد صالح) دژین یازدەسالییدا، پەبویەندی بریزێن شۆرەشی کرێبە. لزیندانای دياربەر بو ماوێبەکن، یێن هاتیبە زیندانیکرن. خەباتگێرەکن بچەرگ و خوین گەرم و لێهاتی بویە.

هەڤال جەمال (جەمال محمد باکوژی) پێشمەرگەبەکن خورت و خودان هەستەکن مروڤایەتی و خودی دەنگەکن خووش بویە. پستی بدۆماهیاننا هەر کومبێنەکن، بسترانێن خو، هافالێن خو راکرینە دیلانێ و سەمایین و بو موغدارەکن هەڤالێن

خو دلوخەشکریە و لیبەرڤەبرینە لدەردێ وەلاتی و غوربەتی. هەروەسا هەر ئیک ژ هەڤال سیامەند (ئەحمەد تاهیر ئەرئوشی) و هەڤال ئەوزاد (عومەر ئەها عومەر) و هەڤال دەشتی (ئەحمەد ئەها مجید) و هەڤال سوارۆ (شاکر علی ئیسماعیل) و هەڤال جوتیار (یاسین محمد یاسین) و هەڤال بەرهقان (یاسین ئیبراهیم ئەحمەد) پێشمەرگە و کادرین زیڕەک و لێهاتی بوویە.

سێزەدە سوارا، ئەزکێن خۆ لبارەگایێ پارتی گەل لقامشلو بجهئینان و کارێ زفرینی کرن بو ئاخا کوردستانا باشور.

هەڤال جەمال (جەمال محمد باکوژی) کو تولازەکن شەرم و دلترێ سترانێن داوت و شەهیانابو، ژێو چارەسەریا ئێشەکا چاڤا، قەستا شامی دگە و دبه مێڤهانی (بێدەنگ) بەرپرسی پەبویەندی پارتی لشامی.

جەمال و بێدەنگ پستی لجم دەختورێ چاڤا بدیمای دەین و لبارمبەر (سوق الحمیدیە) لشامی، ئەف هەڤەبەبێنە دنابەر اواندا چێدە.

جەمال.. کەکن بێدەنگ، دبێژن دەرسوکی سپی بین سوری بین ئافەرەتان، گەلەک بڤەدر و قیەتێن.. ئەزێ دەرسوکهکا سپی بو دیاخو بدیاری بەم.

بدهنگی.. بو دیا خو بئتی! قای ماته چ دەزگرتی نین تو دەرسوکهکا رەنگین بو ببە؟

هەڤال جەمال بشەرمن و دەنگەگ نزم دبێژە..

بەلێ ولله، کەکن بێدەنگ، دلێ من یێن کەتیبە ئیکێ و دەما ئەز بفرم دێ چین خازگینیا (مالیانا جەمال لگوندەکن بەرێ گارەبی بوون ، لدەڤەرین ئازاد)

بیده نگ...

که کئی جهمال شه ز دئی دوو دهرسوکا کرم، نیک بؤ دیا ته و یا دئی بؤ دهرگرتیا ته وه کو دیاریا من بو ته.

پشتی جهمال زفری لشامن و گه هشتی هه قالین خو لقاملو، پوژا دیدقا کو دبه 1984/5/12 سیزده سوارین به هدینا، کارئی خوه کرن و به رف پیشابورئی بریکه تن.

نیقاره کا دهرنگ نه و گه هشتن روبرای. دهریازبوونا سیزده نه فه را بچوپین بای دئی ده مکن دریزو فه کیشیت، نه خاسه شه و تقیا زیره فانییا نالی دیین نافی بکن ژهر بوسه یین هیزین نیراقن نه وین برؤو و بو چه ند جارا وه کو زیره فان لسه ر وئی نافی دگرن.

قه ده را وان وئی پوژئی

بوسه یین دوژمنی دم شه بوون لئالی دی یین نافی، له وما خو گیسو کرن هه تا لوان دبه تاری و دهریازی نافی یین. هه تا لوان بویه شهف و هه ر سیزده سوار، لئاقا روبرای دهریازبووین، دبه دهرهنگی شهف و نیدی تاریتیا شهف، تیرا وان ناکه شه و خو بگه مین چیا یین سپی، له وما بریاردان شه و ویرؤژی خو گیسو کهن و خو فه شیرن دناف ده حل قهره منی چمن پیشابورئی، هه تا لوان دبه شهف و بده نه رئی.

ده من سیزده

سوارین به هدینان ناچار بوین پشتی لروباری دهریازبوون و شهف لوان بویه پوژ، پوژه کئی لناف ده حل چمن پیشابورئی، بینه میقان، له فن و قهره منی که سکن چمن پیشابورئی ژکه یفا که ته سه ماو دیلانی دگل پیلین باین روبرای.

سه ماو دیلانا له فن و قهره منی که سک، بز و به رخین شفانه کئی عه رپ سه رخو شکر و کیشانه سه ماین، بز و به رخانژی شفانی خوین دلره ش بدیفخورائینا، لجه دیلانی دگل به رخ و بز و له فن و قهره منی و سیزده سوارین به هدینان بگه فه سه ماین، شه و پشت و پشت زفری و شه و سه ماو خو شی کره شینی تازی و خه به ر لسه ر واندا هیزین رژیما عیراقن.

لوی پوژئی کو دکره

1984/5/13 بهیلکوپته ره ک سه ریازی و هیزه کا تایبه ت، سیزده سوارین به هدینان ده منی ده سته سه رکر و ژبو بنگه منی نیستخباراتا گشتی لومسل ده منته ره وانته کرن.

پشتی زیده تر ژ ساله کئی ژ فه کولینی ژ دوسه یین وان و شهسکه نجه دانسی لزیندانین نیستخباراتا گشتی لومسل، هه ر سیزده سوارین به هدینا، لسه فا 13 لسه ر 14 ی مه ها نادارا سالا 1985، لزیندانا موسل، وان لسیدرائی دهن.

دوی ده میدا، وئی ریدانی نه رازیبونک مه زن بخو فه دیت، لدهوکی و لده قرین دی یین کوردستانی و لوولانین جیهانی، له فکومبون و به می و سه رخو شی

بؤ وان پاله وانا، هاتن سازکرن. لده رفه ی وولاتی و بتایبه ت لوولاتی سوید، خونیشاندان هاتن سازکر و لسه ر روپه لین پوژنامه و گو فاران، بابه ت لسه ر وئی تاوانا درندانه یا رژیما عیراقن شه نجامدای، هاتن نفیساندن و چاقپیکه قتن هاتن سازدان دگل هه فزینا سویدی یا نیک ژوان سیزده سوارا، شه هید فارس و وینه ییت وئی و زارویی وئی نارس، لسه ر پوژنامه و گو فارین سویدیین وه کو (شه فتون پلادیت و شه کسپرینس و داگنس نیه پته ر) هاتن به لافکر و پوژما عیراقن هاته روره شکر.

تییینی

نارناتی (سیزده سوارین به هدینان) ژلایین ماموستا و

هوزانغانی هیزا (نه دیب چه لکی) یی هاتیبه نافکر، بؤ وان سیزده خه تیر و فنه رین ده قه را به هدینان، لسالین دیدقا و پشتی شه هید بوئاوان.

نیک ژ سیزده سوارین به هدینان شه هید چه نگو بو. ژیا نا شه هید چه نگو و خه باتا وی و که سایه تیا وی داستانه ک بو، دبابه تن بهیدا شه من روپه لین وئی داستانی هه لده یین.

بابه تن مه یین دی، (جه نگو، سوارین سیزدی) چاقه ریین.

©Nizar Piro

یاداشته‌گانی جهوه‌هر

نه‌رشیفی: بروسکا نه‌سه‌هد میترگه‌سووری

زنجیره‌ی نویه‌م

شه‌هید جهوه‌هر موچه‌مه‌د ناغای میترگه‌سووری له سالی 1943 ل ده‌قهری میترگه‌سور له دایک بووه، تا قوناخی سه‌ره‌تایی خویندویه‌تی وله‌برکاری سیاسی پئی ته‌واونه‌کراوه وه‌هر زوو له‌گه‌ل باوکی وبراکانی؛ شه‌هید فاخر ناغای میترگه‌سووری وشه‌هید سه‌عید ناغا سه‌نگه‌ری خه‌باتی تیکوشانی کوردایه‌تی هه‌لبزاردوو له سالی 1963 بووه به پیشمه‌رگه .

شه‌هید جهوه‌هر میترگه‌سووری لایکی پیشه‌رو وروناکییرو خامه به‌ده‌ست بووه وه‌روه‌ها نوسه‌ریکی به‌توانا وته‌کنیک کاریکی به‌تواناش بووه، به‌رله سیداره‌دانی له‌لایه‌ن سه‌رکردایه‌تی شورشی نه‌یلوله‌وه، ژماره‌یه‌ک ده‌ست‌نوسی خوی به‌جی ماوه، هه‌روه‌ها چه‌ندین تابلوی ره‌نگاو ره‌نگ که به‌ده‌ستی خوی کیشراون تا نیستا ماون، دیسان چه‌ندین ده‌ست‌نوس له‌دوای خوی ماون وه‌کو به‌نامه‌ی "بین السائل والمجیب" که 120 لاپه‌ریه له رادیوی بی بی سی، ویاداشته‌گانی که 167 لاپه‌ریه له‌نیوان سه‌له‌گانی 1974 بو 1975 نویسویه‌تی وده‌فته‌ری که‌شکول که به‌داخوه ته‌نها 20 لاپه‌ریه ماوه، وچیروکی نانه‌وا که زور درێژه وکه‌وتوته ده‌ستی کابرایه‌کی نه‌ناساوه‌وه، ورومانی فرمیسک وبرین که 130 لاپه‌ریه جگه له چه‌ندین ده‌ست‌نوسی تریش که فه‌وتاون . شه‌هید جهوه‌هر له شه‌وی 22 له سه‌ر 23 مانگی 3 سالی 1975 له زیندانی رایات له گه‌ل گشت براکانی ویایی له‌لایه‌ن سه‌رکردایه‌تی شورشی نه‌یلوله‌وه قه‌تل عام کران وله‌دوای خو دوو کور و دوو کچی به‌جی هیشتون..

رژمی ماتم و کاره سات
24 نیسان : ئەمڕۆ لەساعات
9.45 دەقیقەیی بەیانی دوو
فرۆکەیی سیخۆیی بۆ ماوهی چەند
دەقیقەیک بۆمبەبارانی شاری
هێمن و جوانی قەلادزنی یان کرد .

ئەم شارە جوان و بێ ترسە
کەوا تازە زانکۆی لێ کرابوو و
قوتابی خەریکی دەرس و خوێندن
بون، هیچ بەرگریەکە وای نەبو
دژی فرۆکە، وەکتۆپەر بەچەشنیکی
درێندانە پەلاماریان داو مردن و
ناگریان بەسەر شارەکەدا باراند .

لەچاوا قوجاندنیک 134
سەدوسی و چوار کەس شەهیدکران و
51 پەنجایویەکیش بریندارکران
زۆریەیان ژنو مندالو پیریون، و
لەناو ئەو هەمو کۆژراوانە تەنها
یەک پێشمەرگە هەبو، نژیکی
118 خانو رماندران و تیک دران
لەوانە 47 دوکان و چاپخانە و
لوقونتە، دانسەری قائمقام
قوتابخانەیی سائەوی بەشیکی
نەخۆشخانەش بون. وە زۆر مال
بەتەواوی لەناوچون و ئاساریان
پراوه .

بەم جۆرە بەعسیە دروندەکان
لەکەیکەیی رەشی خەلوزیان خستە
سەر نیوچەوانیان دژی گەلی
کورد . وە ئەو رۆژە لەمیژوی
گەلی کورد ناوێرا رۆژی ماتم و
شەهید . بەراستی کارەساتیکە هیچ
فاشتیک وای نەکردووە مەگەر
نازیەکانی ئەلمان . ناوی ئەو
فرۆکەوانەیی کەوا مەسئولی ئەو
قەسفەبو (سالم سلگان بھو) بۆ
خەلکی موصلە

26 نیسان : ئەمڕۆش بەهەمان
شیوەی هەلەبجەش بۆمبا باران
کراو دەیان خانوبەر بەسەر
خواوەنەکانیان رماوو لەژیریدا
مردن، لەم شارەبێن دەسەلاتەش
31 شەهید و چەند برینداریکیش
هەبوون .

2 مایس 1974 : لەم رۆژە
دەرگای ریگای ایران کرایەو و
دەیان خێزان لەداری سنور* رەت

بون و چووێ خاکی کوردستانی
ایران دەولەتی ایران هەروەکو
لەپێشەو بەسەر کرد بەهەزارەها
چادری هەلداو (مەسکراتی مدنی)
کردو و بۆ دامەزراندنی خەلکی
پەک کەوتو هەلاتوو مهاجر بوی
کوردستانی عیراق .

31 مایس : بەر لەماوەیک
بەلکو بەر لەیک دو سال زیاتریش
ناکۆکی پەیدا ببو لەنیوان بارزانی و
عوسمانی برازای کەکوپی خوا لێ
خۆش بو، شیخ ئەحمەدی بارزانی .
ناکۆکیەکەیی ئەوان شیوەیکە
بنەمائی و عشیروت بازی هەبو،
وە محمد خالدی برای عوسمان
دەوری هەبو لەم ناکۆکیەدا .
و کەم کەم زیادی کردو شیوەی
هەندێ داخواری وەرگرت . وەک
لێدانی ژێبارییەکان و چەک
کردنیان ژێبارییەکانیش خالۆی
مسعود بارزانی و هەروەها داوای
بەرەللاکردنی بنەمائی ئێمەشی
دەکرد هەلەبەت ئێمەیی کردبو بەلگە
بۆ راستی و دروستی داخواریەکانی
ئەگینا ئێمە لەکوئ و داخواریەکانی
ئەو لەکوئ .

بەهەر حال چەندجار بارزانی
خۆی تەداخولی کرد بەلام بۆی
قایل نەبو، وە هەر بەلامی مایەو،
هەرچەندە ئقوزیشیان زۆر کەم
کردبو، وە بەم جۆرە مایەو تاکو
رۆژی هینی 31 مایس، لەو
رۆژە بەخۆو بەچەند پیاویکەو
لەگەل خێزانی لاریگا بالنداو
لەزنی مەزن پەریەو .

و هەرچەند شۆرش زۆر
هێزی پێشمەرگەیی خستبو
سەر ریگای بەلام ریگە گۆپی
کردو پێشمەرگەکانیش شەریان
لەگەل نەکرد، بەلکو ئەویش
بەناو پێشمەرگەدا رەت بو،
بەئیحترامی شەو، مەبەستی چونی
بۆ موصل و ناو میری بو .

بارزانی خۆی چو بۆ ئەو
بیگێزیتەو بەلام نەگەشتی و
بەقاسدیش نەگەراو . وە بەناو
ناوچە ی زیباریدا رویشت .

4 حەزیران 1974 : ئەمڕۆ
شیخ عوسمان بارزانی لەگەل
نژیکی 200 دووسەد پیاو
گەیشتە موصل و موخافزی موصل
پیشوازی کرد .

چونی ناوێراو کاریکی خراپ
بو بۆ شۆرش و دەرەحق بارزانی و
لاریگا لوغمیک لەژیریای هەندێ
پیاوێکانیدا تەقیبوو و داوی لێ
کوشتبوون و هەندیکیش بریندار
ببون .

داوی گەیشتنی بۆ موصل
یەکسەر بروسکەیی بۆ سەرەک
کۆمار کردو پالپشتی خۆی بۆ
میری دەرختو نازەزایی و چوین
دان بەشۆرش و بەجەنایی بارزانی .

رۆژی داوایش عەبەیدوللا
کەکوپی مەلا مستەقایە، ئەویش
لەباخی بوەکانە و وزیریی دەولەتەو
لەحکومەتی ئەحمەد حەسەن بەکر
هاتە پیشوازی شاموزای خۆی و
دلخۆشی میری و بەخێرهاتنی لێ
کردو لەگەل خۆی بردی بۆ بەغدا .

6 حەزیران : ئەمڕۆ بەیانی
لەناو ئازاوەی خەونیکێ ناخۆش و
ناڕەحەت دا هوشیار بومەو .
کەوتە شک کەشتیک دەقەوم .
هەر لەو گومانە دەرونیەدابوم
کەخالد محەمەد زاخۆی لێپرسراوی
پاسەوانەکانی مالی باوکم لەچۆمان
هاتە مالهووە لەنازادی لەگەل
حەرەسیکیتر، داوی کەمیک
دانیشتن، لێم پرسین خێرە
هاتوون . .

خالد گوئی هاتوینە شوین
جەنابت : باوکت وحمید ئیستا
لەگوندی خەلانن منیان ناردە
شوین تۆ کەبت بینن . . . !

زۆرم لاسەیریو، باوکم وحمید
لەمەکتەبی دێلێژەن بەمالەووە کەیی
و هچۆن هاتوونەتە خەلان، و هچۆن
من نەم زانیسو . . داوی بۆ و
زوو ناردیانە شوینم، بەهەر حال
گومانم کرد لەراستی قسەکەیان، و
بەخالد گوت :

-باشە بەلام هەر بەتەنھان

یان مائیش هاتو؟ گوئی ئەوان
لەپێشەو هاتون مائیش ئەمڕۆ
ئەگات .

قسەکەیی ماقول نەبو، چونکە
ئەگەر مال گواستەووە بیت، باوکم
حمید تا مال تیک نەنێنو بەرئ
یان نەکەن هەردوکیان نایەن .

بەهەر حال تێ گەیشتم کە
بەتەنھاو بەئەمری بارەگای بارزانی
ناردراون بۆ ئەوئ، و هەاتتە شوین
منیش هەر بۆ ئەو مەبەستەو و اتە
دەست بەسەری .

هەلساین و خوا حافیزم
لەمالەووەکردو پێم گوتن چاویان
لەغاندنی هەبیت ئەو ک تاخیریم،
ترومبیل لەدەرگا وەستا، کۆنە
قەمەرەیکە ماریسیسی رەش بو،
سوار بوین من لەپێشەو و خالدیش
لەنیوان من و شوقیر، حەرەسەکەیی
تریش لەدواو .

چوین بۆ خەلان، لەنزیگ ئاوا
دابهزین، من یەکسەر چومەلای
شیخ عەبدووللا کە لەبەردەگای
مژگوت وەستا بو، داوی یەکتەر
ماچ کردن، گوئی، بەراستی
عاجزەم لەبەر باوکت و ئەوان چونکە
پیرەمیزدی و بەرگەیی ئەم حال
ناگریت، و دەستیش درێژکرد بۆ
خانوی قوتابخانە کە لەخوارووە
بو، گوئی :

وان لەناو مەکتەبەکە .
منیش لەگەل خالد دابهزیو بۆ
یەکەم جار داوی سێ سالا چاوم
بەباوکم کەوتو تیروپەر دەستەکانم
ماچ کرد، ئەویش بەشیوەیکە
پرسۆزو میهرەبانی یەک دوچار
نیوچەوانی ماچ کردم حمیدیشم
ماچ کرد .

دانیشتیو باوکم عاجز دیاریو،
بەراستی منیش لەدلی خۆم دا
پەستو تۆرە ببوم، کاریکی بێن
ساناو وئ نەچو، ئەم بگرو
بەردەیی لەگەل ئێمە دەکریت .

باوکم حمید دەست بەسەر
بون لەگەل هەمو مالو خێزان و
دەستەیک پێشمەرگە حەرەس
بون لەدەوریان و بەین پاسەوان

ئەدەچونە سەر ئاۋو خەرسەكەن
ۋەك سىيەر لىيان جىئانابونەۋە،
ئەي ئەمە چىيە...؟

منشى لەئازادى دەست بەسەر
بوم ھەرچەندە مەن خەرسەم لەلا
ئەبو بەلام پاسەۋانى ۋاۋدئىرىم
لەسەرىو بەدزىيەۋە... ئەدەچومە
جىگەي دور.

باشە چ بوەو ۋچ كراۋە كەۋا
پىۋىست بەم كارە بىكىتو چارىكىتر
لەخاۋخىزان دوربىكىتەۋە ۋەئو
ھەمو مالو مىندالو ژنە بىن
دەسلاتانە بەين كەسو كاروبەبىن
پىۋا بەرەللا بىكىتەۋە.

بەھەرئال دەمزانى كەۋا ئەم
كارە پەيۋەندى ھەيە بەچونى
عوسمان بۇناۋ مىرىۋ بونى
بەجاش، بەلام بەئىمەچى...؟

عوسمان براۋ برازى خۇيانەۋ
لەبنەمالەي خۇيان... ناكۆكى
ئاۋخۇيان بۇ بەئىمە دەكۆزىننەۋە
شەرى نارىكى خۇيان بۇ لەسەرى
ئىمە دەشكىنن؟

ئەگەر دونيا ۋىران بىتت ئىمە
خەقمان بەسەرۋە نىيە، ئەۋان
ئەگەر پەكتەر بىخۇنۋ بېرەۋە
ھىچ خىرو چاكەي بۇ ئىمە
تېدانىيە، ۋەئىمە ھىچ كات كارمان
بەكاروبارى ناۋ ئەۋ بنەمالە نىيە.

بەلام بەسەرىشمان ئەزانى،
چونكە كاتى خۇي لە 1971
كەۋبەيدوللا رۇيشتو لەباۋكى
ياخى بو، ئەۋان پەلامارى ئىمەيان
ئەداۋ لەئىمە يان حساب دەكرد.

شىخ عوسمان لەھەمان سال
ياخى بو، دىسان لەئىمە يان
حساب كرد، ئەم ھەلوئىستەش زۇر
دورىو لەپاستى ۋىژدان، چونكە
ئىمە پىئالۋى بارزانى بەھەمو
دونيا نادەينۋ ئەگەر كەسىكشمان
لەۋان خۇش بویتو رىزى بگرىن
لەبەرچاۋى رەشى جەنابى بارزانىۋ
بەس، ۋەھەر كەسىك لەبارزى
ياخى بىن لەئىمەش ياخى بوە.

ۋەرۇژى دوھەم لەگرتنمان
نامەيەكەم بۇ كاك ئىرىسو كاك
مەسعود نوسىو ئەم خەقىقەتەم

تېدا رون كىردەۋە كەۋا، ئىۋە
ناخەقن ئىمە بەم جۇرە مشكلانە
دەبەستىنەۋەۋ ئىمە رازى نىن
بىگرىنۋ بىين بەداردەستى ئەمو
ئەۋ، ۋەرازىش نىنە كەۋا ئەمسالى
عوسمان ۋەۋبەيدوللا ئىمە بىكەن
بەكوتال ۋ لەبازارى خۇفروشتن
دا ەرزمان بىكەن، ۋە پىم گوتن،
دەبىن ئىۋەش باش بزانن ئەۋەي
لەرىگەي راستى لادەداتو دەپەۋى
پىستى بىن نرخی خۇي لەلای مىرى
ۋەنرخ بخت خەتەن دەبىن شتىك
بەدەمەۋە بگرن كەبابەخىيان بىن
بدرىت.

ۋەدەبىن ۋاپىشان بەدەن كەئەم
ۋ ئەۋمان لەگەل دان. بەلام دەبىن
ئىۋەش حسابى ئەم شتە بىكەنۋ
بەچاۋىكى مىجرب سەپىر بىكەن
بەلكو دورمەن بىۋىئ ھەتا ھەتا
ئەۋ ناخۇشىيە ھەر ھەبىت لەنتوان

ئىمەۋئىۋەۋ گەۋرەترى بىكات،
ئىۋەچۇن ئەم مەجالە دەدەن.
ۋە لەدۋايدا پىم گوتن، ئەگەر
عوسمان مانو ۋىستىن لەبەر چاۋى
بارزانى بوە، ۋەئەۋەي دورمەنى
بارزانىيە دورمەنى ئىمەشە.

دۋاى چەند رۇژ داۋامان كرد
كەۋا رىگامان بەدەن مالەكانىشمان
بەبىنن بۇ خەلان، بەلام موافەقەت
ئەكرا، ئەنھا مالى مەن ئەبىن كە
لەئازادى بو ۋە بەتەنھاش بون.

خەقىقەتەي ئەم كارەش
كەۋا ئىمەيان گىرتەۋە ئەۋدەبو
خەلكى سود خۇرو بەررەۋەنددار
لەچەۋساندەۋەي ئىمە چونى
عوسمانىيان بەدەرفەت زانىو
كەۋتتە زمان لىدانى ئىمە كەگۋايە
باۋكەۋ ئىمە دەگەپنەۋى، ھۆكارى
چونى عوسمانى بۇ ناۋ حكومەت
لەترسى محمد خالد بوو.

حسابى ئەۋەيان نەكرد كەباۋكەم
بەۋپىرىۋ ھەشتاسالىۋ بەۋ ھەمو
چەرگانەي كەۋا لەبەندىخانەكاندا
پەنادراۋن، چۇن دەروات ۋەيان بىن
ئەۋەي حساب بۇ ئەۋ ھەمو خزمەتە
بىكەن كەۋا باۋكەم بەدزىيەي تەمەنى
بۇ بنەمالەي بارزانو بۇ كوردى
كردو، چۇن ۋا بەئاسانى بەفپىۋى
دەداتو چۇن خۇي رىشى خۇي
كەۋا لەناۋ بەسەرھاتو لەبەر
خۇرى خزمەت كردنا سىپى كردوۋە
دەيدانە دەست ئەمو ئەۋ...؟

يان ئىمە كەبنەمال ھەمو چۇن
مىژۋى خاۋىنى خۇمان لەكەدار
دەكەينۋ پشت لەگەلو شۇرشى
كورد دەكەين.

ئىتر بەچاۋىكى سەتھىۋ نىزىك
بىن سەپرى ۋەزە دەكەنو لەسەر
ئەساسىكى دور لەپاستى بىرپار
دەدەنو ئىجرائات دەكەن.

ريښه‌به‌ري کوچ و کوچبه‌را ل پاريزگه‌ها دهوکت: نه‌ويت ل نه‌وروپا زقيرين (۳۹۷۷) خيزان و زگردن وکەسی خو ليينه‌کريه خودان

ديدار | دلوقان رهمه‌زان

نه‌زاقی بو دابین دکەین کو خاړن و
فەخاړنن کو بو (11) هزار مروفا نه
نه‌فەزی کاره‌کن بزه‌حمته و مه 10
تا 12 تانکه‌ریت ئافن بو هنارتینه
کو روژانه ئافن بو

دبەن، و هه‌روه‌سا
مه‌سه‌نته‌ره‌کن
ساخله‌میین ب
هاریکاریا سه‌روکاتیا
ساخله‌میین بو دانایه
, و ئهم محاولی
دکەین کو ده‌لیقیت
کاری بو په‌یدا بکەین،
و هندەک به‌لگه‌نامیت
ئاکتجیبونی مه بو
درست کرینه داکو
بشین بێن و بچن.

باشور: دقان که‌مپادا چەند په‌نابەر هه‌نه؟

محمد عبدالله
حمو: په‌نابەریت ل
سالا 1994 مه پتر
ژ (1200) سه‌روک
خیزانا بیت هه‌ین کو
ئهم دبیزینی پوستن
که‌فن و نه‌فیت نوکه
هژمارا وان گه‌مشتیه
(11) هزار که‌سان
کو نیزیکی (710)
سه‌روک خیزانا نه
و گنج زی نیزیکی
(7) هزار که‌سانه
کو ل به‌ر عه‌سکه‌رین
ره‌فینه وهاتینه.

کانن دئ زفرنه‌فه یان دئ مینن ل
فیزین، نه‌فه زی کاره‌کن گه‌له‌کن ب
زه‌حمته و بین مه‌زنه.
هه‌روه‌سا ئهم وه‌کی ریښه‌به‌ری

و وه‌کی دی ریښه‌به‌ری هاریکاریین لئ
دکەن.
**باشور: په‌مینی هین به‌س خیشه‌ته‌کن
د ده‌نی؟**

محمد
عبدالله حمو:
تەبەیی
شەو خیفەتا
توبەحس
دکەسی ئهم
وئ خیفه‌تن
زی ناده‌ینن
ئهو ریښه‌به‌ری
په‌نابەریت
جیهانی (CF)
د ده‌تن تنی
ئهم وه‌ک
تیجەک دگەل
وان کار
دکەین لئ
کاری مه‌ نه‌وه
ئهم خیزانا
و زوگەردا
تومار دکەین
و دانانا وان
بو قوتابخانا
و هه‌روه‌سا
سه‌هه‌ره‌کرنا
زه‌واجن ئهم
هاریکاریا
وان دکەین
هه‌تا وه‌زعی
ده‌فەرا وان
خوش دبیت

باشور: ل پاريزگه‌ها دهوکت چەند که‌مپیت په‌نابەرا هه‌نه؟

محمد عبدالله حمو: مه‌ ل
پاريزگه‌ها دهوکت پینچ که‌مپیت
رسمی بیت هه‌ی ژ وانا زی که‌مپا
(مقبلی، مستریکن، گری گوری،
حسینی، مه‌لابروان داره‌تو)
هه‌روه‌سا مه‌ که‌مپه‌کا نوی یا هه‌ی
کو دئ بیه شه‌ش شه‌وی که‌مپا
ئاواره‌بیت سورین ل کومه‌لگه‌ها
دومیز کو ل ده‌سپیکا نیسانا نه‌ف
ساله هاتیه دانان.

ومه کومه‌لگه‌هک زی هه‌ر ل
کومه‌لگه‌ها دومیز هه‌یه کو ئهو زی
هه‌ر په‌نابەریت سورین نه‌ کو 88
خانی بو هاتیه ئافاکرن.

باشور: خه‌لکن دقان که‌مپا ل سالا چەندئ وەرە هاتیه‌نه؟

محمد عبدالله حمو: خه‌لکن دقان
که‌مپان هندەک شه‌ون کو ل سالا
1994 وەرە هاتین وه‌نده‌کیت دی
شه‌ون کو پشتی سالا 2004 وەرە
هاتین شه‌وی ئهو ل سه‌ره‌لدانا سالا
2004 یا قامشلو.

باشور: چ بو خه‌لکن دقان که‌مپا فه هاتیه کرن؟

محمد عبدالله حمو: خزمه‌تا بو
دقان که‌مپا ده‌یته پیش کیش کرن،
خزمه‌تیت کارگیری نه‌ و خزمه‌تیت
دی بیت کو ده‌یته دان بو وان ژ لاین
ریښه‌به‌ری بیانی فه‌نه، وه‌اریکاریا
مه‌ بو وان، ئهم جبه‌کی ده‌ست
نیشان دکەین بو که‌مپن هه‌روه‌سا
هه‌ر خیزانه‌کن خیفه‌ته‌کن د ده‌ینن

شەگەرییایى ژى شەون كو كوردستان ب جه هیلایى و پاشى زفرینه فه كوردستانی و مه ل پارێزگهه ئهف حالهته گهلهكێت ههین و د بهر بهلافن نهوژى ئه و بیته قهستا ئیرانى و تورکیا و ئهروپا کرین و هژمارا وان نیزیکی (17) هزار خیزانیته فهگهریای نه، و نهووته ئهروپا ئهون بیته سالیته 1990 دا چوین ژ بهر ئهگهری ئه نافخو و ئابوری. فهگهریایته ئهروپا ئهون بیته بهری سه رهه لدا ئه و پششى سه ره ه لدا ئه ژ ئهگهریته ئابوری و سیاسى چوین وقهستا وه لاتیته ئهروپا کرین و پششى بارئ ئابوری مین كوردستانی باش بوین گهلهك ژ وان گهنج و خیزانا بیته زفرینه فه.

باشون: جیباوازی دناقبهرا واندا دهیته کرن بو هاریکاری؟

محمد عبدالله حمو: سه بارهت ب فهگهریایته تورکیا و ئیرانى ههه ئێکی د قوناغهکن دا قهستا وان وه لانا کریمی لهوما دئ ههه ئێکی دیف قوناغا وی سه ره دهری دگه ل هیتته کرن و حکومهتن ل دیف تاقهتا خویا وی دهومی هاریکاری دگه ل کرى ژ بهر هندئ جیباوازی ههئ د هاریکاری دا ژ قوناغهکن بو قوناغهکا دی تر تهبعه ن ل دهسپێکن حکومهت یا لاواز بو و د قوناغیته نه خوشرا دبوری دگه ل هندهك شه ریته نافخو و شه ری دگه ل پهكهکن ئهفه ههئى بارئ حکومهتن لاواز کریمی و هه ریما كوردستانی د ئابلوغهکا ئابوری دا دژیا ژ بهر هندئ ئه و هاریکاریا ل سالیته 90 دا هاتیه کرن وهکی هاریکاریا سالا 2008 نه بو.

ههتا ئه دهقی ئه ژى رینما یهك بو مه نه هاتیه کانه دئ چ بو قان کهین وچ سه ره دهرین دگه ل کهین، تنئ هندهك رینما بو بیته تورکیا و ئیرانى هاتینه.

باشون: دیزن پتر هاریکاریا نهووته ئیرانى دهیته کرن چوونکی دگه ل مالا بارزان چوینه ئیرانى؟

محمد عبدالله حمو: چ بنه مایهك بو ئه چه هندئ نینه كو هاریکاری پتر بو وان بیته بهس دهریاری رینمایان د شاملن راسته د سالیته 90 دا

هاریکاری بو بیته ئیرانى یان هندهك رینماییت خاس بو دهرکهفتن بهئى دقیت ئه م ویزی ژ بیه نه کهین كو پهنا بهرته ئیرانى هندهك ل سالیته 75 وه ره چوینه ئیرانى كو 25 تا 30 سالا مایه ل ویرئ بهئى چ جیباوازی نینه دناقبهرا کهسى دا، لهئ شه و نهعه داله تیا دهیته بهحس کرن یا گشتی به یا عامه بهئى حکومهتا هه ریمن یا دقوناغیته جوراو جورا بوری ئه ئه ئه تسیرهکا مه زن ل حکومهتن کریمه و ئه ز ناییم فهرقیهکا مه زن هه بیته دناقبهرا واندا.

باشون: نهئیت ئهروپا هاتینه فه یان دیپورت کرى ب تاییته گهنج گازندا دکهن کو چ بو نه هاتیه کرن؟

محمد عبدالله حمو: ئه و گازنده روژانه بو مه ژى دهین لهوما ب ریکا گوڤارا هه وه مه دقیت بیژین كو کهسى خو ئه نه کریمه خودان و چ رینمایى بو دهرنه کهفتی نه.

تنئ مه وهك رینه بهریا دهوکن مه بادهکهك بو فه کریمه نه قیت ل ئهروپا هاتی و مه هه می پیژانین بیته ئه وه رگرت و مه فایلهك یا بو درست کرى ههتا روژهک لاپه نهك خو ئه دکه ته خودان، یان ژى ئه گه ر روژهک وه زعن عیراقن ئارام بیته و گه لهك دئ زفرنه فه و حکومهتا عیراقن یان یا هه ریمن خو ئه بکه ته خودان و هندهك ئه میازانا بدهئى.

باشون: حکومهتا عیراقن بریارهك دهرنئخستبى بو وان ئه و بریاره گه هشته کیژى؟

محمد عبدالله حمو: راسته عیراقن بریارهك بو دهرنئخسته كو ئه وژی بریارا (268) و ئه ف بریاره حکومهتا مه رکه زى كو ئه میازات بو دانا بیهن كو ب وئ ریکئ زفراندانه فه بهئى ههتا ئه گافئ حکومهتا مه رکه زى ژى ئه و سوز بجه نه ئینایه، نیلا ئێکی ب ریکا ناسیارین یان واسته یین ب چه ئیناییت و هه ر چ بریار ل حکومهتا مه رکه زى دهریکه قیت كو بزانین هندهك ئه میازات دگه ل دا نه بو وه لاتیان د چار چوئن هه ریما كوردستانی دا برینه ناچن، په عنی

داخلى هندهك معادلا دهن ژ بهر هندئ ئه م دبیزین چو کهسهکی خو ئه نه کریمه خودان.

باشون: هژمارا وان چهنده بیته ل ئهروپا زفرین؟

محمد عبدالله حمو: هژمارا وان بیته ل دهف مه تو مار کرین نهووته ل ئهروپا زفرین (3977) خیزان و زگردن.

باشون: دهره دهرته پارێزگهها دهوکن کینه؟

محمد عبدالله حمو: ئهون شهووته پششى سالا 2003 و ژنافچونا رژیما سه دامى كو ل ژوری و ناهه راستا عیراقن قهستا هه ریما كوردستانی کرین وهژمارهکا زور قهستا پارێزگهها مه کریمه وهژمارا وان ژ (21) هزارا دهریاز بوینه و ئه گه ر ئه م دابهش کهین ل سه ر ئاکنجیته پارێزگهها دهوکن دئ به 10% ژ خه لکن پارێزگهها ژ بهر هندئ پارێزگهه بیته بو فه کرین ژ بهر ته نامیا دهقرا مه و بو هه ر کهسهکن بقیت بهیتهن و کارهکی بخو بکهتن.

باشون: وه چ کار بو وان کریمه؟

محمد عبدالله حمو: کارئ حکومهتا مه کرى ب ریکا رینه بهریا مه پتر کارئ کارگیزی بویه نهوژی ژ زهواجئ و هاریکاریته حکومهتا مه رکه زى و زاروک بوئى و ههروهسا ئه م بادهکهکا پیژانیمان بو جهن دکهین كو ئه گه ر بزفرن بو جهن خو یان ل سه ر کارئ خو یین بهرئ كو دئ مقابلی ژوئ بادهکن بیتهن.

دیسان کار ئاسانین بو حکومهتا مه رکه زى دکهین بو هاریکاریته وان ل سه ر وان دهر به دهره ئه و ژى كو ل سالا 2008 و ئه ف سالا ژى كو حکومهتا مه رکه زى هه ر خیزانهکن (450) هزار دینار بو هاتنه ته رخا نکریین و 8 هزار خیزانا مفا ژئ وه رگرتینه و كو ل مه رکه زئ سبمیلن دهاتنه به لافکرن وهکی هاریکاری بهئى ب دیتنا مه ئه ف دهر به دهره ژ لاین حکومهتا مه رکه زى فه هاتینه ژ بیهر کرین چوونکی ئه و هاریکاریته هاتینه به لافکرن د بهن سه ره بهرن.

باشون: چ په یوهندی دناقبهرا هه وه و وهزارهتا کوچ و کوچبهرا یا حکومهتا بهغندا دا ههیه؟

محمد عبدالله حمو: چ په یوهندی دناقبهرا مه دا نیه تنئ ئه گه ر ئه و پیتهقی مه بن بو کارهکی وهکی مه بهری نوکه گوئى؛ له وان نینه راتیای خو ل دهف مه یا ههئ له مخاین ههتا ئه گافئ ئه م نه شیایه نینه راتیای خو ل وهزارهتا کوچ و کهچهرا دانئین، و ئه فه کیماسیهکا گه لهکا مه زنه ب راستى و چ ته نسیق د ناقبهرا مه دا نینه.

باشون: ئه فه کیماسیا کینه کو تا نوکه حکومهتا هه ریمن نینه ر د وهزارهتا کوچ و کوچبهرا دا نینه؟

محمد عبدالله حمو: خودئ ئه ز دبیم کیماسی بو بهرپرست مه بیته هه ولیرئ دزفریت چوونکی ئه ز دبیم كو گه لهك محاوله نه کریمه و دانانا وی نینه رى كو ئه و نینه ر بو مه گه لهکی باشه چوونکی ئه و هاریکاریته بو عیراقن دهین ئه گه ر مه نینه ر هه بایه دا ئه و هاریکاری گه منه مه ژى.

باشون: ههتا ئه گافئ 10 ملیار دینار بیته بودجا سالا 2011 بیته پارێزگهها دهوکن نه هاتینه بوچی؟

محمد عبدالله حمو: مه ل پارێزگههه کارئ خو گه لهك جوان یین نه انجام دای و ب شیوهکن شه قاف ئه فه ئاریشهکه و ئه ز دزانم كو ههتا ئه گافئ (سهگ) بیل سه ر میزا نفیسینگهها هه ولیرئ د ئاماده نه بهس ژ بهر روتینیهکا کوژهک و ژ بهر مه ره میت ئه و دزانم ههتا ئه گافئ ئه و پاره نه گه هشتینه مه و یا بویه کیشک د ناقبهرا مه و نفیسینگهها هه ولیرئ و مه داخا زا ژ وهزارهتن یا کرى كو ته داخلى تیدا بکهتن چوونکی بهس فه گه ریای دئ باجن دهت كو فه گه ریایته تورکیا و ئیرانى نه.

ژ بههرا (500) کهسا بو پارێزگهها مه (208) کهسن بیته مه بون دیف رژی وان بو مه دانای یا فه گه ریایا بهس ئه جارئ مه یا گوئى كو ل دیف رژیا فه گه ریا یا بدهنه مه.

کوشتنا ئیرادا ملله تی

د بهر ژه وه ندیا گه نده لیبیدا

زه کی سه روکانی

ئیراده و گه نده لی،
دق په یغین نیزیکی
ئیک ب کوتن، گه له ک
ژیک دورن وه کو
کریار، چو جاران
گه نده لی و ئیرادا
ملله تی دگه ل هه فدو
ناژین، پندقییه ئیک
بمرت پیخه مه ت ژبیانا
ین دیترا، و ئیک بژیت
ل سه ر حسبیا ین
دی.

ئیراده نه و
شیان و پتچیبوون،
نه وین گوهورین پییدا
دکن و سه روپه ری
به رف چتیرین دین.
گه نده لی ژی نه و
خه فک و ناسته نگه،
نه و ل بهر ئیرادا

ملله تی هاتییه هه دان پیخه مه ت بهنجرنا وئ
ژ بو نه گه هشتنا نارمانجان.. له و نه م دکارن
بیژن، ئیراده و گه نده لی هه موو ده مان ب
شه ر و جره نیخن، هه تا ئیک گوره پانن بو

ین دیترا فلادکت
و ژ کار دکه فت..
لن یا نه فرۆ مروف
پن مه نده هوش
دبت، نه و ل ده ما
تو دبینی ملله ت
پتکفه نه فره تا ل
گه نده لیبین دکن،
و د هه مان ده ما
گه نده لیبین ژی
هه مپیز دکن!

گه نده لی
ملله تان پاشدنیخت
و ل گه ل کاروان
پتسکه فتتن
ناهاژوت. و
ئیرادا ملله تی ژی
زیندانگری دمیت،
ل ده من گه نده لی
چاکسازیبین

سینوردار دکت و روپه ری خوه زیده تر و
به رفه هتر لن دکت.. نانکو گه نده لی و ئیرادا
ملله تی وه کو په یوه ندیه کا هه فدو دئینه کار.
هه بوونا گه نده لیبین نیشانا لاواکرنا ئیرادا

ملله تییه، کا چه و سه روهریا ئیرادا ملله تی
گه رهنقییه بو بره اندنا توفن گه نده لیبین!!
ئیرادا خه لکن ملله تی ژ وئ هشیاربوون
پتسکه فتتن، نه و بهرئ ملله تی دده
پتسکه فتتن و وه رانی. فئجا ره نگه نه ف
ئیراده هزا مروفه کن هه ژار و به له نگاز بت،
یان ژی پالدا نا مروفین بیرمه ند و هزرغان بن،
ژ بهرئ که سه کن هه ژ ژ مروفایه تبیین دکت
و د خترا ملله تیده کاربکت. لن ل باژیری
مه ئیراده ده یته مراندن و بروپاگنده ژ بو
گه نده لیبین ده یته گتیران، و گه له ک جاران ژی
وه سا گه نده لیبین ل قه لم ددن مینا ئیرادا
گشتییا ملله تی! له و هه ر گافه کا ته به حسن
گه نده لیبین و گه نده لیبیان کر، ئیکسه ر
به رسف دئ بته، نه فه ئیرادا ملله تییه و نا
بت که س خوه د سه ر فن ئیرادیده ببینت!
ب دیتنا من نه فه جوره کن ره قینتییه ژ
به رپرسایه تبیا وئ ئیرادا ملله تی هه ژ کری
ببته ئیراده. و نه گه ر ده سته لانه کن بقیه ت
گه نده لیبین ب بره ینت، پندقییه نه و ل ئیرادا
گه لی خوه بزفرت و پوتی پی بدت، نه ل
وئ ئیرادئ بزفرت نه و هاتییه هه زکرن ببته
ئیرادا ملله تی...

نه حمه د زویل زانابه کن مصرییه د بیانی

کیمیاییده، ل ئه مریکا دژیت دبیزت: (پوژنافا نه عبققرینه و ئه م بین عهقلن، بهلکو پوژنافا مروفتی بنکهفتی پالددت حهتا بگهته سه رکهفتنی، ئه م ژئی دژاتییا سه رکهفتی دکن، حهتا ب بنکهفت).. گوتهک گهلهک جوان و ب پامانه. چه ند مروغان حهز کریبه ئیرادا خوه بدته کاری، لئ پووته پئ نه هاتیبه دان، بهلکو ترانه پئ هاتیبه کرن حهتا گه هشتیبه هندئی، ئه و ئیدی نکارت به حسن ئیرادا خوه بکت. ل فئ دهرئ تهئ ئه ز دئ سه رها تیبه کئ فه گوهیژم، دا بیته پشته فان بو گوته من. نه گه ر ئه م چه ند ساله کان به رفه پاش بزقرن، دئ ل بیرا مه هیت ل دهم پتات ب زهحفی ژ تورکان دهاتن، و ل سه ر جادهیان دمان و بیهن د نیخسته پاریزگه ها دهوکئ.. نه ها ل وی دهمی پاریزگه ها دهوکئ فییا خوه ژ فئ ئاریشئ قورتالبکت، له و به ز هندهک ئاقله مند و بیرمهند کومکن، ژ بو فه دیتنا چاره سه ریه کئ.. ئاقله مند که فتنه هزرین کوور، و ئیک ئینا و یا دی بر، حهتا ئیکئ ژ وانا ده ستئ خوه پاکر و گوته: نه ز دبیم ئه ف ئاریشه دئ چاره سه ریت، به لئ دگه ل چه کا بیئفره هیئ. ب دیتنا من نه گه ر ئه م ئامیره ته کئ چیکرنا جیسان ژ دهوله ته کا پیشکهفتی ب ده ستخوه فه بینن، و کارگه مه کئ بو بدانن، و نه فان پتاتئ زیده هه سووان بکنه جیس، و ب بوهایه کئ گونجایی بغروشنه ملله تی، نه ها ل هینگی نه به س دئ ژ ئاریشا پتاتان قورتالبن، بهلکو ئه م دئ بنه خودان به ره م ژئ!.. ئیراده یه کا مفاداره که سه ک پلانان بو بیئ پشت خوه بدانت. ئیکسه ر مه زئئ جقاتئ پلانا وی

ب پلانه کا نه سه رکهفتی ل قهلم دا و گوتهئ: نه ز دبیزمه ته بیهنئ ئه م خارن، تو دبیزئی ئامیره تی جیسان بیته! ئینا ئاقله مندی خوه بین دهنگ کر، چونکو نه و باش دزانت گوته نا دوماهیئ دئ نه و بت نه و مه زئئ جقاتئ دکنه بریار... پشتی فئ سه رنه گرتئئ، ئاقله منده کئ ب واسته بوویه ئاقله مند، تیلای خوه پاکر وگوت: نه ز دبیم ئاریشه مه زنه، یا باشتر نه و نه م نه فان پتاتان ل چه کئ کومبکن، و پاشی بنناخبکن (ژیره ردیکن).. که یفا مه زئئ جقاتئ گهلهک ب هزرا وی هات، چونکو هزره کا نسویه و د شیپانده یه! له و نه وی ژئ هزرین خوه تیده کرن و نه ف پوچوونه — نه کو پلان — په سه ند کر، و ل پزغه به ران کره هه وار و گوته: ئه م گه هشتنه نه نامه کئ باش

و دئ راگه هینن، ژ سو به می وئغه دئ پتاتان ژ سه ر جادهیان راکن و ل چه کئ ده ستیشانکری کومکن، دا پاشی ئه م مینا گورین کومکوژ بنناخبکن.. دئ هه رن بکه فته کاری، دا سو به می به ره بابیئ ل پشت مه دهین نه بیژن، باب و باپیرین مه بی پلان دژییان، دا خوه ل هه مبه ر وهلاتئ پیشکهفتی کئ نه بینن..

ل ئیقارییا پوژه کا خوهش من قهستا مارکیته کیکر ژ بو کرینا هندهک خوارن و فه خوارنان، دا چه کئ پئ ژ خوارنئ پوتینی بین هه ر پوژ دوور بکه فم.. ل دهمئ نه ز ب ژور که فتم، من هندهک زه رفئ ره نگا ورهنگ دیتن، هه ر ژ دوورقه چافئ من چوئئ به ری دلئ! ئینا من پتر خوه نئزیک کر

دا بزائم نه فه چنه، پشتی من ده ستئ خوه هافئتی بو من دیار بوو نه فه جیسن...

ئینا پتر من تیگه دا دا بزائم، کئ چیکرینه... من دیت هندهک ئیرانئ بین چیکرین، و هندهک ژئ تورکان، نه ز که فتمه د هزرانده، پاشی جرفه کئ خوه ل مندا، بیره پتاتان ئینا بیرا من! وه ز دگه ل من که فتمه دانوستانئ: گوته من،

نه گه ر نه و ئاقله مندی پیشنیارا ئامیره تی جیسان کری، پیشنیارا وی نه هاتبا یه پشتگوه افئتن... نه ها نه قرو ل شوونا جیسئ هم هم و مزمن بیانی، دا جیسئ خوهش خوهشین کوردی خوی.. لئ ملله تی ئیراده شکهستی هه ر دم چافئ وی بی ل به ر ده ستئ غهیری وی، و چو ل ژییانی زیده ناکت، بهلکو نه و بی زیده

ل باژیری مه ئیراده دهیته مراندن و بروپاگنده ژ بو گه نده لییی دهینه گیران

د ژییانیده. فیجا کوشتنا ئیرادا ملله تی ب هندهک هزرین خرش و خاف، دئ به ره بابیئ ل پشتی مه دهین شه رمزارکن.

د داویسا گوتهارا خوه ده من دقیت بیژم، نه گه ر ئیرادا ملله تی هاته ژ ناقبرن. هینگی ب تهئ ملله تی مافئ هه ی خهوانان ب ئیرادا خوه فه بیئت، نه زیده تر. هه فاله کئ ل به ری چه ند پوژه کان بو من خه ونه کا خوه فه دگوهاست.. گوته من، ل به ری چه ند پوژه کان من د خهونا خوه ده ددیت، دهوله ته کا پوژنا فایی هزرا خوه د چیکرنا هندهک ترؤمبیلانده دکر، ب زهیت زهیتوئئ کاربکن... له و خه ونیده من ددیت، ئیک ژ به رپرسئ حکومه تا هه ریم بریار ددا ئه م ده ستئ بکنه زه فئین زهیتوانان، و تهئ زهیتوانان لئ بجینن... هه قالئ من گوته، نه ز گهلهک ب که یف دکه تم، و من دگوته، ئیدی خلاس ئه م ژئ بوونه تشتهک د جیهانیده... چونکو وی به رپرسئ مه زن، نه ف ئیکه ب پلان دا دیار کرن و گوته: ئه م ل پاشه پوژئ دئ بنه خاله کا گرنگ د فره نگا هه موو دهوله تانده... تهئ دئ زهیتون ل ده ف مه مینن، و ئه م دکارن ل وی دهمی وهکو فشار کاربینن، و گهلهک مافئ خوه ژئ پئ ب ده ستخوه فه بینن!.. لئ پشتی هینگی نه ز هشیارووم من زانی نه فه خهون بوو، له و حهتا نهو ژئ نه ز بین سه ودا سه رم... و دل بنیشم. من گوته، خه ما نه خوه، هه ما باشبوو ده رکهفت خهون، نه گه ر باوه ریکه، دا نه ردین خه لکن ژئ ده ستان چن، و دا زهیتون ژئ ب بنین خوه فه بزئ...

پترول به رامبهه پاراستنا هه ريمى

زێرهشان به رواری | ماموستایی زانگوینی

یا خویابه
ئیرۆ پترول هه ریمه
کوردستانا عیراقن
بوویه ب هیزترین
فاکتهر بو دارشتنا
سیاسهتا نافخویی
وهه وه سا بوویه
ژێده رهک بو وه رگرتنا
هه لوستان د

بواری دهرهکی دا، له ورا یا گرنگ
ئه فرۆ راوستانه کا عهقلانی بو ئی
فاکتهری بهیته کرن. ب بووچونا
من پترول ئیک ژ مهترسیدارترین
ژێده ره بو ژ دهست دانسا
سه قامگیریا سیاسی ددهولهتین نه
سه رهگفتی دا (Failed state)
چونکه نه بوونا سیسته مهکن
(مؤسساتی) کارتیگرته کا نه رینی
ل سه ره کومه لگه هه پترولی دکهت،
وباشترین نمونه بو ئن چهندی
عیراقا سه ره دهسه پارتا به عسا
عه ره بی وه ره وه سان لیبیایی سه ره
ده من موعه مه ره قه زافی، ئهف چهنده
فه ریزا نه بوونا ب کارئینانا شاشی
بو ئی ژێده ره هه ره گرنگ، به ئی
د هه مان ده م دا پترول گرنگترین
ژێده ره بو پاراستنا به رژه ونه دین
نه ته وه بی و ب هیزکرنا ژیر خانا
ئابووری ئه وا دبیه ره ئی خوشکه ره
بو دروست بوونا دهولهتا سه ره ده م
وموه سه ساتی وباشترین نمونه بو
ئین چه نده ئی دهولهتین که نده افینه کو
بووینه ژماره بین گرنگ د نه خشه بین
ئابووری و سیاسی دا ل روزه لاتا
نافه راست. له ورا ئه م دکارین دان ب
ئین چه نده ئی بده بین کو پترول خودانا
دوو ده ره نه جامه ئی جودا جودایه ...
(ئه رینی وه رینی)!!

د ئن مژاری دا
گه لهگ یا گرنگ
خاندنهک بو پترول
هه ریمه کوردستان
بهیته کرن،
وشروه کرنه کا
سیاسی وئابووری
بو ژێده ره ئی پترول
کوردان بهیته
نه جامدان. پرسیار نه وه ئه ری هه تا
چ راهه کورد یان سیاسه ته دارین
کوردان د هه ریمه کوردستان دا
پترولی وه کی چه کهک ب کار دین
بو پیشه فه جوونا هه ریمه د
هه می بوارین ئابووری، سیاسی،
کومه لایهتی دا ؟

ئیک : بواری دهرهکی

حکومهتا هه ریمه کوردستان ب
تایبهتی هه روه پارتین دهسته لاتدار
پترولی وه کی ژماره کا گرنگ ب
کار دین دنه جندین دهولهتن دا
و ب تایبهتی دبواری هه ریمه دا،
وهف چهنده یا دیار وه رچاقه د
په یوه نده بین هه ریمه کوردستان د
گه ل تورکیا دا، ئیرۆ دهسته لاتا
هه ریمه کوردستان باش د ژبواری
نوی ب روزه لاتا نافین دگه مهت وب
تایبهتی د وان قه برانین کارتیگرته کا
راسته وخو ل هه ریمه دکن وه کی
قهیرانا سوریه و ههروه سان ب
هیزبوونا پیکه هه ئیران د چارچو فی
هه ریمه دا، وب تایبهتی ب هیزبوونا
حکومهتا مه رکه زی ل به غدا، ئهف
چهنده بووینه کارتین کفاشتن
ل سه ره هه ریمه کوردستان و
دهسته لاتا کوردی نه چا ره کوه بیر
د هندهک سیاسهتین به دیل دا بکهت
وهک هه ولدانهک بو خو پاراستن ژ

پیشهاتین نه چافه ریکری د ده فره ئی
دا. له و ئه فرۆ به حس ل ریکه فته کا
ئستراتیجی دناسه ره تورکی
وحکومهتا هه ریمه دهیته کرن د
بواری پترول وغازا سروشتی دا، ب
رامانه کا دن؛ پترول کوردی به رامبهه
پاراستنا تورکی. ئن ئهف چهنده
نه هه لیزارتن دهسته لاتا کوردی
به ئن به روه قازی سه پاندنا راستیا
ل سه ره هه ریمه کوردستان.

گه لهک یا گرنگ هه ریمه
کوردستان پترولی ب کار بینیت بو
پاراستنا به رژه ونه دین بلند بین گه ل
کورد وپاراستنا نه زموونا کوردی،
ئین ئهف چهنده پیتفی سیاسه ته کا
ئاشکراهه ژ لاین حکومهتا هه ریمه
ل سه ره بنه ماین رایا گشتی یا
کوردی و ئیک ریزیا سیاسی وئیک
هه ولیستین د بواری دهرهکی دا،
وله ورا زور یا گرنگ ئیرۆ حکومهتا
هه ریمه کوردستان سیاسهتا پترولی
دگه ل دهولهتین ده ور وه ره ل سه ره
بنه ماین به رژه ونه دین دوو قولی بیت
نهک به روه قازی.

دوو: بواری نافخوی

لوی ده می دئ هه ریمه
کوردستان بیته ژماره کا گرنگ د
نه خشه بین پترولی دا ل روزه لاتا
نافین ئه گه ره ات و سیاسهتا
نافخوی بیته ژیده ره کئ سه ره کی
بو سیاسهتا دهرهکی، چونکه د
دهولهتین دامه زراوه یی دا گه لهک
یا ب زهمه ته تو سیاسه ته کا دوو
روی ب کار بین بو هه رتنه نامه بین
سیاسی و دروست کرنا په یوه نده بین
دهرهکی. هه ریمه کوردستان گه لهک
پیتفی نمونه بین که نده افی هه په بو
ب کارئینانا پترولی بو نه جامدانا

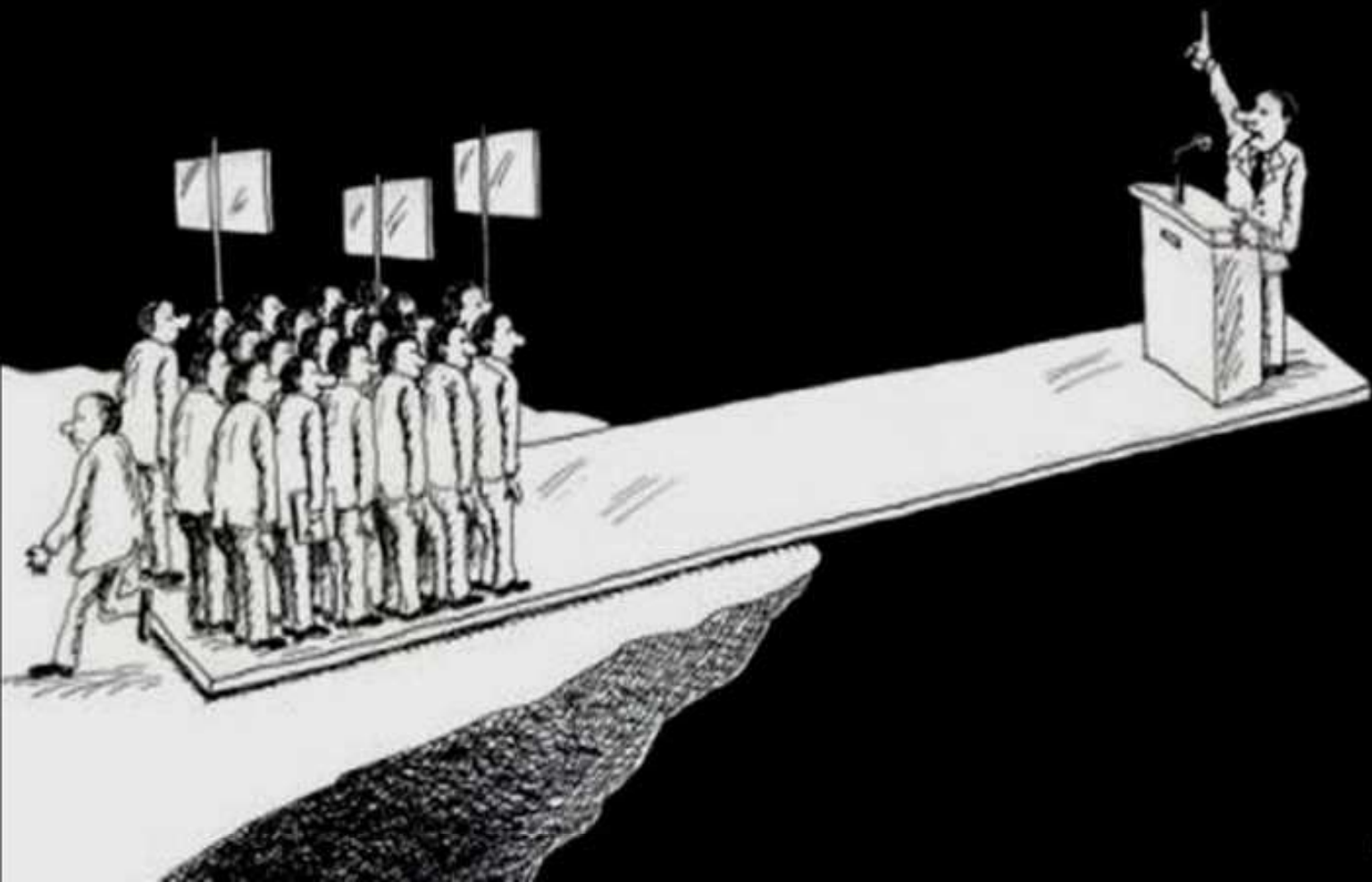
گه شه سه ندانا ئابووری و سیاسی
وکومه لایهتی دا وه ره وه سان پیتفی
نمونه بین ئیسرائیلیه بو بنیاندانا
کومه لگه هه کئ دیموکراسی و شه فاف
د بواری ئابووری و سیاسی دا، به ئن
ئهف چهنده ناهیه ته به رچا فکرن
د نه زموونا کوردی دا، گه لهک
چاران خه لک پرسیا را داهاتین
پترولی دکهت وگه لهک چاران دبیه
کارته کا که مه کرنا سیاسی د نافه را
دهسته لاتا وئوپوزیسونا دا بو
کارتیگرتن ل سه ره رایا گشتی ل
هه ریمه کوردستان، گه لهک یا گرنگ
حکومهت و دهسته لاتدارین کورد
دان ب راستیا هوشیار بوونا گه لی
بدن، وه وه ل بده ن ئیدی سیاسهت
ل سه ره بنه ماین خزه نه کرنا خه لکی
بهیته ب رقیه برن، وهف چهنده
فاکته ره بو پاراستنا نه زموونا
کوردی و پاراستنا ئیکرین
وه ره ونه دین کوردان. پترول دقیت
بیته ژماره کا ب هیز بو دابینکرنا
گه شه سندناسی وئابووری به ری
بیته ژماره کا گرنگ د نه خشه بین
پترولی ل روزه لاتا نافین دا.

ب بووچوونا من هه ریمه
کوردستان هه ریمه کا دهوله مه ند
و خودان پاشه روزه کا گه شه د
بواری ئابووری دا، بنی یا پیتفی
سیاسه ته کا ئابووری ل سه ره
بنه ماین ژبواریا سیاسی و عهقلانی
پراکماتیکی کو بیته میکانیزم که
بو ره قنار ا سیاسی دگه ل دهولهتین
هه ریمه، وپاراستنا هه ریمه
کوردستان دوو روه ی ئت هه بین
ئیک نافخویی وین دن دهرهکی.
دقیت هه ر دوو بهیته ب کارئینان
بو پیشه فوونا هه ریمه کوردستان.

XELIK HÊZA XO YA DIRIST NIZANIN

**خەلك هیزا خو
یا درست نزانن**

**THE PEOPLE DON'T KNOW
THEIR TRUE POWER.**

رۆژنامەى سەرپەخۆى گوردستان

هەموو بەیانیهك رۆژنامەى هاوالاتى بخوینەرەوه

هاولاتی بیه رۆژانه

هون دکارن په یوهندیی ب مهرا بکهن
بو گه هاندنا نوچهین دهقەرا به هدینان

موبایل: ۰۷۷۰۰۴۵۸۳۶۶

هاولاتی

سەرچاوه باوهر پینکراوه کهى ههوال